

**НАЦРТ ЗАКОНА
О БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом се уређују правила саобраћаја и понашање учесника у саобраћају на путу, ограничења саобраћаја, саобраћајни знакови, ознаке и знаци којих се морају придржавати учесници у саобраћају, услови које морају да испуњавају возачи за управљање возилима, оспособљавање кандидата за возаче, полагање возачких испита, стицање права на управљање возилима, издавање возачких дозвола, услови које морају да испуњавају возила, технички прегледи, испитивање и регистрација возила, посебне мере које треба предузимати у саобраћају на путу, као и друга питања која се односе на безбедност саобраћаја на путевима (у даљем тексту: безбедност саобраћаја).

Овим законом уређују се основни услови које морају испуњавати јавни путеви у погледу безбедности саобраћаја.

Члан 2.

Контролу и регулисање саобраћаја на путевима врши Министарство унутрашњих послова – Управа саобраћајне полиције и подручне полицијске управе.

Изузетно, контролу и регулисање саобраћаја војних возила на путевима могу да врше и надлежни војни органи.

На делу пута на коме се изводе радови регулисање саобраћаја могу вршити лица овлашћена овим законом.

Ближе прописе о начину вршења контроле и регулисања саобраћаја на путевима доноси министар унутрашњих послова.

Ближе прописе о начину вршења контроле и регулисања саобраћаја војних возила на путевима доноси министар надлежан за послове одбране.

Ближе прописе о начину вршења регулисања саобраћаја на путевима на делу на коме се изводе радови доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

II ОСНОВНА НАЧЕЛА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА

Члан 3.

Сваки учесник у саобраћају дужан је да се понаша на начин којим неће ометати, угрозити или повредити друге учеснике, као и да предузме све потребне мере ради избегавања или отклањања опасних ситуација насталих понашањем других учесника у саобраћају, ако себе или другог тиме не доводи у опасност.

Члан 4.

Свако правно лице и предузетник који обавља делатност производње, одржавања, стављања у промет, поправљања или преправљања возила или уређаја, резервних делова и опреме за возила, дужан је да те послове обавља према условима неопходним за безбедно учествовање возила у саобраћају на путевима.

Привредно друштво или друго правно лице или предузетник који пројектује, гради, реконструише, одржава и управља путевима, дужно је да то чини на начин који омогућава безбедно одвијање саобраћаја на путу.

Правна лица и предузетници из става 1. овог члана могу обављати ове делатности ако добију дозволу од министарства надлежног за трговину и услуге.

Правна лица и предузетници из става 2. овог члана могу обављати ове делатности ако добију дозволу од министарства надлежног за саобраћај.

Члан 5.

Свако правно лице и предузетник власник, односно корисник возила, дужан је да обезбеди:

- 1) да његова возила у саобраћају на путевима буду технички исправна и да испуњавају друге прописане услове;
- 2) да возачи његових возила испуњавају прописане здравствене и друге услове за безбедно управљање возилима.

Свако физичко лице власник, односно корисник возила, дужан је да обезбеди да његова возила у саобраћају на путевима буду технички исправна.

Члан 6.

Свако правно лице које врши оспособљавање кандидата за возаче дужно је да оспособљавање спроводи на начин који обезбеђује да кандидат стекне теоријска и практична знања и вештине које су потребне за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Члан 7.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1. **саобраћај** је кретање возила и људи по путевима;
2. **пут** је грађевински објекат намењен за одвијање саобраћаја који могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају под прописаним условима;
3. **јавни пут** је пут од општег значаја који могу под једнаким условима да користе сви или одређени учесници у саобраћају и који је надлежни орган прогласио као такав;
4. **некатегорисани пут** је пут који је по ма ком основу доступан већем броју разних корисника под једнаким условима;
5. **аутопут** је јавни пут намењен искључиво за саобраћај мотоцикала, путничких возила, теретних возила и аутобуса, са или без прикључних возила, са физички одвојеним коловозним тракама за саобраћај из супротних смерова, са најмање две саобраћајне траке по смеру, без укрштања у нивоу са другим путевима и железничким или трамвајским пругама, и на који се може укључити или искључити само одређеним и посебно изграђеним јавним путевима;
6. **мотопут** је јавни пут намењен искључиво за саобраћај мотоцикала, путничких возила, теретних возила и аутобуса, са или без прикључних возила;
7. **улица** је јавни пут у насељу који саобраћајно повезује делове насеља;
8. **земљани пут** је некатегорисани пут без изграђеног коловозног застора, па и када на прикључку на други пут има изграђен коловозни застор;
9. **коловоз** је део пута намењен првенствено за кретање возила;
10. **коловозна трака** је уздужни део коловоза намењен за саобраћај возила у једном смеру;
11. **саобраћајна трака** је обележени уздужни део коловозне траке намењен за саобраћај једног реда возила;
12. **бицикличка трака** је саобраћајна трака намењена искључиво за саобраћај бицикала, мопеда и лаких трицикала;
13. **саобраћајна трака за спора возила** је саобраћајна трака којом се морају кретати спора возила која се крећу брзином мањом од одређене да не би ометала саобраћај других возила;

14. **зауоставна трака** је обележени уздужни део коловозне траке намењен искључиво за заустављање возила која се због непредвидивих разлога морају зауставити (неисправност, изненадна неспособност возача за управљање возилом и сл.);
15. **саобраћајна трака за укључивање** је саобраћајна трака намењена за укључивање возила на пут са другог пута;
16. **саобраћајна трака за искључивање** је саобраћајна трака намењена за искључивање возила са пута на други пут;
17. **саобраћајна трака за возила јавног превоза путника** је саобраћајна трака намењена искључиво за кретање возила јавног превоза путника и која може бити изграђена тако да се по њој могу кретати трамваји;
18. **раскрсница** је део коловоза на коме се укрштају, спајају или раздвајају путеви у истом нивоу;
19. **раскрсница са кружним током саобраћаја** је раскрсница са острвом на којој се саобраћај одвија обилажењем око острва у смеру супротном кретању казальке на сату;
20. **трамвајска баштица** је посебно уређен део пута намењен искључиво за кретање трамваја;
21. **тротоар** је посебно уређен део пута дуж коловоза намењен првенствено за кретање пешака;
22. **паркиралиште** је део пута намењен и уређен првенствено за паркирање возила, који се састоји од једног или више паркинг места;
23. **паркинг место** је означени део паркиралишта искључиво намењен за паркирање једног возила;
24. **колски улаз** је део пута којим се возила крећу када се укључују у саобраћај из дворишта, гараже или неког објекта;
25. **пешачки прелаз** је означени део коловоза намењен за прелазак пешака преко коловоза;
26. **пешачка стаза** је пут који је намењен искључиво за кретање пешака;
27. **бицикличка стаза** је пут намењен искључиво за кретање бицикала;
28. **прелаз пута преко пруге** је место на којем се у истом нивоу укрштају пут и железничка или трамвајска пруга;
29. **пешачко острво** је обележени или уздигнути део коловоза који је одређен за привремено задржавање пешака који прелазе преко коловоза, улазе или излазе из возила за јавни превоз путника;
30. **насеље** је изграђени, функционално обједињен простор, који је намењен за живот и рад становника односно простор где се очекује веће присуство пешака који остварују потребе на том простору, односно које је као такво означено одговарајућим саобраћајним знаком;
31. **возило** је средство које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено за кретање по путу;
32. **бицикл** је возило са најмање два точка које се погони снагом возача односно путника, која се помоћу педала или ручица преноси на точак односно точкове;
33. **моторно возило** је возило које се покреће снагом сопственог мотора, које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено за превоз лица, односно ствари, за обављање радова, односно за вучу прикључног возила, осим шинских возила;
34. **мопед** је моторно возило са два точка чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, не прелази 45 km/h, при чему радна запремина мотора, када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем не прелази 50 cm³, или са

- мотором чија највећа трајна номинална снага не прелази 4 kW када возило има електрични погон;
35. **лаки трицикл** је моторно возило са три точка чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, не прелази 45 km/h, при чему радна запремина мотора, када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са погоном на бензин, не прелази 50 cm³, или чија највећа ефективна снага мотора не прелази 4 kW када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са другом врстом погонског горива или чија највећа трајна номинална снага мотора не прелази 4 kW када возило има електрични погон;
  36. **мотоцикл** је моторно возило са два точка или са три точка асиметрично распоређених у односу на средњу подужну раван возила (мотоцикл са бочним седиштем), чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, прелази 45 km/h, или са мотором чија радна запремина мотора када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем прелази 50 cm³, или са мотором чија највећа трајна номинална снага прелази 4 kW када возило има електрични погон;
  37. **тешки трицикл** је моторно возило са три точка, симетрично распоређених у односу на средњу подужну раван возила, чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, прелази 45 km/h, или са мотором чија радна запремина мотора када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са погоном на бензин прелази 50 cm³, или чија највећа ефективна снага мотора прелази 4 kW када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са другом врстом погонског горива или чија највећа трајна номинална снага мотора прелази 4 kW када возило има електрични погон;
  38. **лаки четвороцикл** је моторно возило са четири точка, чија маса не прелази 350 kg, што не укључује масу батерија возила са електричним погоном, чија највећа конструктивна брзина, без обзира на начин преноса, не прелази 45 km/h, при чему радна запремина мотора, када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са погоном на бензин, не прелази 50 cm³, или чија највећа ефективна снага мотора не прелази 4 kW када возило има мотор са унутрашњим сагоревањем са другом врстом погонског горива или чија највећа трајна номинална снага мотора не прелази 4 kW када возило има електрични погон;
  39. **тешки четвороцикл** је моторно возило са четири точка, осим лаког квадрицикла, чија маса не прелази 400 kg, односно 550 kg за теретна возила, што не укључује масу батерија возила са електричним погоном, и чија највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора не прелази 15 kW;
  40. **возило за превоз путника** је моторно возило са најмање четири точка првенствено намењено за превоз лица, чија је маса већа од 400 kg, и чија највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора је већа од 15 kW;
  41. **путничко возило** је возило за превоз путника које има највише девет места за седење укључујући и место за седење возача;
  42. **аутобус** је возило за превоз путника које има више од девет места за седење укључујући и место за седење возача;
  43. **тролејбус** је аутобус који се преко проводника напаја електричном енергијом;
  44. **теретно возило** је моторно возило са најмање четири точка, које је намењено за превоз терета, односно вршење рада односно вучу прикључних возила, чија је маса већа од 550 kg, и чија највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора је већа од 15 kW;

45. **скуп возила** је састав вучног возила и прикључног, односно прикључних возила, који у саобраћају на путу учествује као једна целина;
46. **туристички воз** је скуп возила који чине вучно возило и прикључна возила, намењени за превоз путника у парковима, хотелско-туристичким и сличним насељима, на површини на којој се не обавља саобраћај и путу на коме се саобраћај обавља у туристичке сврхе и чија највећа конструктивна брзина кретања не прелази 25 km/h;
47. **радна машина** је моторно возило које је првенствено намењено за извођење одређених радова (комбајн, ваљак, грејдер, утоваривач, рокопач, булдожер, виљушкар и сл.) и чија највећа конструктивна брзина кретања не прелази 45 km/h;
48. **трактор** је моторно возило које има најмање две осовине и које је првенствено намењено за вучење, гурање, ношење или погон измењивих прикључака за извођење првенствено пољопривредних, шумских или других радова и за вучу одређених врста прикључних возила;
49. **мотокултиватор** је моторно возило које се састоји из погонско-управљачког и товарног дела, који су конструктивно развојиви, а у саобраћају на путу учествују искључиво као једна целина, чији погонски део према конструкцији, уређајима, склоповима и опреми је намењен и оспособљен за гурање, вучење, ношење или погон измењивих прикључака за извођење пољопривредних радова, чија највећа конструкцијска брзина није већа од 30 km/h и чија снага мотора није већа од 12 kW;
50. **прикључно возило** је возило које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено да буде вучено од другог возила, а служи за превоз путника, односно ствари, односно за обављање радова;
51. **прикључно возило за трактор** је прикључно возило које је намењено да буде вучено искључиво од стране трактора;
52. **прикључак за извођење радова** је изменљиво оруђе које служи обављању пољопривредних, шумских или других радова, и које се у сврху извођења радова поставља или прикључује на моторно возило;
53. **запрежно возило** је возило које је намењено и оспособљено да га вуче упрегнута животиња;
54. **трамвај** је превозно средство намењено првенствено за превоз путника, које се креће по шинама, које се могу налазити у попречном профилу пута, и које је ради напајања електричном енергијом повезано на електрични вод;
55. **светло** је уређај које емитује светлост;
56. **регистровано возило** је возило које је уписано у јединствени регистар возила и за које је издата саобраћајна дозвола, регистарске таблице и регистрациона налепница;
57. **маса возила** је маса празног возила са свим пуним резервоарима и прописаном опремом;
58. **носивост** возила је маса до које се возило може оптеретити према декларацији произвођача, при чему се у ту масу рачуна и вертикално оптерећење које возило прима од прикључног возила;
59. **највећа дозвољена маса возила** је збир масе возила и носивости возила;
60. **укупна маса возила** је маса возила и маса којом је возило оптерећено (лица и терет);

61. **највећа дозвољена укупна маса возила** је највећа маса оптерећеног возила који је надлежни државни орган прописао као највећу дозвољену;
62. **највећа дозвољена маса скупа возила** је збир највећих дозвољених маса возила која чине скуп, умањен за вертикално оптерећење које возило прима од прикључног возила;
63. **укупна маса скупа возила** је маса оптерећеног скупа возила (лица и терет);
64. **осовинско оптерећење** је део укупне масе возила у хоризонталном положају којим његова осовина оптерећује коловоз у стању мировања возила;
65. **преправка возила** је промена конструктивних карактеристика возила којим се мења намена или врста возила или декларисане техничке карактеристике возила или декларисане карактеристике уређаја и склопова возила;
66. **поправка возила** је довођење возила, односно уређаја и склопова возила у исправно стање;
67. **учесник у саобраћају** је лице које на било који начин учествује у саобраћају;
68. **возач** је лице које на путу управља возилом;
69. **пешак** је лице које се креће по путу, односно које по путу сопственом снагом вуче или гура возило, ручна колица, дечје превозно средство, колица за немоћна лица или лице у дечјем превозном средству или лице у колицима за немоћна лица које покреће сопственом снагом или снагом мотора или лице које клизи клизалькама, скијама, санкама или се вози на котуралкама, скејтборду и сл;
70. **заустављање возила** је сваки прекид кретања возила на путу у трајању до 5 минута, осим прекида ради поступања по знаку или правилу којим се регулише саобраћај;
71. **паркирање возила** је сваки прекид кретања возила, у трајању дужем од 5 минута, осим прекида ради поступања по знаку или правилу којим се регулише саобраћај;
72. **мимоилажење** је пролажење учесника у саобраћају поред другог учесника у саобраћају који долази из супротног смера по коловозу пута;
73. **претицање** је пролажење учесника у саобраћају поред другог учесника у саобраћају који се креће у истом смеру по коловозу пута;
74. **обилажење** је пролажење учесника у саобраћају поред другог учесника у саобраћају који се не помера, објекта или препреке на коловозу;
75. **пропуштање** је радња коју учесник у саобраћају предузима како би омогућио кретање другог учесника у саобраћају који има првенство пролаза, тако да не дође до промене дотадашњег начина кретања учесника у саобраћају који има првенство пролаза, односно до контакта;
76. **колона возила** је низ од најмање три возила која су заустављена или се крећу једно иза другог истом саобраћајном траком у истом смеру, чији је начин кретања међусобно условљен и између којих не може без ометања ући друго возило;
77. **видљивост** је одстојање на коме учесник у саобраћају може јасно уочити неосветљену препреку;
78. **прегледност** је одстојање на коме учесник у саобраћају, с обзиром на физичке препреке, може у условима нормалне видљивости јасно видети другог учесника у саобраћају, односно другу могућу препреку на путу;
79. **услови смањене видљивости** су услови у којима је видљивост мања од 200 m на путу изван насеља, односно 100 m на путу у насељу;
80. **светлоодбојни прслук** је одевни предмет израђен од рефлектујућих материјала;

81. **саобраћајна незгода** је незгода која се догодила на путу или је започета на путу, у којој је учествовало најмање једно возило у покрету и у којој је најмање једно лице погинуло или повређено или је настала материјална штета;
82. **европски извештај о саобраћајној незгоди** је прописани образац који учесници у саобраћајној незгоди попуњавају након саобраћајне незгоде са мањом материјалном штетом;
83. **инструктор вожње** је возач моторног возила који обавља практичну обуку кандидата за возача;
84. **испитивач** је лице које у испитној комисији за возачки испит утврђује да ли је кандидат стекао потребна знања и вештине за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу;
85. **одстојање** је најкраћа уздужна удаљеност између најистуренијих тачака возила, лица, односно објеката;
86. **растојање** је најкраћа бочна удаљеност између најистуренијих тачака возила, лица, односно објеката;
87. **возило од историјског значаја (олдтајмер)** је моторно или прикључно возило које представља материјални споменик техничке културе, традиције и друштвеног наслеђа;
88. **одбачено возило** је возило на путу које је видно запуштено и које није регистровано;
89. **место за седење** је седиште или простор без седишта са доступним елементима за монтажу седишта или простор без седишта са доступним прикључцима сигурносних појасева, при чему се доступним елементима за монтажу седишта и прикључцима сигурносних појасева сматрају они елементи и прикључци који нису механички онеспособљени;
90. **саобраћајна сигнализација** је систем саобраћајних знакова и друге опреме на путу која омогућава безбедно одвијање саобраћаја;
91. **саобраћајни знак** је знак којим се употребом графичких или светлосних или бројчаних или словних ознака или других симбола, учесници у саобраћају упозоравају на опасности на путу, стављају им се до знања ограничење, забране и обавезе, односно дају обавештења потребна за безбедно кретање по путу;
92. **саобраћајна дозвола** је исправа којом се доказује да је возило уписано у јединствени регистар возила;
93. **регистарска таблица** је ознака на возилу којом се означава да је возило уписано у јединствени регистар возила;
94. **регистрациона налепница** је ознака којом се одређује да возило може да учествује у саобраћају у одређеном временском року;
95. **возачка дозвола** је јавна исправа (решење) надлежног органа којим се неком лицу даје право да у саобраћају на путу управља возилом одређене категорије на одређено време;
96. **дозвола (лиценца) за инструктора или предавача или испитивача** је јавна исправа (решење) која лицима даје право да врше практичну обуку или обављају теоретску наставу или послове испитивача;
97. **дозвола (лиценца) за контролора техничког прегледа** је јавна исправа (решење) која лицима даје право да обављају технички преглед возила.

Ближу поделу моторних и прикључних возила из става 1. тачке 31. до 51. овог члана прописују министар надлежан за послове саобраћаја уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

III ОСНОВИ СИСТЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

1. Тело за координацију безбедности саобраћаја на путевима

Члан 8.

У циљу остваривања сарадње и усклађеног обављања послова у функцији унапређења безбедности саобраћаја на путевима између министарстава надлежних за послове саобраћаја, унутрашњих послова, здравља, правде и просвете, трговине и услуга као и иницирања и праћења превентивних и других активности у области безбедности саобраћаја на путевима, образује се Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту: Тело за координацију), као радно тело Владе.

Актом Владе ближе се уређује организација и начин рада Тела за координацију.

Јединице територијалне аутономије, односно локалне самоуправе, оснивају тела за координацију (комисија, савет и сл.), ради усклађивања послова безбедности саобраћаја на путевима који су из делокруга јединица.

2. Агенција за безбедност саобраћаја

Члан 9.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја, оснива Агенцију за безбедност саобраћаја, као јавну агенцију (у даљем тексту: Агенција).

Агенција:

- 1) анализира, прати и унапређује систем безбедности саобраћаја (развој и коришћење јединствене базе података од значаја за безбедност саобраћаја),
- 2) ради на унапређењу безбедности возача и других учесника у саобраћају, као и на унапређењу безбедности саобраћаја са становишта возила,
- 3) обавља превентивно-промотивне активности, а посебно води кампање о безбедности саобраћаја,
- 4) обезбеђује базу података о техничким карактеристикама моторних и прикључних возила, који су од значаја за примену прописа о безбедности саобраћаја на путевима,
- 5) спроводи стручни испит, организује семинаре унапређења знања и обавља проверу знања за предаваче теоријске наставе у обуци возача,
- 6) организује семинаре унапређења знања и обавља проверу знања инструктора возње,
- 7) спроводи стручни испит за испитивача, организује семинаре унапређења знања и обавља провере знања за испитиваче на возачком испиту,
- 8) организује обуку и организује и спроводи стручни испит за возача туристичког воза,
- 9) организује обуку и организује и спроводи стручни испит за возача трамваја,
- 10) организује обуку и организује и спроводи испит знања и вештина за возаче којима је одузета возачка дозвола због несавесног управљања,
- 11) спроводи стручни испит за контролора техничког прегледа, организује семинаре унапређења знања и обавља провере знања за контролора техничког прегледа,
- 12) издаје дозволе (лиценце) и издаје уверења у складу са овим законом,
- 13) сарађује са регионалним и локалним телима за безбедност саобраћаја,
- 14) издаје периодичне анализе и публикације са подацима о саобраћају и саобраћајним незгодама,
- 15) организује и обезбеђује објављивање стручне литературе из области оспособљавања возача,
- 16) обавља послове у вези са применом дигиталних тахографа,

- 17) обавља и друге задатке везане за унапређење безбедности саобраћаја, утврђене овим законом и другим прописима.

Члан 10.

Агенција се финансира из:

- 1) буџета Републике Србије;
- 2) новчаних казни за прекршаје у области безбедности саобраћаја, у висини коју определи Влада;
- 3) посебних накнада за обављање послова које врши Агенција;
- 4) сопствених извора прихода, односно накнада за издавање дозвола (лиценци) и других послова унапређења безбедности саобраћаја у надлежности Агенције;
- 5) поклона, прилога покровитеља Агенције и других прилога датих оснивачу или Агенцији;
- 6) осталих извора.

Висину накнаде из тачке 3. и 4. претходног става одређује Влада на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

3. Стратегија безбедности саобраћаја

Члан 11.

Влада доноси Националну стратегију безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту: Национална стратегија).

Национална стратегија садржи најзначајнија обележја постојећег стања безбедности саобраћаја, дугорочне и краткорочне циљеве, смернице, кључне области рада и рокове за доношење одговарајућег Националног плана.

Националну стратегију предлаже Тело за координацију за период од најмање пет година, до краја јуна у последњој години важења Националне стратегије.

Члан 12.

На основу Националне стратегије, на предлог Тела за координацију, Влада доноси Национални план безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту: Национални план), за период од најмање једне године.

Национални план садржи нарочито: задатке, мере по приоритетима, одговорне субјекте, рокове и финансијска средства у кључним областима рада.

Члан 13.

Скупштине јединица територијалне аутономије, односно локалне самоуправе, доносе стратегију и годишњи план безбедности саобраћаја на путевима на свом подручју у складу са Националном стратегијом и Националним планом.

4. Праћење безбедности саобраћаја

Члан 14.

Влада подноси Народној скупштини извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима, најмање једанпут годишње.

Надлежни орган јединице територијалне аутономије, односно локалне самоуправе, подноси скупштини извештај о стању безбедности саобраћаја на том подручју најмање једанпут годишње.

Члан 15.

У циљу непрекидног праћења стања безбедности саобраћаја на путевима у Републици Србији, Агенција предлаже систем јединствене основе евидентирања и праћења најзначајнијих обележја безбедности саобраћаја.

Државни органи и други субјекти дужни су да Агенцији достављају прописане податке о обележјима значајним за безбедност саобраћаја.

Члан 16.

Информације о обележјима безбедности саобраћаја из јединствене базе података из члана 9. став 2. тачка 1. су јавне и доступне свима под једнаким условима, осим оних чије објављивање је законом забрањено.

5. Финансирање безбедности саобраћаја

Члан 17.

Република, јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, у оквиру својих права и дужности, обезбеђују средства за финансирање унапређења безбедности саобраћаја.

Извори средстава за унапређење безбедности саобраћаја су:

- 1) буџет Републике Србије, јединица територијалне аутономије или локалне самоуправе;
- 2) наплаћене новчане казне за прекршаје предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима;
- 3) средства која уступе привредна друштва, осигуравајућа друштва, хуманитарне и друге организације и јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе;
- 4) поклони или прилози покровитеља дати Републици, јединици територијалне аутономије или локалне самоуправе;
- 5) остали приходи.

Члан 18.

Средства од новчаних казни из члана 17. став 2. тачка 2. овог закона, деле се тако да 50 % припада Републици, а 50 % припада јединици локалне самоуправе на чијој територији је прекршај учињен.

Средства из члана 17. став 2. тачка 2. овог закона евидентирају се на посебном рачуну за унапређење безбедности саобраћаја на путевима.

Члан 19.

Средства из члана 17. став 2. тачка 2) овог закона користе се за:

- 1) рад Тела за координацију,
- 2) рад Агенције за безбедност саобраћаја,
- 3) унапређење саобраћајног васпитања и образовања,
- 4) кампање, односно акције из области безбедности саобраћаја,
- 5) научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја,

б) техничка опремања јединица саобраћајне полиције које контролишу и регулишу саобраћај на путевима и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја.

Средства из члана 17. користе се према програму који доноси Тело за координацију, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе из члана 8. став 3. овог закона.

IV ПРАВИЛА САОБРАЋАЈА

1. Опште одредбе

Члан 20.

Учесници у саобраћају дужни су да поступају у складу са прописима о правилима саобраћаја, саобраћајним знаковима и знацима и наредбама које даје овлашћено службено лице надлежног органа (у даљем тексту: полицијски службеник).

Учесници у саобраћају дужни су да поступају у складу са саобраћајним знаковима и када тиме одступају од прописа о правилима саобраћаја.

Учесници у саобраћају дужни су да поступају у складу са светлосним саобраћајним знаком и кад се значење тог знака разликује од значења осталих саобраћајних знакова или правила саобраћаја.

Учесници у саобраћају дужни су да поступају према знацима, односно наредбама која дају овлашћена лица и кад тиме одступају од светлосног саобраћајног знака, или другог саобраћајног знака или правила саобраћаја.

Члан 21.

Возач је дужан да с обзиром на брзину кретања возила и друге околности саобраћаја, возило држи на таквом одстојању и растојању од других возила односно учесника у саобраћају, да не изазива опасност и не омета друге учеснике у саобраћају.

Члан 22.

Предмет, односно материја која може да угрози, односно омета безбедност саобраћаја, не сме се налазити на путу.

Учесник у саобраћају је дужан да, без одлагања, са пута уклони предмет, односно материју која се на коловозу нашла његовим чињењем, као и предмет односно материју која потиче са возила којим управља.

Уколико је у могућности и ако тиме не омета безбедност саобраћаја, учесник у саобраћају је дужан, у циљу безбедности саобраћаја, да са коловоза уклони предмете и препреке који угрожавају безбедност саобраћаја на које наиђе, а ако није у могућности, дужан је да о томе без одлагања обавести полицију или предузеће које се стара о одржавању пута.

Учесник у саобраћају је дужан да без одлагања обавести полицију о сваком догађају односно појави која може угрозити или угрожава безбедност саобраћаја.

Власник односно корисник возила не сме дозволити да се одбачено возило налази на путу односно месту на коме је дозвољено заустављање, односно паркирање возила

Члан 23.

Возач је дужан да обрати пажњу на пешаке који се налазе на коловозу или ступају на коловоз.

Када прилази пешачком прелазу, возач мора да управља возилом на начин којим не угрожава друге учеснике у саобраћају и да вози таквом брзином да може по потреби да заустави возило испред пешачког прелазу.

На делу пута на коме се крећу деца или су постављени саобраћајни знакови о учешћу деце у саобраћају, возач је дужан да вози са нарочитом опрезношћу тако да може благовремено да заустави возило.

Члан 24.

Слепо лице које самостално учествује у саобраћају као пешак, треба да се креће уз помоћ белог штапа или обученог пса водича.

Возило које је подешено да њиме управља лице са инвалидитетом може, на захтев тог лица, бити означено налепницом чији изглед, садржај, начин постављања и издавања утврђује министар надлежан за послове саобраћаја.

Ознаку из става 2. овог члана издаје орган јединице локалне самоуправе надлежан за саобраћај.

Члан 25.

Возач возила које обилази возило за јавни превоз путника, односно аутобус којим се обавља превоз путника за сопствене потребе које се налази на стајалишту, мора да управља возилом тако да не угрожава лице које у то возило улази или излази.

Лице из става 1. овог члана, које због уласка односно изласка из возила треба да ступи на коловоз дужно је да се претходно увери да ступањем на коловоз не омета саобраћај и не угрожава безбедност саобраћаја.

Возач возила мора да се заустави иза возила из става 1. овог члана, када лица која улазе односно излазе из тог возила морају да пређу преко саобраћајне траке односно бициклическе стазе или траке којом се возило креће.

Члан 26.

Возач возила које се креће иза возила којим се организовано превозе деца и возач возила који том возилу долази у сусрет, на путу са по једном саобраћајном траком по смеру, дужни су да се зауставе када је возило којим се превозе деца заустављено на коловозу, док деца улазе или излазе из возила.

За време уласка и изласка деце из возила, возач тог возила мора укључити све показиваче правца.

Возило којим се врши организовани превоз деце мора бити обележено посебним знаком, који прописује министар надлежан за послове саобраћаја.

Ближе прописе о изгледу и начину постављања посебног знака за обележавање возила којим се организовано превозе деца доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

Члан 27.

Возач је дужан да, у насељу, омогући укључивање у саобраћај аутобусу који се прописно укључује у саобраћај са стајалишта.

Члан 28.

Возач не сме да користи телефон и друге уређаје за комуникацију уколико нема опрему која омогућава телефонирање без ангажовања руку за време вожње.

Возач не сме да слуша музику на начин да не чује звучне сигнале других учесника у саобраћају нити да предузима друге радње које ометају његову пажњу при управљању возилом.

Лице које се превози возилом не сме да омета возача у управљању возилом, нити да утиче на њега да управља возилом на начин којим се умањује безбедност саобраћаја.

Члан 29.

У возилу се у саобраћају на путу не сме користити нити налазити уређај односно предмет којим се може откривати односно ометати рад уређаја за мерење брзине кретања возила.

Забрањено је стављати у промет и рекламирати уређаје и предмете из става 1.

Члан 30.

Возач и путници у моторном возилу у коме су уграђени сигурносни појасеви дужни су да у саобраћају на путу користе сигурносни појас на начин који је предвидео произвођач возила.

За време кретања по путу, у путничком, теретном возилу и аутобусу се мора налазити одговарајући светлоодбојни прслук.

Члан 31.

У моторном возилу на предњем седишту не сме да се превози дете млађе од 12 година, као ни лице које је под утицајем алкохола, опојних средстава или из других разлога није способно да управља својим поступцима.

Дете до три године старости превози се у безбедносном седишту, односно корпи.

Изузетно од става 1. овог члана дете до 3 године, може се превозити на предњем седишту, поред возача, уколико се превози у безбедносном седишту, односно корпи, која је окренута супротно правцу кретања возила а возило нема или је искључен безбедносни ваздушни јастук

Члан 32.

Возач не сме да нагло мења начин вожње, осим у случају избегавања непосредне опасности.

Возач који намерава да се возилом укључи у саобраћај, помери возило удесно или улево, мења саобраћајну траку, претиче, обилази, зауставља, скреће, окреће се полукружно, вози уназад, престојава се и сл. сме да отпочне такву радњу само ако се уверио да то може да учини на безбедан начин.

Пре вршења радњи из става 2. овог члана, возач је дужан да друге учеснике у саобраћају јасно и благовремено обавести о томе, дајући им знак помоћу показивача правца или, ако они не постоје, одговарајући знак руком .

2. Укључивање возила у саобраћај

Члан 33.

Возач може да се укључи возилом у саобраћај на путу са површине на којој се не врши саобраћај или са места на коме је возило било заустављено или паркирано, као и да се искључи возилом из саобраћаја само ако се уверио да тиме неће ометати остале учеснике у саобраћају.

Када се возач укључује у саобраћај из дворишта, гараже или друге површине, у условима недовољне прегледности или видљивости дужан је да безбедно укључење изведе

уз помоћ лица које се налази на погодном месту ван возила и које му даје одговарајуће знакове.

3. Кретање возила по путу

Члан 34.

Возач не сме да се креће путем, односно саобраћајном траком ни другом површином која није намењена за кретање возила, односно за возило којим он управља.

Члан 35.

Возило се креће десном страном коловоза у смеру кретања.

Возач је дужан да се креће возилом уз десну ивицу коловоза и на толиком растојању од ње да не угрожава друге учеснике у саобраћају и не излаже себе опасности.

На путу у насељу са најмање две саобраћајне траке за исти смер, возач може да се креће возилом саобраћајном траком која се не налази уз десну ивицу коловоза, ако тиме не омета возила која се крећу иза његовог возила.

Одредба става 3. овог члана не односи се на возача теретног возила чија је највећа дозвољена маса већа од 3500 kg, возача возила које на равном путу не може развити брзину већу од 40 km/h и на возача возила које није моторно возило, осим на делу пута испред раскрснице или другог места на коме возило скреће улево односно када врши претицање или обилажење.

Члан 36.

На путу за саобраћај возила у оба смера на коме постоје најмање четири саобраћајне траке, возач не сме возилом да прелази на коловозну траку намењену за саобраћај возила из супротног смера.

На путу за саобраћај возила у оба смера на коме постоје три саобраћајне траке, возач не сме возилом да се креће саобраћајном траком која се налази уз леву ивицу пута у правцу кретања возила.

На путу на коме су коловозне траке физички одвојене једна од друге, возач не сме возилом да се креће коловозном траком намењеном за саобраћај возила из супротног смера нити да прелази из једне коловозне траке у другу преко површине која их физички раздваја.

На путу за саобраћај возила у једном смеру, возач не сме возилом да се креће у забрањеном смеру.

Уколико је на путу са више саобраћајних трака за кретање у истом смеру онемогућен саобраћај на једној од трака или се трака завршава, возач који се креће у истом смеру, у саобраћајној траци поред, дужан је да омогући укључивање једног возила у траку којом се он креће

Члан 37.

Кретање возилом уназад дозвољено је само на кратком делу пута, оном страном коловоза којом се до тада возило кретало унапред ако се тиме не угрожавају нити ометају други учесници у саобраћају.

Кретање возила уназад није дозвољено на непрегледном делу пута, при смањеној видљивости, у тунелима, на делу пута где је забрањено заустављање и на прелазима преко железничке пруге.

Члан 38.

Возач не сме нагло да успори возило осим у случају избегавања непосредне опасности.

Возач који знатно успорава возило дужан је да то учини на начин којим неће угрозити односно ометати возаче који се крећу иза њега.

Члан 39.

Трамвајском баштицом односно саобраћајном траком намењеном за кретање возила за јавни превоз путника дозвољен је саобраћај и возила са првенством пролаза и возила под пратњом.

Члан 40.

За вожњу бицикла односно јахање животиња, где не постоји посебна стаза односно трака, сме да се користи коловоз у ширини од највише један метар од десне ивице коловоза.

4. Насилничка вожња

Члан 41.

Насилничка вожња је поступање возача које је у грубој супротности са правилима саобраћаја приликом које возач не показује обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају.

5. Брзина

Члан 42.

Возач је дужан да брзину кретања возила прилагоди околностима, карактеристикама и стању пута, видљивости, прегледности, атмосферским приликама, стању возила и терета, фреквенцији саобраћаја и другим условима, тако да возило може благовремено да заустави пред сваком препреком коју, под датим условима, може да предвиди.

Ако возач вози споро у мери у којој омета нормалан саобраћај, дужан је да на првом одговарајућем месту омогући да га друго возило безбедно претекне, обиђе или прође.

Члан 43.

На путу у насељу возач не сме возилом да се креће брзином већом од 50 km/h, односно брзином већом од брзине дозвољене постављеним саобраћајним знаком за цело насеље или његов део.

Изузетно, на путу у насељу, чији саобраћајно-технички елементи то омогућавају, може да се саобраћајним знаком дозволи кретање возилом брзином и до 80 km/h.

Члан 44.

На путу ван насеља возач не сме возилом да се креће брзином већом од:

1) 120 km/h на ауто-путу;

2) 100 km/h на мотопуту;

3) 80 km/h на осталим путевима,

односно брзином већом од брзине дозвољене саобраћајним знаком.

Члан 45.

Брзина кретања возила на путевима према врсти возила ограничава се на:

- 1) 80 km на час - за аутобусе и аутобусе са приколицом за превоз терета као и за теретна моторна возила чија највећа дозвољена маса није већа од 7.500 kg;
- 2) 80 km на час - за моторна возила која вуку прикључно возило за становање (караван);
- 3) 70 km на час - за аутобусе када се врши организовани превоз деце, за зглобне аутобусе без места за стајање, за теретна моторна возила чија је највећа дозвољена маса већа од 7.500 kg и за теретна моторна возила са прикључним возилом;
- 4) 50 km на час - за аутобусе са прикључним возилом за превоз лица, за градске аутобусе, аутобусе који, поред уграђених седишта имају и одређена места за стајање и теретна возила која у товарном сандуку врше скупни превоз лица;
- 5) 40 km/h - за тракторе односно 30km/h када се у прикључном возилу које вуче трактор превози најмање једно лице;
- 6) 20 km/h - за туристички воз и радну машину на којој се превозе лица.

Аутобуси и теретна возила највеће дозвољене масе преко 7500 kg, која су произведена, односно први пут регистрована у Републици Србији након ступања на снагу овог закона морају имати уређај за ограничавање брзине кретања који не дозвољава кретање брзином већом од 10 km/h од ограничења предвиђеног за ту врсту возила.

Приликом кретања по путу возила из претходног става у која је уграђен граничник брзине, исти мора бити исправан и користити се.

6. Скретање

Члан 46.

Возач возила који скреће у десно дужан је да скретање изврши крећући се крајњом саобраћајном траком која се протеже уз десну ивицу коловоза, ако саобраћајним знаком није друкчије одређено.

Возач возила који скреће у лево дужан је да скретање изврши крећући се крајњом левом саобраћајном траком која се протеже уз средишњу линију, односно саобраћајном траком која се протеже уз леву ивицу пута са једносмерним саобраћајем, ако саобраћајним знаком није друкчије одређено.

Возач возила који скреће у десно дужан је да пропусти возило које се креће са његове десне стране, саобраћајном траком за возила јавног превоза путника.

7. Првенство пролаза

Члан 47.

На раскрсници или при другом пресецању путања возила возач је дужан да пропусти возило које долази са његове десне стране.

Возач возила који на раскрсници скреће у лево дужан је да пропусти возило које долазећи из супротног смера на раскрсници задржава правац кретања или скреће у десно, ако саобраћајним знаком није друкчије одређено.

Изузетно од ст.1. и 2. овог члана, трамвај у свим случајевима има првенство пролаза, ако саобраћајним знаком није друкчије одређено.

Возач који улази возилом на пут са првенством пролаза дужан је да пропусти сва возила која се крећу тим путем.

Возач је дужан да пропусти сва возила која се крећу путем на који се укључује и када тај пут није саобраћајним знаком означен као пут са првенством пролаза, ако возилом улази са земљаног пута на пут са коловозним застором или ако на пут улази са површине на којој се не врши саобраћај.

Возач који при скретању возила пресеца бициклическу стазу или траку, дужан је да пропусти возила који се стазом односно траком крећу.

8. Саобраћај на раскрсници

Члан 48.

Возач који се приближава раскрсници дужан је да прилагоди вожњу условима саобраћаја на раскрсници, а нарочито да вози брзином при којој може да се заустави и пропусти возила која на раскрсници имају првенство пролаза.

Возач је дужан да на довољном одстојању пред раскрсницом возилом изврши престројавање и заузме положај на саобраћајној траци предвиђеној за пролазак кроз раскрсницу у смеру у којем жели наставити кретање.

Члан 49.

Возач не сме возилом да уђе у раскрсницу иако има првенство пролаза или му је семафором то дозвољено, ако ће се због густине саобраћаја зауставити на раскрсници или обележеном пешачком прелазу, и тиме ометати или онемогућити саобраћај возила односно пешака .

9. Полукружно окретање

Члан 50.

Возач не сме да врши полукружно окретање возила у тунелу, на мосту, вијадукту, подвожњаку, надвожњаку, као и у условима смањене видљивости, односно на месту где је недовољна прегледност, као и на делу пута који нема довољну ширину за полукружно окретање тог возила са највише два маневра.

10. Мимоилажење

Члан 51.

Приликом мимоилажења возач је дужан да са своје леве стране остави довољно растојања између свог возила и возила са којим се мимоилази, по потреби и да возило помери ка десној ивици коловоза.

При мимоилажењу са пешаком, возач је дужан да држи безбедно растојање између возила и пешака.

Ако због препреке на путу или других учесника у саобраћају возач не може да поступи по одредби става 1. овог члана, дужан је да успори кретање свог возила и да га по потреби заустави да би пропустио возило из супротног смера.

Ако је због недовољне ширине пута или препреке мимоилажење онемогућено, возач којем је то, с обзиром на карактеристике и стање пута и околности саобраћаја лакше да изведе, дужан је да се први заустави и по потреби, кретањем уназад или на други начин, помери своје возило и заузме на путу положај који омогућава мимоилажење.

Када на раскрсници возила долазе из супротних смерова и скрећу у лево, возач мимоилази возило из супротног смера тако што га пропушта са своје десне стране.

Члан 52.

На делу пута који је саобраћајним знаком означен као опасан успон, односно као опасна низбрдица, на коме је мимоилажење возила немогуће или је веома отежано, возач

возила које се креће низ нагиб дужан је да заустави своје возило на погодном месту ако примети да му друго возило иде у сусрет уз нагиб.

Изузетно од става 1. овог члана, возач који се креће уз нагиб дужан је да заустави своје возило ако испред себе има погодном место за заустављање које омогућава безбедно мимоилажење и ако би, у случају да тако не поступи, мимоилажење захтевало кретање уназад једног од возила.

На путу из става 1. овог члана, када једно од возила која се мимоилазе мора да се креће уназад, кретаће се уназад:

- 1) свако возило које се сусрело са возилом које вуче прикључно возило;
- 2) теретно возило које се сусрело са аутобусом;
- 3) возило које се сусрело са возилом више врсте;
- 4) ако се мимоилазе возила исте категорије - возило које се креће низ нагиб, осим ако је, с обзиром на услове и положај возила на путу, лакше да то учини возач возила које се креће уз нагиб.

У смислу тачке 3. претходног става, возила се класификују од нижег ка вишем на следећи начин: мотоцикли као и мопеди, трицикли и четвороцикли, путничко возило, трактор, радна машина, теретно возило, аутобус и скуп возила

11. Претицање и обилажење

Члан 53.

Претицање и обилажење врши се са леве стране возила.

Претицање мора да се врши са десне стране ако је возило на коловозу заузело такав положај и његов возач даје такав знак да се са сигурношћу може закључити да то возило скреће у лево.

Трамвај који се креће по шинама постављеним на средини коловоза сме да се претиче само са десне стране, ако између њега и десне ивице коловоза постоји саобраћајна трака.

На путу на коме постоје најмање две саобраћајне траке намењене за саобраћај возила у истом смеру и на коме су колоне возила, брже кретање возила у једној траци од кретања возила у другој траци не сматра се претицањем.

На путу у насељу на коме постоје најмање две саобраћајне траке намењене за саобраћај возила у истом смеру, пролажење са десне стране возила које се не креће крајњом десном саобраћајном траком не сматра се претицањем.

Члан 54.

Возач коме је дат знак за претицање дужан је да помери своје возило ка десној ивици коловоза.

Возач не сме да повећава брзину кретања свог возила док га друго возило претиче.

Члан 55.

Претицање и обилажење возач сме да врши само ако тиме не омета нормално кретање возила која долазе из супротног смера и ако на путу има довољно простора за безбедно извођење тих радњи.

Возач не сме да врши претицање и обилажење када тиме може угрозити друге учеснике у саобраћају.

Возач не сме возилом да започне претицање или обилажење:

- 1) колоне возила;

- 2) ако је возач који се креће иза њега отпочео претицање;
- 3) ако је возач испред њега на истој саобраћајној траци дао знак за претицање или обилажење;
- 4) ако би тиме угрозио безбедност саобраћаја или омео саобраћај из супротног смера;
- 5) ако по извршеном претицању или обилажењу не би могао да се врати у саобраћајну траку којом се кретао пре тога без ометања или угрожавања осталих учесника у саобраћају;
- 6) зауставном траком;
- 7) на почетку превоја, на превоју, испред и у непрегледној кривини, осим на коловозу са најмање две саобраћајне траке за кретање возила у истом смеру;
- 8) у тунелу, осим у тунелу са најмање две саобраћајне траке за кретање возила у истом смеру;
- 9) возила која се приближавају пешачком прелазу или га прелазе;
- 10) возило које се зауставило и зауставља ради пропуштања пешака на пешачком прелазу;
- 11) на прелазу пута преко железничке или трамвајске пруге;
- 12) колоне возила под пратњом;
- 13) саобраћајном траком за спора возила;
- 14) на месту где је то забрањено саобраћајним знаком;
- 15) на начин да прелази возилом преко неиспрекидане уздужне линије при чему користи саобраћајну траку намењену за кретање возила из супротног смера.

Обилажење заустављене колоне на путу је забрањено ако се возач након обилажења не би могао безбедно укључити на саобраћајну траку намењену кретању возила у смеру у коме се он креће.

Изузетно, обилажење заустављеног возила или препреке на путу, у случају из става 3. тачке 15. је дозвољено под условима из става 1. овог члана.

Возач који претиче дужан је да своје возило држи на потребном растојању и одстојању од возила које претиче, тако да га не омета нити угрожава у саобраћају.

Члан 56.

После претицања или обилажења возач је дужан да се, без ометања или угрожавања осталих учесника у саобраћају, врати у саобраћајну траку којом се кретао пре тога.

Члан 57.

Возач не сме да претиче друго возило непосредно испред раскрснице или на раскрсници која није са кружним током саобраћаја.

Непосредно испред раскрснице и на раскрсници возач сме да претиче:

- 1) возило које скреће у лево, а претиче се са десне стране;
- 2) возило које скреће у десно, али да при том својим возилом не прелази на део коловоза намењен за саобраћај возила из супротног смера;
- 3) возило које се креће на путу са првенством пролаза;
- 4) возило које се креће раскрсницом на којој је саобраћај регулисан светлосним саобраћајним знаковима или знацима које даје полицијски службеник;
- 5) бицикл, мопед или мотоцикл.

Члан 58.

Ако се на средини коловоза налази површина која није намењена за саобраћај возила, објекат или уређај, возила морају да их обилазе са десне стране.

Површине, објекти или уређаји из става 1. овог члана који се налазе на средини пута са једносмерним саобраћајем могу да се обилазе са обе стране, ако саобраћајним знаком није друкчије одређено.

12. Звучни и светлосни знаци упозорења

Члан 59.

Возач је дужан да употреби звучни знак упозорења када то захтевају разлози безбедности саобраћаја, а нарочито:

- 1) на путу ван насеља због упозорења другом учеснику у саобраћају да жели да га претекне или обиђе, ако би без тог знака постојала опасност настанка саобраћајне незгоде;
- 2) ако се поред коловоза налази дете које не обраћа пажњу на кретање возила;
- 3) на путу ван насеља пре уласка у непрегледну и узану кривину или доласка на превој, где је мимоилажење отежано.

Возач је дужан да звучни знак упозорења даје у мери која је довољна да се други учесници у саобраћају упозоре.

Возач не сме да употребљава звучни знак променљиве фреквенције, осим у случајевима предвиђеним овим законом.

Члан 60.

Светлосни знак упозорења даје се кратким узастопним или наизменичним паљењем дугих или оборених светала, водећи рачуна да се тиме не заслепљују возачи који долазе из супротног смера

Возач може ноћу, уместо звучног знака упозорења, да употреби светлосни знак упозорења. Тај знак возач може да употреби и у насељу приликом претицања другог возила.

Светлосни знак упозорења возач може да употреби и дању, ако такав начин упозорења више одговара условима на путу.

Члан 61.

Возач возила је дужан да на јавном путу укључи све показиваче правца на возилу, ако такав уређај постоји односно ако је прописана обавеза постојања таквог уређаја за то возило:

- 1) за време уласка или изласка путника;
- 2) ако упозорава друге учеснике на опасност у саобраћају;
- 3) у условима изразито смањене видљивости (густа магла, дим и сл.);
- 4) ако је последњи у колони возила која се зауставила на путу изван насеља, осим ако је колона заустављена због поступања по саобраћајном знаку или правилу саобраћаја;
- 5) ако се креће уназад;
- 6) ако се заустави на коловозу, осим приликом паркирања на обележеном паркингу, односно због поступања по саобраћајном знаку или правилу саобраћаја.

13. Заустављање и паркирање

Члан 62.

Возач не сме да заустави или паркира возило на месту на коме би оно угрожавало безбедност других учесника у саобраћају или представљало сметњу за нормално одвијање саобраћаја или кретање пешака.

Члан 63.

Возач који је због неисправности на возилу, саобраћајне незгоде или другог оправданог разлога принуђен да возило заустави на коловозу, дужан је да предузме све мере да возилом не доведе у опасност друга возила и да га што пре уклони са коловоза.

Уколико је возач због неисправности на возилу, саобраћајне незгоде или из другог оправданог разлога принуђен да возило заустави на трамвајским шинама, дужан је да га са шина одмах уклони, а ако то није могуће, да одмах предузме потребне мере да возачи трамваја на време буду упозорени на опасност.

Члан 64.

На јавном путу ван насеља возач је дужан да, увек кад за то постоји могућност, заустави или паркира возило ван коловоза.

Возач који зауставља или паркира возило на јавном путу дужан је да га заустави односно паркира, непосредно уз десну ивицу коловоза, а на јавном путу на коме се саобраћај одвија само у једном смеру сме да га заустави односно паркира уз десну или леву ивицу коловоза.

Уколико се уз десну ивицу коловоза налазе трамвајске или друге шине, возач не сме да заустави или паркира возило.

Возач може да заустави или паркира возило на местима која се налазе на средини коловоза, само ако су та места обележена саобраћајним знаком као места за паркирање возила.

Члан 65.

Возач је дужан да возило паркира на једном паркинг месту предвиђеном за паркирање те врсте возила.

На заустављеном или паркираном возилу не смеју да се отварају врата, ако се тиме омета кретање других учесника у саобраћају или угрожава безбедност саобраћаја.

Члан 66.

Возач не сме да заустави или паркира возило:

- 1) на пешачком прелазу и на прелазу бицикличке стазе преко коловоза као и на одстојању односно растојању мањем од 5 метара од тих прелаза;
- 2) на прелазу пута преко железничке пруге односно трамвајских шина и на растојању односно одстојању мањем од 5 метара од прелаза, као и у близини железничке пруге односно трамвајских шина, ако се тиме спречава саобраћај возила која се крећу по шинама;
- 3) на раскрсници и на одстојању односно растојању мањем од 5 метара од најближе ивице попречног коловоза;
- 4) у тунелу, у подвожњаку, у галерији, на мосту, на надвожњаку;
- 5) у близини врха превоја или у кривини где је прегледност пута недовољна или се обилажење возила не може извршити без опасности;
- 6) на делу пута где би ширина слободног пролаза од заустављеног или паркираног возила до неиспрекидане уздужне линије на коловозу, супротне ивице коловоза или препреке на путу била мања од 3 метра;
- 7) на месту на коме би заклањало саобраћајни знак;
- 8) на бицикличкој стази, односно траци;

- 9) на стајалишту за возила јавног саобраћаја и на одстојању односно растојању мањем од 15 метара испред и иза ознаке на коловозу којим је стајалиште означено;
- 10) на путу на коме су коловозне траке физички одвојене, осим ако је то дозвољено саобраћајним знаком;
- 11) изнад прикључка на водоводну мрежу и улаза у канализацију или другу мрежу комуналних служби;
- 12) на месту на коме би паркирано возило онемогућило приступ другом возилу ради паркирања или излазак неком већ паркираном возилу;
- 13) на тротоару осим ако је то дозвољено (регулисано) саобраћајним знаком, при чему се у том случају мора обезбедити површина за кретање пешака од најмање 1,6 метара ширине која не сме бити уз ивицу коловоза;
- 14) на пешачкој стази;
- 15) на саобраћајној траци за укључивање, искључивање, зауставној траци, саобраћајној траци за возила јавног превоза и трамвајској баштици;
- 16) на паркинг месту које је допунском таблом саобраћајног знака или ознаком на коловозу означено као место резервисано за возила одређених корисника, када возило којим управља не припада тим возилима;
- 17) на површинама на којима је саобраћајним знаком забрањен саобраћај возила.

.Члан 67.

Возач је дужан да моторно односно прикључно возило, осим мотоцикла без бочног седишта и мопеда, које је заустављено на коловозу обележи сигурносним троуглом:

- 1) када је био принуђен да своје возило заустави на месту или делу пута одређеном у претходном члану овог закона;
- 2) када је возило заустављено на коловозу на таквом месту да возачи возила која се крећу истим смером не могу или тешко могу благовремено да га уоче;
- 3) на путу ван насеља, као и на путу у насељу ноћу или у условима смањене видљивости када је место на коме се возило зауставља недовољно осветљено.

Сигурносни троугао поставља се на коловоз иза заустављеног возила, у вертикалном положају и на удаљености која на путу ван насеља не може бити мања од 50 метара а у насељу 10 метара, тако да возач који наилази из смера на коме је знак постављен може благовремено да заустави своје возило, односно да безбедно обиђе заустављено возило.

Када је на путу заустављена колона моторних возила, знак се поставља на начин из става 2 овог члана, с тим што се уместо једног знака постављају на коловоз два знака, један поред другог.

Поред сигурносног троугла, на возилу из става 1. овог члана морају бити укључени сви показивачи правца.

Ако се возач налази поред возила на коловозу, дужан је да носи светлоодбојни прслук.

Члан 68.

Возач који оставља возило на путу, пре него што напусти возило, дужан је да предузме радње којима се спречава да се возило само покрене, а нарочито:

- 1) да искључи мотор;
- 2) да стави ручицу мењача у одговарајући степен преноса и по потреби активира паркирну кочницу;
- 3) да окрене предње точкове према ивици тротоара или коловоза ако се возило оставља на низбрдици, а према средини коловоза ако се возило оставља на узбрдици;

- 4) да стави клинасте подметаче на начин којим ће онемогућити покретање возила ако је на путу са уздужним нагибом остављено возило које по прописима мора имати подметаче;
- 5) да затвори прозоре и друге отворе на возилу, закључа возило и кључеве узме са собом.

14. Вучење возила

Члан 69.

У саобраћају на путу, моторном возилу могу да буду придодата највише два прикључна возила за превоз терета, односно једно прикључно возило за превоз лица, а на ауто-путу и мотопуту само једно прикључно возило.

Изузетно од става 1. овог члана, туристички воз сме да има највише три прикључна возила.

Трактор сме да вуче само прикључно возило за трактор, а остала моторна возила не смеју да вуку прикључно возило за трактор.

Моторно возило сме да вуче само прикључно возило које не умањује његову стабилност.

Прикључно возило у коме се превозе путници може бити придодато само аутобусима у јавном градском односно приградском превозу.

Члан 70.

Забрањено је вучење неисправног возила на аутопуту и мотопуту.

Уколико је разлог за вучу настао за време кретања моторног возила по аутопуту, вучење је дозвољено до првог искључења са аутопута.

Члан 71.

Моторно возило сме да вуче друго моторно возило само ако оно, због неисправности или недостатка појединих делова, не може само да се креће.

Моторно возило не сме да вуче мотоцикл, мопед као и лаки и тешки трицикл.

Члан 72.

Неисправно моторно возило на путу може да се вуче помоћу ужета, круте везе (руде) и ослањањем или вешањем возила о вучно возило.

Помоћу ужета не сме да се вуче моторно возило на коме су неисправни уређаји за управљање или уређаји за заустављање, теретно возило или аутобус, нити моторно возило којим се превозе опасне материје.

Крутом везом не сме да се вуче моторно возило које нема исправан уређај за управљање, нити моторно возило чија је укупна маса већа од укупне масе вучног возила ако му је неисправна радна кочница.

Уколико се моторно возило вуче помоћу ужета или круте везе, лице које управља вученим возилом мора да има одговарајућу дозволу за управљање возилом оне категорије којој припада возило које се вуче.

Члан 73.

За време вучења неисправног возила на вучном возилу морају бити укључени сви показивачи правца, а на вученом уколико су исправни. На оба возила мора бити постављен сигурносни троугао.

На моторно возило које вуче друго моторно возило сигурносни троугао се поставља са предње, а на вучено возило са задње стране.

Вученим возилом забрањен је превоз лица, осим возача који њиме управља.

Члан 74.

Моторно возило сме да се вуче ноћу, и дању у случају смањене видљивости, искључиво ако на својој задњој страни има упаљена задња позициона светла или ако га вуче моторно возило које при вучењу користи жуто ротационо светло.

Члан 75.

Одстојање између вучног и вученог моторног возила, ако се вуче ужетом, мора да износи од 3 до 5 метара, а ако се вуче помоћу круте везе, може да износи и мање од 3 али не више од 5 метара.

Моторно возило које на путу вуче неисправно возило на моторни погон не сме се кретати брзином већом од 40 km/h.

Члан 76.

Вучење натовареног теретног возила са прикључним возилом или без прикључног возила, односно трактора са прикључним возилом дозвољено је само до првог места погодног за претовар терета, а изузетно и до првог места на коме се може отклонити неисправност на возилу.

15. Употреба светала у саобраћају

Члан 77.

Дању на моторном возилу за време вожње у саобраћају на путу, морају да буду упаљена оборена светла.

Ноћу на моторном возилу за време вожње у саобраћају на путу морају да буду упаљена дуга светла.

Возач је дужан да уместо дугих светала употребљава оборена:

- 1) кад при мимоилажењу са другим возилом оцени да светлом свог возила заслепљује возача возила које му долази у сусрет, када возач тог возила пређе на оборена светла или када даје светлосни знак упозорења, а увек на одстојању мањем од 200 m ,
- 2) ако омета возача испред,
- 3) док пролази поред једног или групе пешака,
- 4) на путу осветљеном уличном расветом
- 5) у тунелу,
- 6) ако омета управљача шинског возила или пловила,
- 7) за време магле

Одредбе става 2. и 3. овог члана не односе се на возача возила за које не постоји обавеза уградње дугих светала.

Члан 78.

Позициона светла морају бити упаљена све време када је укључено дуго односно оборено светло или светло за маглу.

Ноћу и дању у условима смањене видљивости на возилу на путу морају бити упаљена задња позициона светла.

Светла односно катадиоптери за време вожње не смеју да буду заклоњени нити прљави у мери да су неуочљиви за остале учеснике у саобраћају.

Члан 79.

За време магле на моторном возилу морају да буду упаљена оборена светла односно светла за маглу или обе врсте светала.

Задње светло за маглу употребљава се само по магли или у случају смањене видљивости.

Члан 80.

Заустављено или паркирано возило на коловозу, ноћу и у условима смањене видљивости, мора имати упаљена позициона односно паркирна светла.

У насељу је довољно да возило из претходног става има позициона односно паркирана светла на оној страни возила која је окренута према средини пута.

На возилу светла не морају бити укључена ако се оно налази на делу пута где је улично осветљење такво да је возило довољно видљиво, на за то посебно обележеном месту као и у улици са слабијим интензитетом саобраћаја

Члан 81.

Приликом кретања ноћу и у условима смањене видљивости:

- 1) пешак који се креће по коловозу на јавном путу ван насеља, мора бити осветљен или означен рефлектујућом материјом;
- 2) пешак који на коловозу вуче или гура ручна колица мора да носи светлоодбојни прслук или на левој страни колица држи упаљено најмање једно бело или жуто светло које мора бити уочљиво са предње и задње стране, осим када је улично осветљење такво да су пешак и колица довољно видљиви;
- 3) лице у колицима за непокретна лица мора на колицима да има укључено најмање једно бело или жуто светло на левој страни које мора бити уочљиво са предње и задње стране, осим када је улично осветљење такво да је пешак довољно видљив;
- 4) пешаци који се крећу по коловозу у организованој колони, осим погребних или одобрених поворки, војних или полицијских јединица, дужни су да носе светлоодбојни прслук или напред држе упаљено најмање једно бело или жуто светло, а на задњој страни светло црвене боје.
- 5) бицикл мора да има упаљено једно бело светло на предњој страни и једно црвено светло на задњој страни;
- 6) запрежно возило мора да има упаљено најмање једно бело светло на предњој страни и најмање једно црвено светло на задњој страни. Ова светла морају бити постављена на уздужној оси возила или на његовој левој страни, а ако се на запрежном возилу налази само једна светиљка, поставља се на видном месту на левој страни возила.
- 7) водичи и гоничи животиња, када се крећу по коловозу ван насеља, морају да носе светлоодбојни прслук.

16. Одстојање између возила

Члан 82.

Возач мора да држи безбедно одстојање од возила испред њега, тако да може благовремено да успори или се заустави ако возило испред њега то уради.

Члан 83.

Када се на јавном путу ван насеља који има само једну саобраћајну траку за саобраћај возила у једном смеру, крећу једно за другим моторна возила чија је највећа дозвољена маса већа од 3500 kg или чија је дужина већа од 7 m, возач таквог возила је дужан да, осим када врши претицање или се припрема за претицање, између свог и возила које се крећу испред њега, држи одстојање које омогућава безбедно претицање од стране возила која се крећу иза њега.

Одредба става 1. овог члана не односи се на део пута на коме је претицање забрањено.

17. Саобраћај трамваја и других возила на шинама

Члан 84.

Одредбе овог закона сходно се примењују и на саобраћај трамваја и других возила која се на путу крећу по шинама, осим ако то не искључују конструкционе особине тих возила или начин њиховог кретања.

18. Посебне одредбе о саобраћају трактора, радних машина, мотокултиватора и запрежних возила

Члан 85.

Трактор и радна машина смеју у саобраћају на путу да имају само прикључке за извођење радова који служе њиховој намени и исти морају бити прописно означени.

Радна машина и мотокултиватор не смеју у саобраћају на путу да вуку прикључно возило.

19. Саобраћај запрежних возила

Члан 86.

Возач запрежног возила мора бити узраста од најмање 14 година живота и да је способан да контролише упрегнуте животиње.

Возач запрежног возила је дужан да у саобраћају на путу запрежним возилом управља из возила или да води упрегнуту стоку или да иде поред ње са десне стране.

Запрежно возило мора да има уређаје за кочење и исти морају омогућавати безбедно заустављање запрежног возила.

Члан 87.

Запрежно возило које се креће иза другог запрежног возила мора се кретати на одстојању од најмање 50 метара, да би се омогућило претицање бржим возилима.

За запрежно возило које се креће на путу може бити привезано једно грло стоке, и то са десне стране задњег дела возила.

Запрежно возило не сме да се оставља на путу без надзора возача или другог лица способног да контролише упрегнуте животиње.

20. Посебне одредбе о саобраћају бицикала, мопеда, трицикала, четвороцикала и мотоцикала

Члан 88.

Дете млађе од 12 година не сме да управља бициклом на јавним путевима.

Изузетно у пешачкој зони, зони успореног саобраћаја, зони "30", зони школе и некатегорисаном путу, бициклом може управљати и дете са навршених 9 година.

Изузетно у пешачкој зони и зони успореног саобраћаја, бициклом може да управља и дете млађе од 9 година ако је под надзором лица старијег од 16 година.

Члан 89.

Возач бицикла, не сме да се креће бицикличком стазом брзином већом од 35 km/h.

Уколико на путу постоји бицикличка трака, возач бицикла, мопеда и лаког трицикла мора да се креће десном бицикличком траком у односу на смер кретања саобраћаја.

На бицикличким стазама за саобраћај у оба смера возила, возач бицикла мора да се креће десном страном у смеру кретања возила.

Ако се два или више возача бицикала, мопеда, трицикала и мотоцикала крећу у групи, дужни су да се крећу један за другим.

Члан 90.

Возач бицикла, мопеда, трицикла и мотоцикла мора да управља возилом на начин којим се не умањује стабилност возила и не ометају други учесници у саобраћају, а нарочито не сме да:

- 1) испушта управљач из руку;
- 2) склања ноге са педала;
- 3) се придржава за друго возило;
- 4) води, вуче или потискује друга возила односно животиње, осим да вуче прикључно возило за бицикл;
- 5) допусти да возило којим управља буде вучено или потискивано;
- 6) превози предмете који могу да га ометају током управљања;
- 7) употребљава на оба ува слушалице за аудио уређаје.

Члан 91.

Возач и путник мотоцикла, мопеда, трицикла и четвороцикла, осим када трицикли и четвороцикли имају кабину или рам, морају за време вожње да користе заштитну касицу сходно намени.

Возач бицикла, мопеда, трицикла односно мотоцикла не сме да превози лице које је под утицајем алкохола, опојних средстава или из других разлога није способно да управља својим поступцима.

Ближе прописе о условима које морају да испуњавају заштитне касиге које користе возачи односно лица која се превозе на мотоциклу, мопеду, трициклу и четвороциклу, доноси министар надлежан за послове саобраћаја уз сагласност министарства надлежног за послове здравља.

Члан 92.

Бицикл, мопед и мотоцикл у саобраћају на путу могу да имају прикључно возило са два точка намењену за превоз терета, прикључену тако да је обезбеђена стабилност возила и у којој не смеју да се превозе путници. Прикључно возило не сме бити шири од једног метра, а на задњој левој страни мора имати позиционо светло црвене боје или троугласти катадиоптер ако је вуче бицикл.

21. Кретање пешака

Члан 93.

Пешак не сме да се креће и задржава на коловозу, изузев у случајевима предвиђеним овим законом, као ни да изненада ступи на коловоз.

Уколико се пешак креће по коловозу на путу ван насеља, мора да се креће што ближе левој ивици коловоза у смеру кретања, на начин којим не омета или не спречава саобраћај возила.

Пешак који учествује у саобраћају у колицима за лица са инвалидитетом, или се вози на котуралкама, скејтборду и слично, не сме да се придржава за возило у покрету.

На путу који нема тротоар или другу површину намењену за кретање пешака, пешаци могу користити за кретање коловоз у ширини највише до једног метра, рачунајући од ивице коловоза.

Када се крећу коловозом пешаци су дужни да се крећу један за другим осим лица које води дете млађе од 7 година старости.

Изузетно од става 2. овог члана, пешак може да се креће уз десну ивицу коловоза само када је такво кретање за њега безбедније (непрегледна кривина, провалија, усек, одрон и сл.).

Пешак који гура ручна колица, бицикл, бицикл са мотором или мотоцикл, лица која се крећу помоћу покретних колица за лица са инвалидитетом, морају се кретати уз десну ивицу коловоза у смеру кретања.

Члан 94.

На путу који има тротоар или другу површину намењену за кретање пешака, односно површину поред коловоза погодну за кретање пешака, пешак је дужан да се креће тим површинама.

Ради обилажења неке препреке на тротоару, пешак је дужан да, пре ступања на коловоз, обрати пажњу на удаљеност и брзину кретања возила које му се приближава и да се претходно увери да ступањем на коловоз не угрожава безбедност саобраћаја.

Члан 95.

Колона пешака која се коловозом креће под контролом водича (организована колона пешака) мора се кретати уз десну ивицу коловоза у смеру кретања.

Организована колона пешака не сме да онемогућава нормално одвијање саобраћаја нити да буде дужа од 100 метара.

Уколико се коловозом креће више организованих колона пешака, растојање између појединих колона мора бити најмање 30 метара.

Члан 96.

Пешак је дужан да преко коловоза и бициклистичке стазе прелази пажљиво и најкраћим путем, након што се увери да то може да учини на безбедан начин.

Приликом преласка преко коловоза пешак не сме да употребљава мобилни телефон нити да користи слушалице на ушима.

На путу са пешачким прелазом или посебно изграђеним прелазом, односно пролазом за пешаке, пешак је дужан да се при прелажењу пута креће тим прелазом, односно пролазом, ако они нису од њега удаљени више од 100 метара.

Члан 97.

На пешачком прелазу, на коме је саобраћај пешака регулисан светлосним саобраћајним знацима, пешак је дужан да поступа у складу са тим знацима.

На пешачком прелазу, на коме је саобраћај пешака регулисан знацима које даје полицијски службеник, пешаци могу да прелазе коловоз само кад је датим знаком дозвољен прелаз.

На пешачком прелазу, на коме саобраћај није регулисан светлосним саобраћајним знацима ни знацима које даје полицијски службеник, пешак је дужан да се пре ступања на пешачки прелаз, претходно увери да може да пређе на безбедан начин, тако да ступањем на коловоз не угрожава безбедност саобраћаја.

Члан 98.

Пешак не сме ступити ни кретати се по коловозу аутопута или мотопута.

Забрана из става 1. овог члана не важи за:

- 1) полицијског службеника током обављања службене дужности;
- 2) лице која обавља увиђај саобраћајне незгоде или учествује у увиђају;
- 3) радника који обавља радове;
- 4) лице које обавља послове на отклањању последица саобраћајне незгоде или неисправности на возилу и терету;
- 5) лице које пружа хитну медицинску или прву помоћ;
- 6) инспектора за путеве током обављања службене дужности као и раднике управе пута;
- 7) возача возила које је принудно заустављено.

Лица из претходног става и места на којима она предузимају радње морају бити обележена на начин да се омогући безбедност свих учесника у саобраћају.

22. Обавезе возача према пешацима

Члан 99.

Уколико је саобраћај на пешачком прелазу регулисан светлосним саобраћајним знацима или знацима полицијског службеника, возач је дужан да своје возило заустави испред пешачког прелаза када му је датим знаком забрањен пролаз а ако му је на таквом прелазу датим знаком дозвољен пролаз, возач је дужан да пропусти пешаке који су већ ступили на пешачки прелаз док им је светлосним саобраћајним знаком или знаком полицијског службеника прелаз био дозвољен.

Уколико се обележени пешачки прелаз из става 1. овог члана налази на улазу на бочни пут, возач који скреће на тај пут дужан је да скретање изврши на безбедан начин и да пропусти пешаке који су већ ступили или ступају на пешачки прелаз, а по потреби заустави своје возило.

Уколико на пешачком прелазу саобраћај није регулисан уређајима за давање светлосних саобраћајних знакова, нити знацима полицијског службеника, возач је дужан да се таквом пешачком прелазу приближава смањеном брзином и да пропусти пешака који већ ступа или је ступио на пешачки прелаз.

Возач који скреће на бочни пут на чијем улазу не постоји обележен пешачки прелаз дужан је да скретање изврши смањеном брзином и да пропусти пешаке који су већ ступили или ступају на коловоз.

Уколико су у случају из става 2. и 3. овог члана пешаци деца, немоћна лица, слепа лица са белим штапом, лица у инвалидским колицима односно са штакама, возач је обавезан да заустави возило и да их пропусти.

Возач не сме возилом да пресеца организовану колону пешака која се креће по коловозу.

23. Саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге

Члан 100.

На прелазу пута преко железничке пруге возач је дужан да пропусти шинско возило које се креће по железничкој прузи.

Возач који се возилом приближава прелазу пута преко железничке пруге дужан је да кретање возила подеси тако да га може зауставити пред уређајем за затварање саобраћаја на прелазу или пред уређајем за давање знакова којима се најављује приближавање воза, односно да може да заустави возило пре него што ступи на железничку пругу.

Члан 101.

Учесници у саобраћају дужни су да се зауставе пред прелазом пута преко железничке пруге, ако је уређај за затварање саобраћаја спуштен или ако је тај уређај почео да се спушта или ако се дају светлосни или звучни знаци који упозоравају да ће тај уређај почети да се спушта, односно када им је светлосним саобраћајним знаком којим се најављује приближавање воза прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу без браника, забрањен пролаз.

24. Саобраћај на аутопуту и мотопуту

Члан 102.

Аутопутем и мотопутем дозвољено је кретање само мотоцикла, путничких возила, теретних возила и аутобуса, са или без прикључних возила

Аутопутем и мотопутем не смеју се кретати возила из става 1. овог члана чија је највећа конструктивна брзина мања од 50 km/h.

Одредба става 1. и 2. овог члана не односи се на полицијска и војна возила.

Члан 103.

На аутопут односно мотопут, возач може да се укључи односно искључи само прилазним путем намењеним за укључење на тај пут, односно искључење са пута.

Возач који се моторним возилом укључује у саобраћај на аутопуту или мотопут дужан је да:

1) користи саобраћајну траку за укључивање, када таква трака постоји у продужењу прикључног пута и да се у саобраћај на тај пут укључи дајући знак показивачем правца, на начин којим не угрожава саобраћај возила која се крећу по том путу;

2) пропусти возила која се крећу по том путу, ако на месту на коме се укључује у саобраћај на аутопуту не постоји посебна трака за укључивање.

Возач који се возилом искључује из саобраћаја са аутопут или мотопута, дужан је да својим возилом благовремено заузме положај на крајњој десној саобраћајној траци и да што пре пређе на саобраћајну траку за искључивање, ако таква трака постоји на улазу у прикључни пут.

Члан 104.

На аутопуту и мотопуту са више саобраћајних трака намењених кретању возила у једном смеру, возач моторног возила мора се кретати крајњом десном саобраћајном траком, осим ако није заузета возилима која се крећу у колони као и приликом претицања.

Зауоставном траком забрањено је кретање возила.

Изузетно од става 3. овог члана, возила под пратњом и возила са правом првенства пролаза, могу се кретати зауоставном траком када су остале саобраћајне траке заузете возилима.

На аутопуту и мотопуту са три или више саобраћајних трака, намењених за саобраћај возила у једном смеру, возачи теретних возила чија је највећа дозвољена маса већа од 3.500 кг и скупова возила чија је дужина већа од 7 метара, смеју да користе само две саобраћајне траке које се простиру уз десну ивицу коловоза.

Возач возила из претходног става, на аутопуту и мотопуту са две саобраћајне траке намењених за кретање возила у једном смеру, мора се кретати крајњом десном саобраћајном траком, осим приликом претицања.

У случају застоја саобраћаја на аутопуту, где не постоји зауоставна трака, возачи су дужни да оставе слободан простор за пролаз возила под пратњом и возила са правом првенства пролаза, на тај начин што ће возачи који се налазе у десној саобраћајној траци заузети положај уз десну ивицу саобраћајне траке, а возачи који се налазе у левој саобраћајној траци заузети положај уз леву ивицу саобраћајне траке, тако да остављен простор мора бити довољан за несметани пролаз ових возила.

Члан 105.

На аутопуту и мотопуту возач не сме да зауоставља и паркира моторно возило, осим на местима која су за то посебно уређене и обележене.

На аутопуту и мотопуту возач не сме да врши полукружно окретање возилом нити кретање возилом уназад.

Возач који је због неисправности на возилу или из других разлога принуђен да зауостави возило на коловозу аутопута или мотопута дужан је да га зауостави на зауоставној траци и да предузме потребне мере да возило што пре уклони са коловоза.

25. Возила под пратњом

Члан 106.

Возило под пратњом је возило коме је додељена пратња возила полиције, Безбедносно информативне агенције, војске, Војно безбедносне агенције, када дају посебне звучне и светлосне знаке. Као возило под пратњом сматра се и само возило полиције, војске, Безбедносно информативне агенције и Војно безбедносне агенције, када даје посебне звучне и светлосне знаке.

Посебни светлосни и звучни знаци возила под пратњом су црвено и плаво трепћуће светло који се наизменично пале (у даљем тексту црвено и плаво светло) и звучни знак променљиве фреквенције (у даљем тексту сирена).

Изузетно од става 1. овог члана возило под пратњом сме давати само посебне светлосне знаке без сирене, ако је омогућена довољна видљивост тог возила и безбедност учесника у саобраћају, осим када се возило под пратњом креће брзином већом од дозвољене на том делу пута.

Ради боље видљивости возило под пратњом може поред трепћућих светала давати и светлосни знак упозорења из члана 60. овог закона.

Уређаји за давање посебних звучних и светлосних знакова из става 1. и 2. овог члана, смеју се уграђивати и постављати само на возилима из става 1. овог члана намењеним да врше пратњу.

Уређај за давање посебних звучних и светлосних знакова из става 1. и 2. овог члана, смеју се употребљавати само на возилима из става 1. овог члана када та возила врше пратњу.

Возила под пратњом имају првенство пролаза у односу на сва друга возила, осим у односу на возила која се крећу раскрсницом на којој је саобраћај регулисан светлосним саобраћајним знацима или знацима полицијског службеника када им је тим знацима забрањен пролаз и на њих се не примењују одредбе овог закона о ограничењу брзине, о пропуштању пешака, о забрани пресецања колоне пешака, о забрани претицања и обилажења возила, под условом да не угрожавају безбедност других учесника у саобраћају.

Ближе одредбе о техничким карактеристикама уређаја, уградњи и постављању и начину употребе посебних знакова доноси министар надлежан за унутрашње послове.

Члан 107.

Возач који на путу сусретне или га сустигне возило односно возила под пратњом, дужан је да пропусти та возила, да им омогући мимоилажење и претицање односно обилажење, и по потреби уклони возило са коловоза или се заустави, као и да се придржава наредби које му дају лица из пратње односно да кретање настави тек пошто прођу сва возила под пратњом.

Пешаци не смеју да ступе на коловоз, односно, дужни су да се склоне са коловоза да би омогућили несметан пролаз возилима под пратњом.

У погледу међусобног права првенства пролаза возила из става 1. овог члана важе опште одредбе овог закона о првенству пролаза.

26. Возила са првенством пролаза

Члан 108.

Возило са првенством пролаза је возило полиције, Безбедносно информативне агенције, војске, Војно безбедносне агенције, хитне медицинске помоћи и ватрогасне службе када дају посебне звучне и светлосне знаке.

Возила са првенством пролаза су и возила министарства надлежног за извршење заводских санкција када превозе лица лишена слободe, када дају посебне звучне и светлосне знаке.

Посебни светлосни и звучни знаци возила са првенством пролаза су најмање једно плаво трепћуће или ротационо светло (у даљем тексту плаво светло) и звучни знак променљиве фреквенције (у даљем тексту сирена).

Изузетно од става 1. овог члана возило са првенством пролаза сме давати само посебне светлосне знаке без сирене, ако је омогућена довољна видљивост тог возила и

безбедност учесника у саобраћају, осим када се возило са првенством пролаза креће брзином већом од дозвољене на том делу пута и ако би употреба сирене онемогућила или омела успешно извршење службеног задатка.

Уређаји за давање посебних звучних и светлосних знакова смеју се уграђивати и постављати само на возилима из става 1. и 2. овог члана.

Уређаји за давање посебних звучних и светлосних знакова смеју се употребљавати само на возилима из става 1. и 2. овог члана када је то неопходно за ефикасно и безбедно извршење службене радње која не трпи одлагање.

Возила са првенством пролаза имају првенство пролаза у односу на сва друга возила, осим у односу на возила под пратњом и возила која се крећу раскрсницом на којој је саобраћај регулисан светлосним саобраћајним знацима или знацима полицијског службеника када им је тим знацима забрањен пролаз и на њих се не примењују одредбе овог закона о ограничењу брзине, о пропуштању пешака, о забрани пресецања колоне пешака и о забрани претицања и обилажења возила, под условом да не угрожавају безбедност других учесника у саобраћају.

Ближе одредбе о техничким карактеристикама уређаја, уградњи и постављању и начину употребе посебних знакова доноси министар унутрашњих послова.

Члан 109.

Возач који на путу сусретне или га сустигне возило односно возила са првенством пролаза дужан је да пропусти та возила, да им омогући мимоилажење и претицање односно обилажење, и по потреби да уклони возило са коловоза или се заустави, као и да се придржава наредби које му дају лица из пратње, односно да кретање настави тек пошто ова возила прођу.

Када возило са првенством пролаза обезбеђује пролаз возилима која се крећу иза њега, остали учесници у саобраћају имају обавезу поступања према тим возилима као према возилима са првенством пролаза.

Пешаци не смеју да ступе на коловоз, односно, дужни су да се склоне са коловоза да би омогућили несметан пролаз возилима са првенством пролаза.

У погледу међусобног права првенства пролаза возила из става 1. овог члана важе опште одредбе овог закона о првенству пролаза.

Члан 110.

Када полицијско возило са првенством пролаза даје истовремено и светлосни знак упозорења из члана 60. овог закона, возач возила које се креће непосредно испред полицијског возила које даје те знаке, мора одмах безбедно да заустави своје возило уз десну ивицу коловоза, а по могућности ван коловоза.

Возач возила које се креће непосредно иза полицијског возила које даје посебне звучне и светлосне знаке, дужан је да поступи по знацима и наредбама полицајца односно да прати полицијско возило до погодног места и да се безбедно заустави иза полицијског возила.

27. Употреба жутог ротационог или трепћућег светла

Члан 111.

Возило које се употребљава приликом извођења радова односно активности на путу, а нарочито за градњу, одржавање путева, електричних, поштанских и других уређаја и инсталација, пружање помоћи на путу, за одношење оштећених, неисправних и на

недозвољеном месту паркираних возила, као и за одржавање комуналног реда, мора да има укључено жуто ротационо или трепћуће светло, док се ти радови односно активности обављају на коловозу или у близини коловоза.

У саобраћају на путу, укључено жуто ротационо или трепћуће светло мора да има:

1) возило које прелази прописане димензије односно возило на коме терет прекорачује дозвољене димензије и возило које прати такав превоз када је то одређено у дозволи за ванредни превоз;

2) возило које провози опасне материје и возило које га обезбеђује односно прати, када је то одређено у дозволи за превоз опасних материја;

3) трактор ноћу, у условима смањене видљивости и када има прикључке за извођење радова на најистуренијој тачки тих уређаја;

4) радна машина ноћу и у условима смањене видљивости;

Жуто трепћуће или ротационо светло може да се употребљава на возилу као упозорење за принудно заустављено возило, саобраћајну незгоду, приредбу на путу или другу препреку на путу.

Возач који се сусретне са возилом на коме су укључена жута ротациона или трепћућа светла, дужан је да повећа опрезност и прилагоди брзину и начин кретања свог возила.

Употреба жутог ротационог или трепћућег светла дозвољена је само у случајевима предвиђеним овим законом.

28. Превоз терета на возилу

Члан 112.

У саобраћају на путу возило не сме да се оптерети:

1) преко носивости уписане у саобраћајну дозволу, односно преко највећег осовинског оптерећења појединих осовина одређених од стране произвођача возила;

2) преко осовинског оптерећења прописаног техничким нормативима за возила и највеће дозвољене укупне масе;

3) тако да возило са теретом премашује највеће дозвољене димензије за поједине врсте возила (дужина, ширина и висина).

Изузетно од одредби тачке 2. и 3. претходног става, возило односно скуп возила сме да учествује у саобраћају на путу уз посебну дозволу надлежног органа.

Терет на возилу мора да буде смештен и обезбеђен тако да при вожњи остаје у положају постављеном приликом утовара тако да:

1) не угрожава безбедност учесника у саобраћају и не наноси штету путу и објектима на путу;

2) не умањује стабилност возила и не отежава управљање возилом и не утиче на функционисање и коришћење склопова и делова возила;

3) не умањује прегледност возачу;

4) не пада и не расипа се са возила по путу, односно не вуче се по путу;

5) не заклања светла, регистарске таблице и друге прописане ознаке на возилу;

6) не загађује животну средину.

Терет у расутом стању, сем на прикључном возилу за трактор, мора да буде прекривен.

Члан 113.

Терет на моторном возилу може да пређе најудаљенију тачку на предњој страни возила до једног метра

Терет на возилу не сме да пређе најудаљенију тачку на задњој страни возила за више од 1/6 своје дужине, а највише за 1,5 метара, с тим да терет преосталим делом дужине мора бити ослоњен на товарни простор.

Уколико терет на возилу прелази најудаљенију тачку на задњој страни возила, мора бити означен. Код теретних и прикључних возила терет се означава прописаном таблом, код осталих возила црвеном тканином, а у условима смањене видљивости црвеним светлом или светлоодбојном материјом црвене боје.

Табла за теретна моторна возила је квадратног облика, чија је дужина странице 0,50 метара, обојена наизменично косим тракама рефлектујуће наранџасте и беле боје и поставља се управно на смер кретања возила.

Члан 114.

Возила која су намењена за извођење радова ван пута када у саобраћају на путу имају инсталирана оруђа за извођење радова, која нису склоп возила већ измењиво средство за рад, морају бити прописано означена.

Утовар или истовар терета на путу мора се обављати тако да не омета односно не угрожава остале учеснике у саобраћају.

29. Ванредни превоз

Члан 115.

Кретање по путу возила односно скупа возила која не испуњавају услове у погледу димензија (дужина, ширина и висина) или највеће дозвољене укупне масе или осовинског оптерећења, односно на којима возило са теретом премашује највеће дозвољене димензије (дужина, ширина и висина) за поједине врсте возила представља ванредни превоз.

Ванредни превоз се обавља на основу дозволе коју издаје управљач пута. Дозволом се могу одредити посебни услови под којима ће се ванредни превоз обавити.

Када је дозволом одређено да пратњу ванредног превоза врше полицијски службеници, сагласност за превоз даје Министарство унутрашњих послова.

Ванредни превоз се мора обавити у складу са условима који су одређени у дозволи за ванредни превоз.

Када је за обављање ванредног превоза дозволом за обављање ванредног превоза одређено да се ванредни превоз обавља у пратњи полиције трошкови пратње падају на терет превозника.

Ближе услове о начину обављања ванредног превоза и возилима којима се тај превоз обавља доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

30. Превоз лица возилима

Члан 116.

У моторном возилу, односно на возилу и прикључном возилу у саобраћају на путу, дозвољено је превозити онолико лица колико је означено у саобраћајној дозволи, на местима која су за то предвиђена.

Изузетно од став 1. овог члана у теретном возилу војске, односно полиције, могу се превозити лица у простору за смештај терета.

На прикључном возилу које вуче трактор може се превозити највише 5 лица, а у товарном простору мотокултиватора могу се превозити највише 3 лица.

Лица из претходног става која се превозе у товарном простору не смеју стајати, седети на страницама каросерије, на нестабилном терету или терету који прелази висину товарног сандука. Лица која нису навршила 14 година живота смеју се превозити само у пратњи пунолетног лица.

Члан 117.

У затвореном простору возила које се не може изнутра отворити, не смеју се превозити лица.

Изузетно од став 1. овог члана у полицијским, војним и возилима органа за извршење кривичних и прекршајних санкција, смеју се превозити лица и то само за службене потребе.

У прикључном возилу за становање (камп приколица) не смеју се превозити лица.

Члан 118.

Возач бицикла старији од 18 година може на бициклу превозити дете до осам година старости ако је на бициклу уграђено посебно седиште, прилагођено величини детета и чврсто спојено са бициклом.

Дете млађе од 12 година не сме се превозити на мопеду, трициклу, мотоциклу и четвороциклу.

Мотоцикл може да има бочно седиште за превоз путника.

Члан 119.

За време кретања возила не сме се ускакати у возило, искакати из возила, отварати врата, нагињати се ван возила, истурати делове тела из возила и возити се на спољним деловима возила или на тракторским приколицама.

Возач не сме управљати на начин који омогућава искакање из возила, отварање врата, нагињање ван возила, вожњу на спољним деловима возила или на тракторским прикључцима.

Изузетно од става 1. овог члана, на спољним деловима возила и прикључног возила могу се возити лица која обављају послове свог радног места у вези с наменом возила (на возилима ватрогасне службе, комуналне службе, електродистрибуције и других делатности), ако је на тим возилима уграђена платформа за стајање и држачи.

Уколико се на возилу из претходног става превозе лица брзина кретања не сме бити већа од 30 km/h.

Члан 120.

Врата возила није дозвољено држати отворена током кретања возила, нити започети кретање уколико нису затворена.

Возач не сме започети кретање возила док путници безбедно не уђу односно изађу из возила и док врата не буду затворена.

Члан 121.

Туристички воз сме да се креће само по траси коју је одредио надлежни орган локалне самоуправе. Када се туристички воз креће ван одобрене трасе, мора имати посебну дозволу надлежног органа за послове саобраћаја

Туристичким возом сме управљати само возач који има возачку дозволу најмање за

управљање возилима "BE" категорије и посебну дозволу за управљање туристичким возом коју издаје Агенција.

Посебна дозвола се издаје на рок од 5 година.

Ближе прописе о обуци, начину спровођења испита и вођењу евиденција доноси Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Ближе услове у погледу коришћења и техничких карактеристика туристичког воза, прописује министар надлежан за послове саобраћаја.

31. Пробна вожња

Члан 122.

За пробну вожњу при којој се, ради испитивања произведеног или преправљеног моторног односно прикључног возила, мора одступити од појединих одредби прописа о безбедности саобраћаја на путевима, потребна је дозвола.

Захтев за издавање дозволе о испуњавању услова за пробну вожњу садржи: податке о возилу (врста, марка, тип и идентификациона ознака), сврху пробе, име и презиме возача који могу управљати и број њихове возачке дозволе, податке о лицима која ће се за време вожње налазити у возилу, назив пута и релацију на којој се пробна вожња обавља, време извођења и назначење одредби из прописа о безбедности саобраћаја од којих ће се одступати за време вожње.

Ако би се пробном вожњом могли оштетити пут или путни објекти, дозвола за пробну вожњу издаје се уз претходно прибављену сагласност управљача пута за обављање пробне вожње.

Дозволом из става 1. овог члана одређује се садржај и начин пробне вожње, мере безбедности, односно мере осигурања које организатор мора предузети о свом трошку, мере које мора предузети приликом испитивања новопроизведених моторних и прикључних возила, одредбе прописа о безбедности саобраћаја од којих се одступа током пробне вожње, имена лица која обављају испитивање приликом пробне вожње као и време у ком ће се обављати пробна вожња које не може бити дуже од једне године. Дозвола се може издати за једно или више возила на којима се врши испитивање.

Пробна вожња може се обавити само у време и на начин предвиђен дозволом за пробну вожњу.

Дозволу из става 1. овог члана издаје територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова на чијем подручју вожња почиње. Ако се пробна вожња одвија на територији за коју су надлежне две или више организационих јединица, дозволу издаје Министарство унутрашњих послова.

Моторно возило којим се обавља пробна вожња, поред регистарских, односно пробних таблица, мора бити на предњем и задњем делу посебно обележено натписом „ПРОБНА ВОЖЊА“.

Трошкови државних органа, локалне самоуправе и управљача пута, настали услед одржавања пробне вожње падају на терет правног односно физичког лица које обавља пробну вожњу.

V СПОРТСКЕ И ДРУГЕ ПРИРЕДБЕ НА ПУТУ

Члан 123.

Забрањено је одржавање спортских или других приредби на путу.

Изузетно, спортска или друга приредба на путу се може одржати када територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова изда дозволу за њено одржавање.

Уколико се приредба одржава на територији за коју су надлежне две или више организационих јединица, дозволу издаје Министарство унутрашњих послова.

Уколико је приликом одржавања спортских или других приредби на путу потребно обуставити саобраћај или извршити друге измене у режиму саобраћаја, дозвола се издаје уз претходну сагласност министарства односно органа локалне самоуправе, надлежног за послове саобраћаја.

Члан 124.

Дозвола за одржавање спортских и других приредби на путу може се издати организатору који има својство правног лица са седиштем у Републици Србији.

Захтев за издавање дозволе подноси се најкасније 15 дана пре одржавања спортске или друге приредбе на путу.

Захтев за издавање дозволе садржи: пословно име организатора приредбе, име и презиме одговорног лица за безбедност приредбе, пут (релацију и место) на којем ће се приредба одржати, време одржавања, са сатницом свих карактеристичних обележја приредбе и мере које ће организатор предузети ради обезбеђења учесника приредбе и гледалаца, програм спортске или друге приредбе, календар и правила такмичења (елаборат). Уз захтев се прилаже сагласност управљача пута за одржавање приредбе на путу, примерак идентификационих ознака лица која обезбеђују приредбу и ознаке возила која прате учеснике приредбе.

У дозволи којом се одобрава одржавање спортске или друге приредне на путу одредиће се време и место одржавања и мере које је потребно предузети ради безбедног одржавања приредбе и одлучити о трошковима који произилазе из њеног одржавања.

Организатор је дужан да спортску или другу приредбу на путу организује и спроведе безбедно, на начин одређен у дозволи.

Трошкови државних органа, локалне самоуправе и управљача пута, настали услед одржавања спортске и друге приредба падају на терет правног лица које организује приредбу.

Члан 125.

Организатор спортске или друге приредбе на путу обавезан је да о мерама ограничења или забране саобраћаја обавести јавност путем средстава јавног информисања најкасније 48 сати пре почетка приредбе.

Министарство унутрашњих послова може забранити односно прекинути одржавање спортске или друге приредбе на путу, када утврди да организатор није предузео мере одређене у дозволи или ако то захтевају други разлози безбедности.

Решење о забрани односно прекиду приредбе доноси се у скраћеном поступку или усмено сагласно одредбама Закона о општем управном поступку.

Члан 126.

Одредбе прописа којима се уређује јавно окупљање грађана и спречавање насиља на спортским приредбама важе и за спортске и друге приредбе на путу ако овим законом није другачије одређено.

Члан 127.

Организатор не сме почети са одржавањем спортске или друге приредбе или активности на путу ако није предузео све мере обезбеђења одређене у дозволи.

Организатор је дужан да прекине одржавање спортске и друге приредбе на путу:

- 1) ако су угрожени учесници или гледаоци;
- 2) ако се у већој мери наруши јавни ред и мир;
- 3) ако се не спроводе мере безбедности одређене у дозволи;
- 4) ако то захтевају други разлози безбедности.

Уколико организатор не може да обезбеди посебне безбедносне мере у току приредбе, орган који је издао одобрење може одредити потребан број полицијских службеника ради предузимања тих мера. У том случају трошкове предузимања тих мера сноси организатор приредбе.

Члан 128.

Такмичаре на приредби и учеснике других активности могу пратити само возила обележена посебном ознаком, коју одређује организатор.

Уколико се приредба одржава на територији две или више организационих јединица Министарства унутрашњих послова примерак ознаке из става 1. овог члана организатор доставља тим организационим јединицама најкасније 48 сати пре почетка приредбе.

Члан 129.

Лица која обезбеђују приредбу и налазе се на путу или делу пута на којем се приредба одржава, морају носити светлоодбојни прслук и идентификационих ознака лица задуженог за обезбеђење приредбе.

Уколико се приредба одржава на територији две или више организационих јединица Министарства унутрашњих послова примерак ознаке из става 1. овог члана организатор доставља тим организационим јединицама најкасније 48 сати пре почетка приредбе.

Члан 130.

По завршетку спортске и друге приредбе или активности на путу, организатор је дужан да одмах, а најкасније у року који је одређен дозволом:

- 1) уклони са пута саобраћајне знакове и друге ознаке, уређаје, предмете и објекте који су постављени ради одржавања приредбе, односно обављања активности;
- 2) постави на пут све саобраћајне знакове и друге ознаке, предмете и објекте који су били уклоњени због одржавања приредбе, односно обављања активности;
- 3) поправи и доведе у првобитно стање пут и објекте на путу ако су оштећени при одржавању приредбе, односно при обављању активности.

Уколико организатор не поступи на начин прописан у ставу 1. тачке 1, 2. и 3. овога члана, управљач пута ће предузети одговарајуће мере да се о трошку организатора уклоне, односно поставе саобраћајни знакови и друге ознаке, предмети и објекти на путу.

Трошкове уклањања и постављања саобраћајних знакова, предмета и објеката на путу, као и трошкове поправке оштећења пута и објеката на путу који су настали одржавањем приредбе, односно обављањем активности на путу, сноси организатор.

VI ОГРАНИЧЕЊЕ САОБРАЋАЈА

Члан 131.

Министарство надлежно за послове саобраћаја може на јавном путу или делу јавног пута, одређеним данима или у одређеном периоду, забранити или ограничити саобраћај свих или појединих врста возила, односно ограничити брзину кретања возила, када је то неопходно за обезбеђивање несметаног и безбедног одвијања саобраћаја, односно ако се основано очекује да ће се саобраћај одвијати отежано, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за унутрашње послове.

Управљач пута је дужан да постави одговарајућу саобраћајну сигнализацију ради обезбеђивања спровођења привременог ограничења из став 1. овог члана

Кад то захтевају посебни разлози безбедности саобраћаја или одржавање јавног реда, надлежни орган унутрашњих послове може привремено обуставити саобраћај или одредити посебна ограничења на одређеним путевима или делу пута, за време док постоје разлози због којих се те мере предузимају.

О ограничењима или забранама из става 1. и 3. овог члана јавност мора бити благовремено обавештена.

Министарство за послове саобраћаја ће ближе прописати начин, време поседовања и коришћења зимске опреме на возилу у саобраћају на путевима.

Возач је дужан да у саобраћају на путу зимску опрему поседује и користи на прописан начин.

VII САОБРАЋАЈНИ ЗНАКОВИ

1. Опште одредбе

Члан 132.

Јавни путеви морају да се обележе прописаним саобраћајним знаковима, којима се учесници у саобраћају упозоравају на опасност која им прети на путу односно делу пута, стављају до знања ограничења, забране и обавезе којих се учесници у саобраћају морају придржавати и дају потребна обавештења за безбедно и несметано одвијање саобраћаја.

Саобраћајним знаковима морају да се обележе и опасности привременог карактера, нарочито оне које настану услед изненадног оштећења или онеспособљавања пута, као и привремена ограничења и привремене забране у саобраћају, а ти знакови се морају уклонити чим престану разлози због којих су постављени.

Учесници у саобраћају дужни су да се придржавају ограничења, забрана и обавеза изражених саобраћајним знаковима и да поступе у складу са њиховим значењем.

Учесници у саобраћају су дужни да на местима односно деоницама пута које су означене знаковима опасности, своје кретање прилагоде опасностима на које их ти знакови упозоравају.

Министарство надлежно за саобраћај ће прописати врсту, значење, облик, боје, димензије и начин постављања саобраћајних знакова на путевима, по прибављеном мишљењу Министарства унутрашњих послова.

Члан 133.

Саобраћајни знакови су знакови опасности, знакови изричитих наредби, знакови обавештења, са или без допунских табли, светлосни саобраћајни знакови, ознаке на коловозу и тротоару, светлосне и друге ознаке на путу.

Саобраћајни знакови се постављају и одржавају тако да учесници у саобраћају могу

на време и лако да их уоче дању и ноћу и да благовремено поступе у складу са њиховим значењем.

Саобраћајни знакови морају се уклонити, допунити или заменити, ако њихово значење не одговара измењеним условима саобраћаја на путу или захтевима безбедности саобраћаја.

Члан 134.

На саобраћајни знак и на стуб на који је знак постављен, забрањено је да се постави било шта што није у вези са значењем самог саобраћајног знака.

Забрањено је неовлашћено постављање, уклањање и оштећивање саобраћајних знакова и опреме пута или измена значења саобраћајних знакова.

Не смеју да се постављају табле, знакови, светла, стубови или други слични предмети којима се заклања или умањује уочљивост постављеног саобраћајног знака.

Забрањено је постављати предмете који својим обликом, бојом, изгледом или местом постављања подражавају или личе на неки саобраћајни знак, или заслепљују учеснике у саобраћају или одвраћају њихову пажњу у мери која може бити опасна за безбедност саобраћаја.

Члан 135.

2. Знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења

Знакови опасности служе да се учесници у саобраћају упозоре на опасност која им прети на одређеном месту, односно делу пута и да се обавесте о природи те опасности.

Знакови изричитих наредби учесницима у саобраћају на путу стављају до знања забране, ограничења и обавезе којих се морају придржавати.

Знакови обавештења служе да пруже учесницима у саобраћају потребна обавештења о путу којим се крећу и друга обавештења која им могу бити корисна.

Знакови обавештења за вођење саобраћаја служе да пруже учесницима у саобраћају обавештења о пружању путних праваца, распореду насељених места дуж путног правца и начину доласка до њих.

3. Светлосни саобраћајни знакови и светлосне ознаке

Члан 136.

За регулисање саобраћаја и означавање радова и препрека на путу, употребљавају се и уређаји којима се дају светлосни саобраћајни знакови.

Регулисање саобраћаја уређајима за давање светлосних знакова (у даљем тексту семафори) врши се давањем светлосних саобраћајних знакова светлима црвене, жуте, зелене односно беле боје.

Светло које дају уређаји из става 1. и 2. може бити постојано (непрекидно) или трепћуће (прекидајуће).

Брзина кретања возила може се регулисати светлосним знаковима за регулисање кретања возилом одређеном брзином.

Члан 137.

Семафорима са тробојним светлима регулише се кретање возила.

Изузетно од става 1. овог члана, на прелазу пута преко железничке пруге саобраћај возила се регулише само светлима црвене боје, а на местима где се регулише приступ возила, двобојним светлима црвене и зелене боје.

Кретање трамваја и возила јавног превоза путника по путу може бити регулисано и светлосним саобраћајним знаковима беле боје.

Кретање пешака преко коловоза се регулише двобојним светлима црвене и зелене боје.

Члан 138.

На семафорима са тробојним светлима светла су у облику круга односно са симболом једне или више стрелица.

Семафори са тробојним светлима у облику круга служе за регулисање кретања возила на путу односно раскрсници.

Семафори са тробојним светлима са симболом једне односно две стрелице (дирекциони светлосни саобраћајни знак) служе за регулисање кретања возила по смеровима на раскрсници.

На семафорима са тробојним светлима са симболом једне или више стрелица црвено и жуто светло су у облику круга са симболима црне боје у облику једне или више стрелица, док је зелено светло у облику једне или више стрелица у кругу црне боје.

Члан 139.

На семафорима са тробојним светлима, светла се постављају по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено горе, жуто у средини, а зелено доле. Ако је семафор постављен изнад саобраћајне траке, светла могу бити постављена по хоризонталној оси, једно поред другог и то: црвено лево, жуто у средини, а зелено десно.

Члан 140.

За регулисање кретања бицикала и мопеда на бицикличким тракама или стазама, могу се употребљавати семафори са тробојним светлима.

Светла на семафору из става 1. овог члана су црвене, жуте и зелене боје, на којима се светла постављају по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено горе, жуто у средини, а зелено доле. Црвено и жуто светло су у облику круга са симболом бицикла црне боје док је зелено светло са симболом бицикла смештено у кругу црне боје.

На преласку бицикличке стазе за кретање возила из става 1. овог члана преко коловоза, могу се користити уређаји за регулисање кретања пешака, ако се стаза налази уз обележени пешачки прелаз.

Члан 141.

На семафорима са тробојним светлима:

- 1) црвено и зелено светло не сме да буде укључено истовремено;
- 2) жуто светло може да буде укључено као постојано самостално светло у интервалу од престанка зеленог до појаве црвеног светла или истовремено са црвеним светлом пре укључења зеленог светла, или као самостално трепћуће светло;
- 3) зелено светло може бити трепћуће.

Члан 142.

Светлосни саобраћајни знакови из члана 137. став 1. члана 138. и члана 140. имају следеће значење:

- 1) црвено светло – забрањен пролаз;
- 2) жуто светло – забрањен пролаз, осим у случају када се возило не може безбедно зауставити испред наведеног знака;
- 3) зелено светло – дозвољен пролаз;
- 4) истовремено укључено жуто и црвено светло – забрањен пролаз и наговештај да ће се укључити зелено светло;
- 5) трепћуће жуто светло – обавеза за све учеснике у саобраћају да се крећу уз повећану опрезност;
- 6) трепћуће зелено светло – дозвољен пролаз и наговештај скорог престанка дозвољеног пролаза укључењем жутог, а затим црвеног светла;

Возач не сме проћи светлосни саобраћајни знак из става 1. када му је тим знаком забрањен пролаз.

Члан 143.

Семафор са тробојним светлима може да има додатни светлосни саобраћајни знак у облику зелене стрелице (условни знак).

Знак из става 1. овог члана означава да возач може возилом да прође светлосни знак само у правцу означеним стрелицом и за време док је упаљено црвено или жуто светло при чему мора да пропусти сва возила која се крећу по путу на који улази као и да пропусти пешаке који прелазе преко коловоза.

Члан 144.

За регулисање приступа возила употребљавају се семафори са двобојним светлима. Светла морају бити постављена по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле, односно по хоризонталној оси, једно поред другог: црвено светло лево, а зелено светло десно.

Светла из става 1. овог члана имају значење: црвено светло - забрањен приступ, а зелено светло - дозвољен приступ. Та светла не смеју да буду укључена истовремено.

Возач не сме проћи светлосни саобраћајни знак из става 1. када му је тим знаком забрањен пролаз.

Члан 145.

За регулисање кретање возила по саобраћајним тракама на коловозу са више од две саобраћајне траке могу се користити семафори са двобојним светлима црвене и зелене боје.

Црвено светло је у облику укрштених линија и има значење забране кретања возила дуж саобраћајне траке изнад које се овај знак налази.

Зелено светло је у облику стрелице надоле и има значење слободног пролаза дуж саобраћајне траке изнад које се овај знак налази.

Возач не сме да се креће саобраћајном траком којом му је светлосним саобраћајним знаком из овог члана забрањено кретање.

Члан 146.

За регулисање кретања пешака употребљавају се семафори са светлима црвене и зелене боје. Светла морају бити постављена по вертикалној оси, једно испод другог, и то: црвено светло горе, а зелено светло доле, односно по хоризонталној оси, једно поред другог: црвено светло лево, а зелено светло десно.

Светлосни саобраћајни знакови из става 1. овог члана имају следеће значење:

- 1) црвено светло – забрањен пролаз.
- 2) зелено светло – дозвољен пролаз.
- 3) трепћуће зелено светло – дозвољен пролаз и наговештај да ће се ускоро укључити црвено светло.

На семафору из става 1. овога члана могу се додати звучни уређаји који пешацима дају обавештење о томе да је упаљено зелено светло семафора, односно да им је дозвољен пролаз.

Светла из става 1. овог члана састоје се од светлеће површине црвене или зелене боје на којој се налази тамна силуete пешака или од тамне површине на којој се налази светлећа силуeta пешака црвене или зелене боје.

Светла из става 1. овог члана не смеју да буду укључена истовремено.

Пешак, односно возач бицикла из члана 140. став 3, не сме прећи нити започети прелазак коловоза када му је светлосним саобраћајним знаком, којим се регулише кретање пешака, то забрањено.

Члан 147.

За регулисање кретања трамваја употребљавају се посебни уређаји за давање светала беле боје.

Светла беле боје могу бити у облику положене, усправне или косе црте на тамној подлози.

Положена црта значи забрану саобраћаја трамваја, а усправна или коса слободан пролаз у одговарајућем смеру.

Када се возила јавног превоза путника крећу саобраћајном траком којом се крећу и трамваји светлосни саобраћајни знакови из става 1. овог члана односе се на та возила.

Возачи возила која се крећу саобраћајном траком на којој је саобраћај регулисан светлосним саобраћајним знаковима из овог члана не сме проћи светлосни саобраћајни знак из овог члана када му је тим знаком забрањен пролаз.

Члан 148.

За регулисање кретања возила одређеном брзином користе се семафори који дају бројчане ознаке брзине која се препоручује да би возило на наредном семафору имало слободан пролаз.

Бројчана ознака светлосних знакови из става 1. овог члана је беле боје на тамној подлози.

Семафори за регулисање кретања возила одређеном брзином могу бити са више светала.

Члан 149.

Светлосни саобраћајни знакови којима се најављује приближавање воза прелазу пута преко железничке пруге у истом нивоу дају се наизменичним паљењем два црвена трепћућа светла у облику круга.

На семафору из става 1. овога члана могу се додати звучни уређаји којима се учесници у саобраћају обавештавају о томе да је дат светлосни саобраћајни знак којим се најављује приближавање воза.

Светлосни саобраћајни знак из става 1. овог члана означава обавезу учесника у саобраћају да се зауставе.

Члан 150.

Светлосни саобраћајни знакови за означавање радова и препрека на путу су трепћућа светла у облику круга наранџасте боје и означавају место на путу или део пута на коме се изводе радови или су настале препреке на путу.

4. Светлосне ознаке на путу

Члан 151.

Пружање пута може да се обележи светлосним ознакама на путу (светлима, рефлексним стаклима или рефлектујућим материјама) и то десна страна коловоза ознакама црвене боје, а лева страна ознакама беле боје.

Ознакама из става 1. овог члана мора бити обележено пружање пута делу пута кроз тунел.

Ако пешачка острва, острва за усмеравање саобраћаја и други објекти на коловозу нису ноћу довољно видљиви, морају се обележити светлима, техничким средствима за побољшање уочљивости (маркери, призме, и сл.), односно светлосним ознакама жуте боје.

5. Ознаке на коловозу

Члан 152.

Ознакама на коловозу учесницима у саобраћају стављају се до знања ограничења, забрана и обавезе и дају обавештења односно врши усмеравање кретања учесника у саобраћају.

Ознаке на коловозу могу бити изведене самостално или уз друге саобраћајне знакове, при чему њихово значење мора бити међусобно усаглашено.

Ознаке на коловозу чине линије, стрелице, натписи и друге ознаке.

6. Обележавање прелаза пута преко железничке пруге

Члан 153.

Прелаз пута преко железничке пруге, мора бити обележен прописаним саобраћајним знаковима.

На прелазу пута са савременим коловозним застором (асфалт, бетон, коцка и сл.) преко железничке пруге морају се поставити светлосни саобраћајни знакови којим се најављује приближавање воза.

На прелазу пута преко железничке пруге постављају се браници, полубраници којим се забрањује и спречава прелазак возила преко железничке пруге, којима могу бити придодати уређаји за давање звучних знакова који упозоравају на спуштање браника односно полубраника.

Када су на прелазу пута преко железничке пруге постављени браници или полубраници, а уређај за њихову употребу није исправан или се не користи, ти браници морају бити уклоњени или на одговарајући начин прекривени. Уколико се ради о пута који нема савремени коловозни застор на том месту мора се поставити светлосни саобраћајни знак који најављује приближавање воза.

Управљач пута и корисник железничке пруге дужни су да обезбеде да се прелази пута преко железничке пруге обележе и обезбеде на начин из овог члана најкасније у року од 5 година након ступања на снагу овог закона.

Ближе прописе у погледу врсте, изгледа, техничких карактеристика и начина постављања и местима на којима се морају поставити браници или полубраници уређаја за давање светлосних, звучних знакова и начину њихове употребе, доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

7. Обележавање препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу

Члан 154.

Део пута на коме су настале препреке односно оштећења које се не могу одмах уклонити односно отклонити или на коме се изводе радови мора бити обележен прописаном саобраћајном сигнализацијом, а учесници у саобраћају обезбеђени постављањем браника.

За постављање привремене саобраћајне сигнализације из става 1. мора се израдити саобраћајни пројекат, осим у случајевима извођења хитних радова који не трају дуже од 24 сата. Сагласност на саобраћајни пројекат даје министарство, односно орган локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја.

Ближе прописе о привременој саобраћајној сигнализацији, начину извођења радова на путу, изгледу, техничким карактеристикама, начину постављања и употребе браника и других средстава за обезбеђење места на коме се изводе радови доноси министар надлежан за послове саобраћаја.

Управљач пута дужан је да обезбеди постављање привремене саобраћајне сигнализације на делу пута на коме су настала оштећења или препреке које се не могу одмах отклонити и да обезбеди учеснике у саобраћају.

Извођач радова дужан је да пре почетка радова постави привремену саобраћајну сигнализацију и обезбеди место на коме се изводе радови да исту одржава у прописаном стању током извођења радова, а након завршетка радова да исту уклони.

Члан 155.

Приликом извођења радова на путу или обављања других послова на путу, на делу који није затворен за саобраћај, лица која изводе радове и налазе се на путу, морају на себи имати светлоодбојни прслук.

Учесник у саобраћају не сме да омета радника који обавља радове на путу или поред пута, и дужан је да уклони своје возило на захтев извођача радова. Захтев извођача радова може бити дат и као јавни позив.

VIII ПУТЕВИ

Члан 156.

Путеви морају бити пројектовани, изграђени, реконструисани и одржавани тако да се саобраћај на њима може одвијати несметано и безбедно и морају испуњавати прописане услове.

На пролазу државног пута кроз насељено место мора бити изграђен тротоар.

Ближе услове које морају испуњавати јавни путеви ван насељеног места, као и у насељеном месту, у погледу безбедности саобраћаја прописује министарство надлежно за послове саобраћаја.

IX ТЕХНИЧКО РЕГУЛИСАЊЕ САОБРАЋАЈА

1. Опште одредбе

Члан 157.

Техничко регулисање саобраћаја на државним путевима обавља министарство надлежно за послове саобраћаја, а на општинским путевима и улицама у насељеним местима, осим кад је улица део државног пута, орган локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја.

На делу пута где долазе у додир државни и општински путеви, односно улице у насељу, орган локалне самоуправе је дужан да, приликом техничког регулисања саобраћаја из своје надлежности, одлуку усклади са начином техничког регулисања саобраћаја на државном путу.

Члан 158.

Под техничким регулисањем саобраћаја подразумевају се све мере и акције којима се уређује: начин и услови одвијања саобраћаја на путу у погледу усмеравања и вођења саобраћаја, увођење ограничења и забране кретања учесника у саобраћају на путу или делу пута за одређено време или на одређеном путу, обавезе учесника у саобраћају, ограничење брзине кретања, уређење места за паркирање возила и одређивање посебних зона (пешачка зона, зона успореног саобраћаја, зона "30", зона школе и зона заштите животне средине), примена техничких средстава за успоравање саобраћаја, као и регулисање саобраћаја у условима извођења радова на путевима и сл.

За спровођење утврђеног режима саобраћаја мора се израдити саобраћајни пројекат и на путу поставити саобраћајна сигнализација према пројекту. Надлежни орган из члана 157. став 1. овог закона даје сагласност да је пројекат израђен у складу са утврђеним режимом саобраћаја.

Орган који обавља техничко регулисање саобраћаја може у појединачним случајевима решењем одобрити појединим корисницима да приликом учешћа у саобраћају одступе од појединачних одредби режима саобраћаја при чему се не сме ометати и угрозити безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путу.

Корисник одобрења из претходног става мора за време коришћења датог одобрења имати исто код себе и показати га на захтев овлашћеног лица.

Све мере техничког регулисања саобраћаја морају усклађене са одредбама овог закона.

Ближе услове о начину и поступку доношења решења као и условима за њихово доношење прописује министар надлежан за послове саобраћаја.

Члан 159.

Управљач пута је обавезан да саобраћајни знак који означава насеље, постави на путу у непосредној близини места где постоје изграђени редови односно групе стамбених односно пословних објеката, односно на месту где је очекивано веће присуство пешака који остварују потребе у том насељу.

Управљач пута је обавезан да саобраћајни знак који означава престанак насеља постави на путу у непосредној близини места где престаје део пута на коме су испуњени услови из претходног става.

Колски улаз у зграду, двориште или гаражу, мора бити обележен прописаним саобраћајним знаковима којима се означава забрана заустављања и паркирања на коловозу односно тротоару, ако та забрана није обезбеђена одредбама овог закона,

2. Пешачка зона

Члан 160.

Пешачка зона је део пута, улице или део насеља по коме је дозвољен само саобраћај пешака.

Пешачка зона мора бити обележена саобраћајним знаком.

У пешачкој зони, у одређеном временском периоду, општински или градски органа надлежан за послове саобраћаја, може дозволити кретање одређених возила тако да не угрожавају пешаке.

3. Зона успореног саобраћаја

Члан 161.

Зона успореног саобраћаја возила је део пута, улице или део насеља у коме коловоз користе пешаци и возила.

Возач је обавезан да се у зони успореног саобраћаја креће тако да не омета кретање пешака и бициклиста, брзином кретања пешака односно бициклиста, а највише 10 km/h.

Зона успореног саобраћаја мора бити обележена прописаном саобраћајном сигнализацијом.

4. Зона «30»

Члан 162.

Зона „30“ је део пута, улице или насеља у којој је брзина кретања возила ограничена до 30 km/h.

Зона „30“ мора бити обележена прописаном саобраћајном сигнализацијом.

5. Зона школе

Члан 163.

Зона школе је део пута или улице која се налази у непосредној близини школе, и као таква обележена је одговарајућом саобраћајном сигнализацијом.

Брзина кретања возила у зони школе у насељеном месту је ограничена до 30 km/h, а ван насељеног места до 50 km/h, у времену од 7-21 часа, осим ако саобраћајном знаком време забране није другачије одређено.

У зони школе надлежни орган за саобраћај наложиће управљачу пута примену посебних техничких средстава за заштиту безбедности деце.

Управљач пута дужан је да примени посебна техничка средства.

6. Заштита животне средине

Члан 164.

Учесници у саобраћају не смеју да предузимају радње које могу изазвати или изазивају угрожавање животне средине.

Возило у саобраћају не сме да проузрокује прекомерну буку.

Возач моторног возила је дужан да искључи мотор:

- 1) на захтев полицајца или другог службеног лица,
- 2) када је то одређено саобраћајном сигнализацијом,
- 3) када је возило заустављено у тунелу дуже од 1 минута,
- 4) када возило стоји дуже од 3 минута.

Учесници у саобраћају не смеју, на путу или поред њега, одбацивати материје које би угрозиле и штетиле здрављу људи, животиња, биљака или проузроковало загађење околине.

Министарство или општински односно градски орган надлежан за послове саобраћаја може, на предлог министарства или општинског односно градског органа надлежног за заштиту животне средине, ограничити или забранити саобраћај одређених или свих врста моторних возила на одређеној деоници пута, у време када је загађење ваздуха прекорачило прописане нормативе.

7. Техничка средства за успоравање саобраћаја

Члан 165.

Техничким средствима за успоравање саобраћаја учесницима у саобраћају се физички ограничава брзина кретања возила, односно, додатно се упозоравају да брзина којом се крећу није безбедна.

Техничка средства за успоравање саобраћаја су физичке препреке, вибрационе и шуштеће траке и ознаке на коловозу.

Техничка средства за успоравање саобраћаја морају бити обележени прописаном саобраћајном сигнализацијом.

Министар надлежан за послове саобраћаја доноси ближе прописе о врсти, изгледу, техничким карактеристикама и начину постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја на путу и посебних техничких средстава за заштиту безбедности деце.

8. Знаци и наредбе које дају овлашћена лица

Члан 166.

Учесници у саобраћају морају поступати по знацима и наредбама које даје полицијски службеник или законом овлашћено друго лице за регулисање или контролу саобраћаја.

Знаци се дају рукама односно положајем тела овлашћеног лица, уређајима за давање светлосних и звучних знакова, таблицом или заставицом за регулисање саобраћаја, а наредбе усмено.

Знаци и наредбе могу се давати и из возила.

На делу пута на коме се изводе радови и где је настала препрека која се не може одмах уклонити, регулисање саобраћаја могу да обављају најмање два, за то одређена радника извођача радова, односно управљача пута.

Регулисање саобраћаја у случају из претходног става врши се заставицама црвене и зелене боје, које имају следеће значење:

- 1) подигнута зелена заставица - слободан пролаз за возила из смера где је та заставица подигнута;
- 2) подигнута црвена заставица - забрањен пролаз за возила из смера где је та заставица подигнута.

Извођач радова, односно управљач пута и радници одређени да регулишу саобраћај одговорни су да се регулисање саобраћај из става 4. обавља на прописан начин.

Знаци и наредбе се дају на прописан начин и морају бити јасни, недвосмислени, уочљиви односно чујни и имају првенство у односу на саобраћајну сигнализацију и

прописана правила саобраћаја.

Ближе прописе о изгледу, начину давања знакова које дају одређена лица из става 4. овог члана прописује министар надлежан за послове саобраћаја.

Знаке и наредбе које даје полицијски службеник, њихово значење и начин давања ближе прописује министар унутрашњих послова.

X ДУЖНОСТИ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ У СЛУЧАЈУ САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ

Члан 167.

Лице које се затекне или наиђе на место саобраћајне незгоде у којој има повређених лица дужно је да, у складу са својим знањима, способностима и могућностима, пружи помоћ лицима повређеним у саобраћајној незгоди и по потреби их превезе до најближе здравствене установе и да предузме све што је у његовој моћи да спречи увећавање постојећих односно настајање нових последица.

Члан 168.

Возач, односно други учесник саобраћајне незгоде у којој је неко лице задобило телесне повреде, односно погинуло, или је настала велика материјална штета дужан је да:

1) заустави возило и обавести полицију односно остане на месту незгоде до доласка полиције и завршетка увиђаја;

2) искључи мотор, укључи све показиваче правца, постави сигурносни троугао на безбедном растојању и предузме друге расположиве мере како би упозорио остале учеснике у саобраћају о постојању незгоде;

3) упозори сва лица да се склоне са коловоза да не би била повређена и да не би уништавала трагове незгоде,

4) укаже помоћ повређенима, односно прву помоћ или медицинску помоћ ако је за то обучен;

5) да предузме све мере заштите које су у његовој моћи да се спречи настајање нових и увећавање постојећих последица;

6) да обезбеди трагове и предмете незгоде, под условом да тиме не угрожава безбедност саобраћаја.

Уколико на месту саобраћајне незгоде из става 1. овог члана није присутан власник, односно возач другог возила које је учествовало у саобраћајној незгоди, присутни возач учесник у саобраћајној незгоди дужан је да одсутном лицу, односно власнику другог возила достави своје име и презиме и адресу стана.

Изузетно, лице из става 1. овог члана може се удаљити са места незгоде ако му је неопходна хитна медицинска помоћ или ради превозења повређеног до најближе здравствене установе.

У случају из претходног става лице је дужно да се врати на место незгоде чим буде у могућности.

Члан 169.

Полиција је дужна да одмах по сазнању за незгоду са повређеним или погинулим лицима обавести службу хитне медицинске помоћи и изађе на место незгоде.

Здравствена установа која је обавештена о саобраћајној незгоди или је примила на лечење лице повређено у саобраћајној незгоди дужна је да о томе одмах обавести надлежни орган унутрашњих послова.

Уколико лице повређено у саобраћајној незгоди премине од задобијених повреда или ако постоји оправдана сумња да је код возача услед повреде дошло до смањења психичке или физичке способности за управљање моторним возилом или трамвајем, здравствена установа дужна је да о томе без одлагања обавести надлежни орган унутрашњих послова.

Члан 170.

Лице овлашћено законом дужно је да изађе на место саобраћајне незгоде са повређеним, односно погинулим лицима односно у којој је наступила велика материјална штета.

Лице из става 1. овог члана дужно је да поводом незгоде из претходног става сачини увиђајну документацију (записник о увиђају, скица лица места, ситуациони план, фото-документација и остали прилози).

Члан 171.

Полицијски службеник дужан је да изађе на место саобраћајне незгоде у којој је настала мања материјална штета, ако то захтева један од учесника саобраћајне незгоде и изврши увиђај.

Уколико бар један од учесника саобраћајне незгоде из претходног става, непосредно након саобраћајне незгоде захтева вршење увиђаја, остали учесници су дужни да остану на месту саобраћајне незгоде до завршетка увиђаја.

Члан 172.

Возач односно учесник саобраћајне незгоде у којој је настала само мања материјална штета дужан је да:

- 1) упозори остале учеснике у саобраћају о постојању возила и других препрека на путу, уколико их сам не може уклонити;
- 2) попуни Европски извештај о саобраћајној незгоди у случају када овлашћено лице не врши увиђај саобраћајне незгоде;
- 3) упозори сва лица да се склоне са коловоза да не би ометала саобраћај;
- 4) остави податке о себи и возилу возачу оштећеног возила или држаоцу друге оштећене ствари у незгоди, односно полицији;
- 5) предузме мере заштите које су у његовој моћи да се спречи настајање нових и увећавање постојећих последица незгоде.

Ако учесник у саобраћајној незгоди у којој је настала само мања материјална штета на другом возилу, због одсутности возача другог возила, није у могућности да пружи личне податке и податке о осигурању возила, дужан је да о тој незгоди обавести надлежни орган унутрашњих послова и да достави своје личне податке и податке о оштећеном возилу.

Члан 173.

Осигуравајућа друштва су дужна да воде евиденцију о саобраћајним незгодама за које је сачињен Европски извештај о саобраћајној незгоди.

Податке из евиденције из става 1. овог члана правно лице које обавља послове осигурања дужно је да месечно доставља министарству надлежном за унутрашње послове и Агенцији за безбедност саобраћаја.

Члан 174.

Лице које је учествовало у саобраћајној незгоди не сме узимати алкохолна пића, опојне дроге и лекове на којима је означено да се не смеју употребљавати пре и за време вожње, док се не изврши увиђај.

Овлашћено лице који врши увиђај саобраћајне незгоде у којој има погинулих односно повређених лица, одредиће да се непосредним учесницима саобраћајне незгоде узме крв или крв и урин ради утврђивања количине алкохола у крви, односно присуства у организму опојних дрога и лекове на којима је означено да се не смеју употребљавати пре и за време вожње.

У случајевима из става 2. овог члана здравствена установа може одлучити да се крв или крв и урин не узимају, ако би због тога наступиле штетне последице по здравље учесника у саобраћајној незгоди о чему мора сачинити писани извештај са налазом лекара и исти доставити органу који је извршио увиђај.

Приликом вршења увиђаја саобраћајне незгоде у којој нема погинулих односно повређених лица службено лице ће обавезно возаче који су учествовали у саобраћајној незгоди подвргнути испитивању помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрога тест и др).

Члан 175.

Уколико су на возилу које је учествовало у саобраћајној незгоди очигледно неисправни склопови и уређаји возила битни за безбедно кретање возила, односно уколико возило није у возном стању, овлашћено службено лице ће искључити возило из саобраћаја и одузети регистарске таблице.

Овлашћено службено лице ће возачу издати потврду о привремено одузетим регистарским таблицама.

Искључење возила из саобраћаја траје док се надлежном органу не достави доказ да је возило технички исправно.

Члан 176.

Орган који врши увиђај дужан је да приликом увиђаја, поред осталог, утврди податке о идентитету лица која су била присутна када се догодила саобраћајна незгода, односно која имају битна сазнања о саобраћајној незгоди.

Орган унутрашњих послова обавестиће породицу настрадалог учесника у саобраћајној незгоди о саобраћајној незгоди и последицама.

Овлашћено лице које врши увиђај, дужно је да организује попис имовине која на месту догађаја остане иза лица које је у саобраћајној незгоди погинуло или теже повређено и да исту обезбеди до момента преузимања ствари.

Ствари и имовина из претходног става не смеју се користити нити се са њима може располагати, до преузимања.

Члан 177.

Након обављеног увиђаја возач односно власник возила, дужан је да возило, терет, ствари или други материјал расут по путу, без одлагања уклони са коловоза.

Уколико возач, односно власник, не поступи на начин из претходног става, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова наложиће управљачу пута да о трошку власника, на сигурно место, уклони возило, терет, ствари или други расути материјал са коловоза.

Управљач пута дужан је да без одлагања поступи по налогу из става 2. овог члана и обезбеди проходност пута.

XI ВОЗАЧИ

1. Услови за управљање возилом

Члан 178.

Моторним возилом, односно скупом возила може самостално да управља возач који испуњава прописане услове и има возачку дозволу за управљање возилом оне категорије, којим управља.

Странац који привремено борави у Републици Србији или држављанин Републике Србије који борави или пребива у иностранству па привремено дође у Републику Србију, може управљати возилом на основу стране возачке дозволе односно међународне возачке дозволе у време њене важности, под условом реципроцитета за време свог привременог боравка.

Странац коме је одобрено стално настањене у Републици Србији, особљу дипломатских и конзуларних представништава и мисија страних држава и представништвима међународних организација у Републици Србији, страних трговинских, саобраћајних, културних и других представништва и страних дописништва и држављанин Републике Србије који се врати из иностранства, односно дође у Републику Србију да у њој стално борави, може, на основу стране возачке дозволе, да управља моторним возилом односно скупом возила за време од 6 месеци од дана уласка у Републику Србију.

Изузетно од одредби става 1. 2. 3. и 4. овог члана возач не сме да управља возилом у саобраћају на путу:

- 1) кад му је одлуком надлежног органа забрањено управљање;
- 2) када је возач искључен из саобраћаја.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова води регистар о возачима којима су издате возачке дозволе.

Члан 179.

Возачка дозвола ће се издати лицу:

- 1) које испуњава старосне услове;
- 2) које испуњава здравствене услове;
- 3) које има пребивалиште или одобрен привремени боравак од најмање 6 месеци у Републици Србији;
- 4) које је положило возачки испит за возача одређене категорије моторних возила односно скупа возила;
- 5) које је положило испит из прве помоћи;
- 6) коме није забрањено управљање моторним односно скупом возила.

Изузетно до одредби става 1. овог члана, возачка дозвола за управљање трактором и радном машином (категорија F) и мотокултиватором (категорија M) ће се издати и без прилагања доказа из тачке 5.

Лицима из члана 178. став 3. ће се издати српска возачка дозвола на њихов захтев без полагања возачког испита и испита из прве помоћи, на основу стране возачке дозволе, под условима из става 1. тачке 1, 2, 3. и 6. Од особља дипломатских и конзуларних представништава и мисија страних држава и представништава међународних организација у Републици Србији, под условима реципроцитета, неће се захтевати доказ из става 1. тачке 2. овог члана. Српска возачка дозвола не може се издати на основу међународне возачке дозволе.

Ближе прописе о здравственим прописима које морају да испуњавају возачи одређених категорија моторних возила доноси министарство надлежно за послове здравља.

2. Старосни услови за добијање возачке дозволе

Члан 180.

Возачку дозволу може добити лице које је навршило:

- 15 година за категорију М;
- 16 година за категорију F;
- 16 година за категорије АМ и А1;
- 18 година за категорију: А2;
- 18 година за категорије В, В1 и ВЕ;
- 18 година за категорије: С1 и С1Е;
- 21 годину за категорије С, СЕ, D1, D1Е;
- 24 године за категорије D и DE;
- 24 године за категорију А, осим за лица која возачку дозволу за категорију А2 поседују најмање 2 године.

Изузетно од одредби претходног става ученик средње школе који се образује за занимање возач моторних возила мора имати навршених 18 година живота за добијање возачке дозволе категорије С и СЕ.

Члан 181.

Возачку дозволу за категорије ВЕ могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорију В.

Возачку дозволу за категорије С1Е могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије С1.

Возачку дозволу за категорију СЕ, могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије С.

Возачку дозволу за категорију D1Е могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије D1.

Возачку дозволу за категорију DE могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије D.

Возачку дозволу за категорије С и С1 могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије В.

Возачку дозволу за категорију D могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије С најмање 2 године.

Возачку дозволу за категорију D1 могу добити само они возачи који већ имају возачку дозволу за категорије С1 најмање 2 године.

3. Пробна возачка дозвола

Члан 182.

Лицу које испуњава све услове за управљање возилом В категорије, а није навршило 18 година живота издаће се пробна возачка дозвола кад наврши 17 година, са важношћу до стицања пунолетства.

Пробна возачка дозвола се може користи само у Републици Србији.

Возач који има пробну возачку дозволу В категорије не сме да започне и управља возилом без надзора лица у возилу које има возачку дозволу В категорије у трајању од најмање 5 година.

Возач који има пробну возачку дозволу не сме да управља моторним возилом у периоду од 23.00 до 5.00 часова и користи телефон и друга средства за комуникацију за време вожње.

Лице које врши надзор дужно је да се стара да возач возилом управља на безбедан начин и у складу са прописима.

Моторно возило, којим управља возач који има пробну возачку дозволу, мора бити означено посебном ознаком "Р", која мора бити на видљивом месту са предње и задње стране возила.

Министар надлежан за послове саобраћаја прописаће посебне услове о изгледу, техничким карактеристикама и начину постављања посебне ознаке из претходног става овог члана.

4. Издавање возачке дозволе

Члан 183.

Возачку дозволу и пробну возачку дозволу, издаје територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова на чијем подручју лице коме се издаје дозвола има пребивалиште, а лицу које због запослења, студирања или других оправданих разлога борави ван места пребивалишта дуже од 3 месеца, као и странцу коме је одобрен привремен боравак дужи од 3 месеца, може издати надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова на чијем подручју лице има боравак.

Нико не може у исто време имати две националне возачке дозволе.

Возач не сме користити образац возачке дозволе чији је нестанак пријавио надлежном органу.

Министарство унутрашњих послова ближе ће прописати поступак издавања, изглед, садржину, карактеристике обрасца возачке дозволе и пробне возачке дозволе и начин вођења евиденција о возачима којима су издате те дозволе.

Возач моторног возила који промени пребивалиште обавезан је да се, у року од 30 дана од дана промене пребивалишта, пријави органу унутрашњих послова на територији на којој има ново пребивалиште, ради уписа у евиденцију возача.

Члан 184.

Када управља моторним возилом односно скупом возила возач мора имати код себе возачку односно пробну дозволу и дужан је да, на захтев овлашћеног лица исту да на увид.

Возач је дужан да приликом управљања возилом на путу користи помагала која су уписана у возачку односно пробну дозволу.

Члан 185.

Возачка дозвола за управљање моторним возилима издаје се на рок од 10 година, а лицима старијим од 65 година живота - на рок важења до највише пет година, према налазу и мишљењу датом у уверењу о здравственој способности.

Лицима из става 1. овог члана која у време издавања возачке дозволе имају више од 55 година живота возачка дозвола издаје се са роком важења до навршене 65. године живота, с тим да тај рок не може бити краћи од три године

Изузетно од става 1. и 2. овог члана, возачка дозвола се може издати на краће време, на основу налаза и мишљења у уверењу о здравственој способности за возача.

Лицима којима је истекла важност возачке дозволе издаће се нова возачка дозвола уз прилагање фотографије не старије од 6 месеци.

Лица којима је по лекарском налазу и мишљењу возачка дозвола издата на краћи рок од прописаног у ставу 1. овог члана, као и лица старија од 65 година, прилажу и доказ о здравственој способности.

У налазу и мишљењу датом у уверења о здравственој способности за возача може се одредити да је неопходно да возач користи одређена помагала приликом управљања возилом.

Надлежни орган ће обавезу коришћења помагала из претходног става уписати у возачку односно пробну возачку дозволу.

Члан 186.

Возачу коме је издата возачка дозвола за управљање моторним возилом издаће се на његов захтев међународна возачка дозвола.

У међународну возачку дозволу мора бити уписано свако важеће ограничење и мера забране управљања моторним возилом.

Међународна возачка дозвола издата у Републици Србији не сме се користити за управљање моторним возилима на територији Републике Србије.

Међународну возачку дозволу издаје правно лице коме је то поверено на основу посебног закона.

Правно лице из претходног става дужно је да послове издавања међународних возачких дозвола врши савесно и на прописан начин.

Ближе прописе о поступку и начину издавања и вођењу евиденција издатих међународних возачких дозвола прописује Министарство унутрашњих послова.

5. Психофизички услови за управљање возилом

Члан 187.

Возач који је неспособан за безбедно управљање возилом, односно у толикој мери уморан, односно болестан или је у таквом психичком стању да није способан да безбедно управља возилом, не сме да управља возилом у саобраћају.

Возач не сме да управља возилом у саобраћају на путу нити да почне да управља возилом ако је под дејством алкохола или психоактивних супстанци.

Под дејством алкохола је возач односно лице за које се анализом крви или крви и урина или другом методом мерења количине алкохола у организму утврди садржина алкохола у крви већа од 0,30 mg/ml или ако је присуство алкохола у организму утврђено одговарајућим средствима или апаратима за мерење алкохолисаности (алкометром и др.), што одговара садржини алкохола у крви већој од 0,30 mg/ml или код кога се, без обзира на садржину алкохола у крви, стручним прегледом утврди да показује знаке алкохолне поремећености.

Изузетно од одредби става 3. овог члана када учествује у саобраћају не сме да има у организму психоактивних супстанци или алкохола или да показује знаке алкохолне поремећености:

- 1) возач моторног возила које је регистровано за превоз више од 8 лица, осим возача, односно чија је највећа дозвољена маса већа од 3.500 kg;
- 2) возач моторног возила који обавља јавни превоз лица, односно ствари;
- 3) возач возила којим се превозе опасне материје, односно врши ванредни превоз;
- 4) возач возила категорије А1, А2, АМ и А;

- 5) инструктор вожње;
- 6) кандидат за возача током практичне обуке и полагања практичног дела возачког испита;
- 7) возач са пробном возачком дозволом;
- 8) лице које надзире возача са пробном возачком дозволом;
- 9) испитивач на практичном делу возачког испита;
- 10) возач возила са правом првенства пролаза.

Према утврђеном садржају алкохола у криви степени алкохолисаности возача, инструктора вожње и кандидата за возача су :

- 1) до 0,30 mg/ml - блага алкохолисаност;
- 2) од 0,31 mg/ml до 0,50 mg/ml - умерена алкохолисаност;
- 3) од 0,51 mg/ml до 1,19 mg/ml - средња алкохолисаност;
- 4) од 1,20 mg/ml до 1,60 mg/ml - тешка алкохолисаност;
- 5) од 1,61 mg/ml до 2,00 mg/ml - веома тешка алкохолисаност;
- 6) више од 2,00 mg/ml - потпуна алкохолисаност.

Под дејством психоактивних супстанци је лице за које се испитивањем помоћу одговарајућих средстава (дрога тест и др.) утврди присуство ових супстанци у организму, односно стручним прегледом утврди да је под дејством психоактивних супстанци.

Возач је неспособан за безбедно управљање возилом, односно у толикој мери уморан, односно болестан или је у таквом психичком стању да није способен да безбедно управља возилом, кад се то стручним прегледом утврди.

Сматраће се да возач управља возилом у саобраћају када је покренуо возило са места на путу.

Одредбе овог члана примењују се и на возаче трамваја.

6. Здравствени прегледи

Члан 188.

Здравствена способност за возача моторних возила односно скупова возила, инструктора вожње и возаче трамваја утврђује се лекарским прегледом који може да врши правно лице које испуњава прописане услове и добије овлашћење министарства надлежног за послове здравља.

О здравственој способности за возача моторних возила односно скупова возила и инструктора вожње, правно лице из става 1. овог члана издаје уверење.

Правно лице из става 1. овог члана које је приликом здравственог прегледа возача утврдило здравствену неспособност дужно је да о томе обавести територијално надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова на чијем подручју то лице има пребивалиште.

Здравствена установа из става 1. овог члана дужна је да здравствене прегледе возача врши законито по правилима струке и на савестан начин.

Услове које правно лице из става 1. овог члана мора да испуњава у погледу кадрова, простора и опреме као и начин обављања здравственог преглед, начин и поступак издавања уверења и вођења евиденција о обављеним прегледима и издатим уверењима, прописује министар надлежан за послове здравља.

Члан 189.

Возачи који управљају моторним возилом односно скупом возила којима се обавља јавни превоз, инструктори вожње као и други возачи којима је управљање моторним

возилима основно занимање, морају се подвргнути здравственом прегледу ради утврђивања способности за возача у року који не може бити дужи од 3 године.

У лекарском уверењу о способности за возача из став 1. може се у налазу и мишљењу одредити да се следећи преглед мора обавити у року који је краћи од 3 године.

Ако се на здравственом прегледу утврди да лице није здравствено способно за возача моторног возила или скупа возила одређене категорије, односно инструктора вожње одређене категорије, здравствена установа која је извршила преглед дужна је да о томе одмах, а најкасније у року од 15 дана, обавести територијално надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова на чијем подручју лице има пребивалиште, односно орган који је издао дозволу (лиценцу) за инструктора вожње.

Орган који води возача у евиденцији одузеће лицу из става 3. овог члана возачку дозволу за управљање возилима, односно скуповима возила, одређене категорије.

Орган који је издао дозволу (лиценцу) за инструктора вожње, одузеће ту дозволу (лиценцу) лицу из става 3. овог члана.

Члан 190.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који врше јавни превоз или превоз за сопствене потребе дужни су да обезбеде да се њихови возачи односно инструктори вожње подвргну здравственом прегледу из става 1. претходног члана.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници из става 1. овог члана не смеју да дозволе да возилом односно скупом возила управља возач, који се у прописаном року није подвргао здравственом прегледу, односно за кога је на том прегледу утврђено да није способан за возача одређене категорије.

Привредна друштва и друга правна лица из става 1. овог члана не смеју да дозволе да инструктор вожње обавља практичну обуку, који се у прописаном року није подвргао здравственом прегледу, односно за кога је на том прегледу утврђено да није способан за инструктора вожње одређене категорије.

Инструктор вожње који се у прописаном року није подвргао здравственом прегледу, односно за кога је на том прегледу утврђено да није способан за инструктора вожње одређене категорије, не сме обављати практичну обуку.

Возач из члана 189. став 1. који у том својству управља возилом чији власник односно корисник није правно лице, мора код себе имати лекарско уверење и пружити га на увид овлашћеном лицу.

Трошкове здравственог прегледа возача сноси привредно друштво, друго правно лице или предузетник код којег је возач запослен.

Члан 191.

На контролни здравствени преглед упутиће се возач односно инструктор вожње за кога се посумња да због душевних или телесних сметњи, односно недостатака, није у стању безбедно да управља возилом.

Жалба на решење из претходног става не одлаже извршење.

Захтев за упућивање на контролни здравствени преглед може поднети територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, инспектор за друмски саобраћај, јавни тужилац, орган овлашћен за вођење прекршајног поступка, правно лице или предузетник код кога је возач запослен, односно Агенција за безбедност саобраћаја.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова која води возача у евиденцији, односно орган који је издао дозволу (лиценцу) за инструктора вожње, упутиће на контролни здравствени преглед возача, односно инструктора вожње.

Решењем о упућивању на контролни здравствени преглед одредиће се здравствена установа која ће извршити контролни здравственог преглед и утврдити рок за извршење контролног здравственог прегледа.

Контролни здравствени преглед обавља овлашћена здравствена установа.

Члан 192.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, односно орган који је издао дозволу (лиценцу) за инструктора возње, одузеће возачку дозволу односно дозволу (лиценцу) за инструктора возње, лицу које се не подвргне контролном здравственом прегледу у одређеном року.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, односно орган који је издао дозволу (лиценцу) за инструктора возње, одузеће возачку дозволу односно дозволу (лиценцу) за инструктора возње лицу за кога се на контролном здравственом прегледу утврди да је постао здравствено неспособан за возача одређене категорије возила.

Возачу односно инструктору возње који има право да управља возилима више категорија, а то му право за поједине категорије буде одузето из разлога предвиђених у овом члану, издаће се возачка дозвола односно дозвола (лиценца) за инструктора возње, за оне категорије за које то право није одузето.

Члан 193.

Ако се приликом прегледа или лечења возача основано посумња, да је неспособан да управља свим или појединим категоријама возила, здравствена установа је дужна да о томе одмах писменим путем обавести територијално надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова на чијем подручју возач има пребивалиште, а најкасније у року од 15 дана.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова упутиће лице из става 1. овог члана на контролни здравствени преглед.

Трошкове контролног здравственог прегледа на коме је утврђена здравствена неспособност сноси возач, односно инструктор возње, а трошкове контролног здравственог прегледа на коме је утврђена способност, сноси орган који је упутио возача односно инструктора возње на преглед.

Члан 194.

Ако постоје два или више лекарских налаза са опречним или различитим мишљењем о здравственој способности возача односно инструктора возње, сматраће се да је возач односно инструктор возње здравствено неспособан све до коначног налаза и мишљења другостепене лекарске комисије коју образује министарство надлежно за послове здравља.

Састав, начин рада и поступак пред другостепеном комисијом прописује министарство надлежно за послове здравља.

7. Категорије возила

Члан 195.

Возачка дозвола издаје се за управљање моторним возилима односно скуповима возила следећих категорија:

- 1) А - Мотоцикли и тешки трицикли чија снага мотора прелази 15 kW;

- 2) **A1** - Мотоцикли чија радна запремина мотора није већа 125 cm^3 и снаге мотора до 11 kW чији однос снаге мотора и масе возила није већи од $0,1 \text{ kW/kg}$ и тешки трицикли чија снага мотора не прелази 15 kW ;
- 3) **A2** - Мотоцикли чија снага мотора није већа 35 kW и чији однос снаге мотора и масе возила није већи од $0,2 \text{ kW/kg}$;
- 4) **AM** - Мопеди, лаки трицикли или лаки четвороцикли;
- 5) **B** - Моторна возила осим возила **A**, **A1**, **A2**, **AM**, **F** и **M**, чија највећа дозвољена маса није већа од 3500 kg , и које немају више од 8 места за седење не рачунајући седиште за возача;
- 6) **B1** - тешки четвороцикли;
- 7) **C** - Моторна возила, осим категорије **A**, **A1**, **A2**, **AM**, **F**, **M**, **B**, **D** и **D1**, чија је највећа дозвољена маса већа од 3500 kg ;
- 8) **C1** - Моторна возила, осим категорије **A**, **A1**, **A2**, **AM**, **F**, **M**, **B**, **D** и **D1**, чија је највећа дозвољена маса већа од 3500 kg , а није већа од 7500 kg ;
- 9) **D** - Моторна возила за превоз лица, које осим седишта за возача имају више од осам седишта;
- 10) **D1** - Моторна возила за превоз лица које осим седишта за возача имају више од 8, а највише 16 седишта и чија максимална дужина не прелази 8 метара;
- 11) **F** - Трактори са или без прикључних возила и радне машине;
- 12) **BE** - Скуп возила чије вучно возило припада категорији **B**, највећа дозвољена маса прикључног возила је већа од 750 kg а није већа од 3500 kg ;
- 13) **CE** - Скуп возила чије вучно возило припада категорији **C**, а највећа дозвољена маса прикључног возила је већа од 750 kg ;
- 14) **C1E** - Скуп возила чије вучно возило спада у категорију **C1**, а највећа дозвољена маса прикључног возила прелази 750 kg и највећа дозвољена маса скупа не прелази 12000 kg , као и скуп возила чије вучно возило спада у категорију **B**, а највећа дозвољена маса прикључног возила прелази 3500 kg и највећа дозвољена маса скупа возила не прелази 12000 kg ;
- 15) **DE** - Скуп возила чије вучно возило припада категорији **D**, а највећа дозвољена маса прикључног возила је већа од 750 kg ;
- 16) **D1E** - Скуп возила чије вучно возило припада категорији **D1**, а највећа дозвољена маса прикључног возила је већа од 750 kg ;
- 17) **M** - мотокултиватор.

Возач возила категорије **C1E**, **CE**, **D1E** или **DE** може да управља скупом возила категорије **BE**.

Возач возила категорије **CE** може да управља скупом возила категорије **DE**, уколико има категорију **D**.

Возач возила категорије **CE** може да управља скупом возила категорије **C1E**, односно возач категорије **DE** категоријом **D1E**.

Возач возила **B** категорије има право да управља и лаким трициклима и лаким четвороциклима, тешким трициклима чија снага мотора није већа 15 kW , лаким и тешким четвороциклима и тешким трициклима чија снага мотора није већа 15 kW када напуни 21 годину.

Возач возила **B1** категорије има право да управља и лаким трициклима, тешким трициклима чија снага мотора није већа 15 kW , лаким и тешким четвороциклима.

Трактором и радном машином може управљати само возач који има возачку дозволу за возила категорије **F**.

Возач возила категорије **A2** може да управља возилом категорије **A1**.

Возач возила категорије А, може да управља возилом категорије А1, А2 и АМ, возач возила категорије С може да управља возилом С1 категорије, возач возила категорије В може да управља возилом В1 категорије и возач возила категорије D може да управља возилом D1 категорије.

Возачи категорија В, В1, С, С1, D и D1 могу да управљају тим возилима и када им је придодато прикључно возило чија највећа дозвољена маса није већа од 750 kg.

Мотокултиватором може управљати возач који има возачку дозволу за управљање возилом било које категорије.

Члан 196.

Лицима која су до дана ступања на снагу овог закона стекла право на управљање моторним возилима односно скуповима возила одређене категорије, тракторима, радним машинама, мотокултиваторима бициклима са мотором и трамвајима, на њихов захтев издаће се возачка дозвола за управљање моторним возилом односно скупом возила следећих категорија:

- 1) А категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија А, А1, А2, F, АМ и М;
- 2) В категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија В, В1, ВЕ, F, АМ и М;
- 3) С категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија С, С1, В, В1, ВЕ, F, АМ и М;
- 4) D категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија D, D1 С, С1, В, В1, ВЕ, F, АМ и М;
- 5) потврда о познавању саобраћајних прописа - F, М и АМ;
- 6) С, D и Е категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија ВЕ, СЕ, С1Е, DE и D1Е;
- 7) С и Е категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија ВЕ, СЕ и С1Е;
- 8) В и Е категорије - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија ВЕ;
- 9) дозвола за возаче трактора - возачка дозвола за управљање моторним возилима категорија F, М и АМ.

8. Одузимање возачке дозволе

Члан 197.

Возач је дужан да возилом у саобраћају управља савесно и на прописан начин.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова која возача води у евиденцији одузеће возачку дозволу возачу који возилом не управља савесно и на прописан начин.

Сматра се да возач не управља возилом савесно и на прописан начин ако:

- 1) има 18 или више казних поена;
- 2) је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело које за последицу има смрт лица;
- 3) је више од једном у року од пет година правноснажно осуђен за кривично дело које за последицу има тешке телесне повреде другог лица;
- 4) је више од једном у року од три године правноснажно осуђен за кривично дело које за последицу има телесне повреде другог лица или имовинску штету.

Изузетно од одредби тачке 1. претходног става возач који има пробну возачку дозволу сматраће се да не управља возилом савесно и на прописан начин ако има 9 или више казних поена.

Казнени поени који су возачу изречени за време поседовања пробне возачке дозволе важе и након стицања возачке дозволе до њиховог брисања у складу са одредбама овог закона.

Жалба на решење из става 2. овог члана не одлаже извршење.

Орган надлежан за вођење прекршајног поступка (у даљем тексту: орган за прекршаје) доносилац правноснажног решења којим се изричу казнени поени обавезан је да исто достави подносиоцу захтева одмах, а најкасније у року од 15 дана.

Министар унутрашњих послова ближе ће прописати начин вођења казних поена и евиденција о казним поенима возала и о одузетим возачким дозволама.

Члан 198.

Возачу који изврши одређени прекршај из овог закона изричу се, одлуком којом је кажњен, казнени поени у складу са овим законом.

Казнене поене евидентира територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова која води возача у евиденцији на основу правноснажне одлуке о кажњавању.

Казнени поени се бришу када протекну 24 месеца од дана правноснажности одлуке о прекршају.

За време док се возач налази на издржавању казне затвора због учињених прекршаја из овог закона, као и казне затвора због учињених кривичних дела наведених у члану 197. став 3. тачка 2, 3, и 4. овог закона, као и трајања изречене заштитне мере односно мере безбедности забране управљања моторним возилом, не тече предвиђени рок за брисање казних поена из претходног става.

Увид у евиденцију казних поена имају само полицијски службеници који раде на пословима одузимања возачке дозволе због несавесности.

На писани захтев возачу ће се, у року од највише 7 дана, дати обавештење о стању броја казних поена које тај возач има у тренутку подношења захтева. Изузетно ови подаци се могу дати родитељу, усвојиоцу односно стараоцу малолетника као и органу социјалног старања.

Трошкове издавања обавештења сноси возач подносилац захтева.

Члан 199.

Лицу коме је одузета возачка дозвола из разлога што није савесно и на прописан начин управљао возилом у саобраћају на путу може поново бити издата возачка дозвола, на његов захтев:

1. ако је на посебном здравственом прегледу утврђено да је способан за возача одређених категорија моторних возила, односно скупова возила;
2. ако је присуствовао обавезном семинару унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја;
3. ако је положио испит из области унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја;
4. ако је платио изречене новчане казне за прекршаје због којих су му изречени казнени поени, односно ако је платио изречене новчане казне за кривична дела због којих му је одузета возачка дозвола, односно ако је издржао изречену казну затвора за наведене прекршаје односно кривична дела;
5. ако су извршене све мере забране управљања моторним возилом које су му изречене;

Лице из става 1. овог члана не може присуствовати семинару унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја. и полагаати испит из провере знања и вештина из

безбедности саобраћаја из тачке 3. док не приложи доказ о здравственој способности из тачке 1. претходног става.

Лице из става 1. овог члана може присуствовати обавезном семинару унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја. и положати испит из провере знања и вештина из безбедности саобраћаја из тачке 3. када прође 90 дана од дана када је испунило услове из тачака 4. и 5. става 1. овог члана.

Здравствене услове које мора да испуни возач у случају из става 1. тачке 1. овог члана, начин и поступак обављања тих здравствених прегледа и вођење евиденције о тим здравственим прегледима прописује министар надлежан за послове здравља.

Агенција организује обавезне семинаре унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја и организује и спроводи испит из области унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја, издаје потврду о завршеном семинару и уверење о положеном испиту и води прописане евиденције о обављаним семинарима и испитима.

Наставни план и програм семинара унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја, начин њиховог организовања и спровођења, садржај и начин обављања испита из области унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја, садржај потврда и уверења, начин и поступак њиховог издавања као и начин вођења евиденција доноси Агенција уз сагласност Министарства унутрашњих послова и министарства надлежног за послове саобраћаја.

Најмање један од испитивача из области унапређења знања и вештина из безбедности саобраћаја мора испуњавати следеће услове:

- 1) да има завршен саобраћајни или правни факултет и најмање десет година радног искуства у области безбедности саобраћаја,
- 2) да има најмање пет година возачку дозволу за возила Б категорије,
- 3) да у последње четири године није правоснажно осуђиван за кривична дела: тешка дела против безбедности јавног саобраћаја, из групе против живота и тела, против службене дужности, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела.

Трошкове везане за испуњавање услова из става 1. тачке 1, 2. и 3. сноси возач.

Члан 200.

За возаче којима је возачка дозвола издата након одузимања због несавесног и непрописног начина управљања, граница казних поена на основу које се утврђује да ли возач управља возилом савесно и на прописан начин се смањује након сваког издавања за три поена, а највише до 9 казних поена.

9. Извршење мера забране управљања

Члан 201.

Заштитну меру односно меру безбедности извршава територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова која води возача у евиденцији, односно на чијем подручју има пребивалиште возач који није уписан у регистар возача.

Меру из става 1. изречену лицу које има страну возачку дозволу извршава територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова на чијем је подручју седиште органа односно суда који је меру изрекао.

Члан 202.

Време трајања заштитне мере односно мере безбедности забране управљања моторним возилом тече од дана када је територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова меру извршила.

Време проведено на издржавању казне затвора не урачунава се у време трајања мере из претходног става.

Заштитна мера односно мера безбедности забране управљања моторним возилом сматра се извршеном када територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, на основу правноснажне одлуке органа односно суда који је меру изрекао, то возачу саопшти у писаној форми и тај податак евидентира у регистар возача, односно регистар страних возача којима је изречена заштитна мера, односно мера безбедности.

Заштитна мера односно мера безбедности почиње да тече од дана кад је возачу саопштена.

Изузетно, уколико постоје оправдани разлози, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова може, возачу коме је изречена заштитна мера забране управљања моторним возилом у трајању од највише 6 месеци, одредити да ова мера почне да тече најкасније у року од 30 дана од дана када му је саопштена.

Министар унутрашњих послова прописује начин и поступак извршења ових мера, вођење евиденција као и изглед обрасца којим се возач у писаној форми обавештава о времену трајања изречене мере.

О извршеним мерама из овог члан за лица која имају страну возачку дозволу, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова треба да без одлагања обавести државу чији је орган издао страну возачку дозволу.

10. Лица којима је управљање возилом основно занимање односно која обављају јавни превоз - професионални возачи

Члан 203.

Возач моторног возила односно скупа возила коме је управљање возилом основно занимање односно који обавља јавни превоз мора, да би обављао послове тог занимања, имати дозволу за обављање послова професионалног возача (сертификат о професионалној компетентности - ЦПЦ / Certificate of Professional Competence- CPC) .

Одредбе из става 1. овог члана односе се на возаче који управљају возилима категорија C, C1, D, D1, CE, C1E, DE и D1E.

Дозволу из става 1. овог члана издаје Агенција и води евиденције о издатим дозволама.

Дозвола из става 1. овог члана се може издати возачу који испуњава следеће услове:

- 1) да има возачку дозволу за управљање категорија наведених у ставу 2. овог члана;
- 2) да је завршио прописану обуку;
- 3) да је положио испит из провере знања и вештина.

Изузетно од услова прописаних у претходном ставу овог члана, лицима која су обављала или стекла право да обављају послове возача којима је то основно занимање до дана ступања на снагу овог закона, на њихов захтев издаће се дозвола за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ).

Дозвола из става 1. овог члана има важност 5 година.

Дозвола из става 1. овог члана обновиће се возачу ако је присуствовао обавезним семинарима унапређења знања и вештина и ако је положио прописани испит.

Привредно друштво и друго правно лице, односно предузетник, дужни су да обезбеде да послове возача који управљају возилима категорија наведених у ставу 2. овог члана, којима је то основно занимање односно који обављају јавни превоз, обављају возачи који поседују дозволу за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ).

Члан 204.

Обуку и проверу знања и вештина за стицање дозволе за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ) врши правно лице које добије дозволу министарства надлежног за послове саобраћаја.

Уверење о положеном испиту знања и вештина оспособљености за обављање послова возача издаје правно лица из става 1. овог члана.

Правно лице из 1. става претходног члана дужно је да обуку, семинаре и испит из провере знања и вештина спроводи и о томе води евиденцију, на прописан начин.

Ближе услове које мора да испуњава правно лице из става 1. овог члана, о програму обуке и семинара унапређења знања и вештина, начину полагања испита, изгледу и садржају обрасца дозволе за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ), и уверења о успешно завршеној провери знања и вештина за обављање послова возача прописале министарство надлежно за послове саобраћаја на предлог Агенције.

Средње стручне школе које образују лица за занимање возач моторног возила морају да испуњавају услове из става 4. овог члана и дужне су да у наставне планове и програме уградe најмање садржај из става 4 овог члана.

11. Возачи трамваја

Члан 205.

Трамвајем може управљати возач који има најмање В категорију и посебну дозволу за управљање трамвајем коју издаје Агенција.

Дозволу за управљање трамвајем може стећи лице које је навршило 21 годину живота, положило испит за управљање трамвајем као и да му одлуком надлежног органа није изречена мера забране управљања моторним возилом.

Када управља трамвајем возач мора имати код себе посебну дозволу за управљањем трамвајем и возачку дозволу и дужан је да је стави на увид овлашћеном лицу.

Агенција организује обуку за возача трамваја и организује и спроводи испит за возаче трамваја.

Ближе прописе о обуци, начину спровођења испита и вођењу евиденција доноси Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Возач трамваја који промени пребивалиште обавезан је да се у року од 30 дана од дана промене пребивалишта пријави Агенцији, ради промене података.

XII ОСПОСОБЉАВАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ВОЗАЧЕ

1. Опште одредбе

Члан 206.

Оспособљавање кандидата за возаче је делатност од посебног интереса која има за циљ да кандидат за возача стекне теоријска и практична знања и вештине потребне за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Оспособљавање кандидата за возаче се састоји од: теоријске обуке, практичне обуке у управљању возилом и возачког испита.

Члан 207.

Оспособљавање кандидата за возаче, може да обавља само привредно друштво или средња стручна школа у својој организационој јединици, који испуњавају прописане услове и који за то добију дозволу.

Дозволом из става 1. овог члана може се одредити да се у правном лицу из става 1. овог члана може обављати обука кандидата за возаче само појединих категорија возила.

Дозволу из става 1. овог члана издаје Министарство унутрашњих послова.

Уколико привредно друштво обавља друге делатности осим оспособљавања кандидата за возаче, односно ту делатност обавља ван седишта, оснива огранак привредног друштва у којем се искључиво обавља делатност оспособљавање кандидата за возаче, који се у складу са прописима уписује у регистар привредних друштава.

Дозволу из става 1. овог члана не може добити правно лице над којим је отворен поступак стечаја.

Ако је правном лицу које врши оспособљавање кандидата за возаче, од датума подношења захтева за издавање дозволе, одузимана дозвола више од два пута за последњих 10 година, дозвола се неће издати.

Образовање лица за занимање возач моторног возила, као и ученика који се за возаче обучавају у оквиру редовног наставног плана и програма, врше средње стручне школе по прописима које доноси министарство надлежно за образовање. Програм образовања ових лица мора обухватити најмање садржај програма утврђеног у складу са овим законом.

Програм оспособљавања војних лица за возаче моторних возила које се обавља у Војсци Србије мора обухватити најмање садржај програма утврђеног у складу са овим законом. Ближе прописе о васпитању и образовању војних лица за возаче моторних возила доноси Министарство надлежно за послове одбране.

Министарство унутрашњих послова води регистар привредних друштава, односно њихових огранака, односно средњих стручних школа, за које је издало дозволу. Регистар садржи најмање: број уписа у регистар, пословно име привредног друштва, односно огранка, седиште привредног друштва, односно огранка, категорије за које обавља обуку, датум издавања дозволе и датум одузимања дозволе.

Министар надлежан за унутрашње послове доноси ближе прописе о начину вођења регистра из претходног става.

Члан 208.

Правно лице из члана 207. став 1. односно огранак привредног друштва из става 4. истог члана овог закона, мора да има:

- 1) најмање једну прописно опремљену школску учионицу за теоријску обуку и полагање возачких испита за најмање 10 кандидата, у власништву привредног друштва односно средње стручне школе или узету у закуп. Учионица може бити закупљена само за потребе једног правног лица, односно огранка;
- 2) пословни простор за административне послове у власништву правног лица или узет у закуп. Пословни простор може бити закупљен само за потребе једног правног лица, односно огранка;
- 3) прописана наставна средства и учила;

- 4) најмање 3 возила „Б“ категорије и најмање по једно возило за остале категорије возила, за које правно лице, односно огранак врши обуку кандидата за возаче, која су регистрована на правно лице или су обезбеђена по основу лизинга. Уколико се не обавља обука кандидата за возаче моторних возила „Б“ категорије, правно лице мора имати укупно најмање 3 возила одговарајућих категорија која су регистрована на правно лице или су обезбеђена по основу лизинга;
- 5) уређени полигон за почетну практичну обуку возача, који омогућава извођење радњи са возилом прописаних наставним програмом, у власништву правног лица или узет у закуп.

Члан 209.

Правно лице из члана 207. став 1. односно огранак из става 4. истог члана овог закона, мора имати у радном односу, на одређено или неодређено време:

- 1) са пуним радним временом, најмање три инструктора вожње „Б“ категорије и најмање једног инструктора за сваку од категорија возила за које врши оспособљавање кандидата за возаче. Уколико правно лице не врши оспособљавање кандидата за возаче моторних возила Б категорије мора имати укупно најмање 3 инструктора вожње одговарајућих категорија;
- 2) најмање једног предавача теоријске наставе;
- 3) најмање једног испитивача за сваку од категорија возила за које правно лице врши оспособљавање.

Члан 210.

Министарство унутрашњих послова доноси ближе прописе о условима које мора испуњавати правно лице из члана 207. став 1. овог закона.

Правно лице дужно је да обезбеди испуњеност прописаних услова за обуку кандидата за возаче.

Правно лице ће привремено престати са теоријском обуком кандидата за возаче када престане да испуњава услове:

- 1) из члана 208. став 1. тачка 1. или;
- 2) из члана 209. став 1. тачка 2.

Правно лице ће привремено престати са практичном обуком кандидата за возаче одређене категорије возила када престане да испуњава услове:

- 1) из члана 208. став 1. тачка 4. или;
- 2) из члана 208. став 1. тачка 5. или;
- 3) из члана 209. став 1. тачка 1.

Правно лице ће привремено престати са организовањем и спровођењем возачког испита одређене категорије возила када престане да испуњава услове:

- 1) из члана 208. став 1. тачка 1. или;
- 2) из члана 208. став 1. тачка 4. или;
- 3) из члана 208. став 1. тачка 5. или;
- 4) из члана 209. став 1. тачка 3.

О привременом престанку са радом правно лице ће најкасније првог следећег радног дана обавестити орган који врши надзор. За време привременог престанка са радом правно лице не сме вршити оспособљавање кандидата у складу са одредбама овог члана.

Привремени престанак рада може трајати најдуже три месеца.

О завршетку привременог престанка рада, правно лице је дужно да обавести орган који врши надзор најкасније један дан пре почетка наставка са радом.

Члан 211.

Правно лице из члана 207. став 1. односно огранак из става 4. истог члана овог закона мора да води на прописан начин, тачно и уредно евиденције које чине:

- 1) регистар кандидата за возаче;
- 2) дневник теоријске наставе;
- 3) регистар о полагању возачког испита;
- 4) регистар издатих потврда о положеном теоријском делу испита;
- 5) регистар издатих уверења о положеном возачком испиту;
- 6) књиге практичне обуке инструктора вожње;
- 7) књижицу обуке кандидата за возаче;
- 8) извештаји о обављеном оспособљавању кандидата за возаче.

Ближе прописе о садржају, начину вођења и роковима чувања евиденција из става 1. овог члана донеће Министарство унутрашњих послова.

Члан 212.

Обука кандидата за возаче може се започети најраније 12 месеци пре него што кандидат за возача испуни старосни услов из члана 180. овог закона.

Кандидат не може започети нити вршити обуку и полагати возачки испит у време трајања заштитне мере односно мера безбедности забране управљања моторним возилом као ни за време док му је возачка дозвола одузета због несавесности.

2. Теоријска обука

Члан 213.

Теоријска обука и практична обука у управљању возилом се обављају по прописаном наставном програму и плану обуке.

Теоријска обука и практична обука управљања возилом морају да имају садржаје који ће омогућити да кандидат након завршетка оспособљавања стекне потребна знања и вештине за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Наставни програм и план теоријске и практичне обуке кандидата за возаче доноси Министарство унутрашњих послова.

Члан 214.

Теоријска обука обухвата најмање следеће градиво:

- 1) правила саобраћаја и саобраћајна сигнализација – појам и значај правила саобраћаја, примена правила, појам и значење саобраћајних знакова и знаци које дају овлашћена службена лица;
- 2) возач – значај и утицај возача на безбедност саобраћаја, особине и поступци возача који утичу на безбедност саобраћаја, социолошки чиниоци који утичу на понашање возача, значај процена саобраћајне ситуације и начин доношења одлука возача, оријентација возача у времену и простору, психолошки чиниоци који утичу на процене, доношење и спровођење одлука возача у току вожње,

- време реакције, пажња и умор возача, промене код возача које настају услед коришћења алкохола, дрога, лекова и других психоактивних супстанци;
- 3) пут – појам пута, карактеристике пута које су од значаја за безбедност саобраћаја, утицај временских прилика на стање пута и безбедно одвијање саобраћаја и ноћни услови вожње;
  - 4) возило – појам и особине возила које утичу на безбедно одвијање саобраћаја на путевима, значај и утицај техничке исправности возила на безбедно одвијање саобраћаја, значај и утицај оптерећења и начина оптерећења возила на безбедност саобраћаја, основни склопови и уређаји возила и њихов утицај на безбедност саобраћаја на путу, најчешће неисправности возила и могућности њиховог отклањања од стране возача расположивом опремом и средствима;
  - 5) пасивна безбедност возила – појам и значај, утицај појединих делова и склопова возила на пасивну безбедност и делови, склопови и уређаји возила чији је основни циљ обезбеђивање пасивне безбедности;
  - 6) остали учесници у саобраћају – појам и њихове особине које утичу на безбедно одвијање саобраћаја, карактеристике понашања у саобраћају деце, старих лица, особа са посебним потребама, пешака, бициклиста, мотоциклиста и других. Појам, карактеристике и утицај шинских возила на безбедно одвијање саобраћаја. Могући утицај животиња на безбедно одвијање саобраћаја на путу;
  - 7) опште одредбе – прописи везани за право на управљање возилом у саобраћају на путу, право учешћа возила у саобраћају на путу, време управљања возилом у саобраћају на путу и одмори возача, поступак у случају саобраћајне незгоде и посебне мере безбедности;
  - 8) мере предострожности приликом напуштања возила;
  - 9) основи економичне вожње и утицај саобраћаја на стање животне средине и њено угрожавање;
  - 10) опасности које настају услед непоштовања прописа из области безбедности саобраћаја, могуће штетне последице непоштовања прописа и казнене мере за учиниоце повреда одредби и прописа из области безбедности саобраћаја (казна затвора, новчана казна, мере безбедности и заштитне мере);
  - 11) теоријско објашњење радњи са возилом у саобраћају на путу и поступање возача у саобраћају на путу – основне радње возилом: полазак, вожња унапред, вожња уназад, промена правца кретања и заустављање возила, укључивање возила у саобраћај на путу, избор брзине кретања возила у зависности од саобраћајне ситуације и услова пута и времена, скретање, обилажење, мимоилажење, претицање, промена саобраћајне траке, полукружно окретање, заустављање и нагло кочење, уступање права првенства пролаза, поступање возача при наиласку и пролазак кроз раскрсницу на којој је саобраћај регулисан правилом десне стране, саобраћајним знаком, светлосним саобраћајним знаком и знацима и наредбама које даје овлашћено лице (трокраке, четворокраке раскрснице и раскрснице са кружним током саобраћаја и др.), поступање возача при наиласку на пешачки прелаз, прелаз пута преко железничке и трамвајске пруге и вожња кроз тунел; поступање возача у условима падавина, смањене видљивости, у ноћним условима и када се креће путем на којем се изводе радови.

Ближе прописе о начину спровођења теоријске обуке кандидата за возаче доноси Министарство унутрашњих послова.

Правно лице из члана 207. став 1. овог закона дужно је да теоријску обуку кандидата за возаче обавља на прописан начин.

3. Практична обука

Члан 215.

Практична обука обухвата стицање знања и вештина у управљању возилом у саобраћају на путу, у погледу:

- 1) провере и припреме возила за безбедно учествовање у саобраћају на путу;
- 2) употребе команди и уређаја возила;
- 3) извођења прописаних радњи возилом на уређеном полигону;
- 4) извођења радњи возилом у саобраћају на путу из тачке 11. претходног члана;
- 5) управљања возилом у саобраћају на путу у насељеном месту, у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја;
- 6) управљања возилом у саобраћају на путу ван насељеног места, у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја;
- 7) управљања возилом на путу у насељеном месту и ван насељеног места, у ноћним условима;
- 8) увежбавања радњи возилом и поступање возача у различитим саобраћајним ситуацијама;
- 9) развијања односа поверења и поштовања према другим учесницима у саобраћају, стицања навике помагања другим учесницима у саобраћају и предузимања мера да не дође до саобраћајне незгоде.

Ближе прописе о начину спровођења практичне обуке кандидата за возаче доноси Министарство унутрашњих послова.

Правно лице из члана 207. став 1. овог закона дужно је да практичну обуку кандидата за возаче обавља на прописан начин.

Члан 216.

Са практичном обуком кандидата за возаче може се отпочети тек након што кандидат за возача положи теоријски део испита и добије потврду о положеном теоријском делу испита.

Правно лице из члана 207. став 1. овог закона не сме отпочети са практичном обуком кандидата за возача који нема уверење о здравственој способности за категорију возила за коју се обучава, односно отпочети или обављати практичну обуку ако је од издавања тог уверења протекло више од једне године.

Члан 217.

Кандидат за возача који врши практични део обуке сме управљати возилом оне категорије за коју се обучава само под надзором инструктора вожње.

Изузетно од става 1. овог члана кандидат за возача може управљати без надзора инструктора вожње возилима категорије АМ, А1, А2, А, Б1 и F, осим приликом обављања почетне практичне обуке на уређеном полигону.

4. Права и обавезе кандидата за возаче

Члан 218.

Влада одређује најнижу цену теоријске и практичне обуке на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Правно лице не може одредити нижу цену обуке од цене одређене на начин из претходног става.

У укупну цену теоријске и практичне обуке укључено је и издавање свих потврда у

вези наведених обука.

Члан 219.

Правно лице из члана 207. став 1. и кандидат за возача обавезно, пре почетка васпитања и образовања, склапају уговор о условима под којима ће се обавити обука, чије одредбе морају бити у складу са овим законом.

Овим уговором се морају посебно одредити међусобни односи у случају престанка васпитања и образовања у том правном лицу.

Правно лице не може почети обуку кандидата за возача пре него што буде склопљен уговор из става 1. овог члана.

Члан 220.

Правно лице из члана 207. став 1. издаје потврде о завршеној теоријској и практичној обуци и потврде о броју часова теоријске и практичне обуке које је имао кандидат у случају престанка васпитања и образовања у том правном лицу.

Потврде се морају издати након завршене теоријске и практичне обуке, односно у случају прекида наведених обука, у року од 3 дана од дана подношења захтева.

5. Предавач теоријске наставе

Члан 221.

Предавач теоријске наставе мора да испуњава прописане услове и да има дозволу (лиценцу) за предавача теоријске наставе.

Предавач теоријске наставе мора испуњавати следеће услове:

- 1) да има најмање вишу стручни спрему саобраћајне струке - смер друмски саобраћај или високу стручну спрему друге струке и најмање пет година радног искуства у области безбедности саобраћаја;
- 2) да има најмање три године возачку дозволу за возила В категорије;
- 3) да има положен стручни испит за предавача.

Дозволу (лиценцу) из става 1. овог члана издаје Агенција.

Дозвола (лиценца) за предавача теоријске наставе има рок важења пет године.

Дозвола (лиценца) из става 1. ће се обновити предавачу теоријске наставе ако је:

- 1) присуствовао обавезним семинарима унапређења знања;
- 2) положио испит провере знања.

Члан 222.

Програм за полагање стручног испита за предавача теоријске наставе обухвата садржаје из области:

- 1) саобраћајне етике;
- 2) безбедности друмског саобраћаја;
- 3) прописа безбедности саобраћаја, обуке возача и полагања возачких испита;
- 4) теорије извођења радњи са возилом у саобраћају на путу;
- 5) методiku извођења теоријске обуке.

Програм за полагање стручног испита за предавача теоријске наставе, програм обавезних семинара унапређења знања, начин полагања стручног испита и полагања провере знања, роковима за одржавање семинара и изглед и садржај обрасца дозволе (лиценце) ближе ће прописати Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Агенција спроводи стручни испит, организује семинаре унапређења знања, обавља проверу знања, прописује и води регистар издатих дозвола (лиценци), за предавача теоријске наставе.

6. Инструктор вожње

Члан 223.

Инструктор вожње образује се у систему средњег образовања.

Испит за инструктора вожње може полагати возач који је навршио 21 годину живота и има најмање три године возачку дозволу за возаче возила оне категорије за коју полаже испит за инструктора вожње.

Ближе прописе о програму, условима и начину образовања и полагања испита за инструктора вожње доноси министарство надлежно за послове образовања.

Члан 224.

Практичну обуку може да обавља инструктор вожње који испуњава прописане услове и има дозволу (лиценцу) за инструктора вожње.

Инструктор вожње мора испуњавати следеће услове:

- 1) да има положен испит за возача инструктора или стечену школску диплому за инструктора вожње одговарајуће категорије,
- 2) да је здравствено способан,
- 3) да у последње четири године није правоснажно осуђиван за кривична дела: тешка дела против безбедности јавног саобраћаја, из групе против живота и тела, против службене дужности, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела.

Дозволу (лиценцу) из става 1. овог члана издаје Агенција.

Дозвола (лиценца) за инструктора вожње има рок важења пет година.

Дозвола (лиценца) из става 1. ће се обновити инструктору вожње ако је:

- 1) присуствовао обавезним семинарима унапређења знања,
- 2) положио испит провере знања и
- 3) здравствено способан.

Дозвола за инструктора вожње одређене категорије важи само у време када и његова возачка дозвола за ту категорију возила.

Ако је инструктору вожње, од датума подношења захтева за издавање дозволе за инструктора вожње, одузимана дозвола (лиценца) више од два пута за последњих 10 година, дозвола се неће издати.

Члан 225.

Агенција организује семинаре унапређења знања, обавља проверу знања, прописује и води регистар издатих дозвола (лиценци) за инструктора вожње.

Програм обавезних семинара унапређења знања, начин полагања провере знања, рокове за одржавање семинара и изглед и садржај обрасца дозволе (лиценце) ближе ће прописати Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Члан 226.

Инструктор вожње може практичну обуку обављати само са кандидатима за возаче који се оспособљавају код правног лица из члана 207. став 1. у којем је он у радном односу, у складу са одредбама члана 209.

За време извођења практичног дела оспособљавања, инструктор вожње мора код себе имати возачку дозволу (лиценцу) за инструктора вожње.

За време извођења практичног дела оспособљавања, инструктор вожње мора код себе имати књигу практичне обуке инструктора вожње и књижицу обуке кандидата за возача и дужан их је дати на увид овлашћеном службеном лицу Министарства унутрашњих послова.

Члан 227.

Инструктор вожње може имати највише осам часова практичне обуке кандидата за возаче у току радног дана.

Инструктор вожње између два радна дана мора имати непрекидан одмор у трајању од најмање 11 часова.

Инструктор вожње између часова практичне обуке мора имати одмор у трајању од најмање 10 минута, осим када са истим кандидатом за возача изводи два спојена часа, након чега мора имати одмор у трајању од најмање 20 минута.

У току недеље инструктор вожње мора имати најмање један слободан дан.

Члан 228.

За време обављања практичне обуке у возилу могу се налазити само инструктор вожње, кандидат за возача и лице које врши надзор.

За време практичне обуке кандидат за возача код себе мора имати и ставити на увид доказ о здравственој способности за возача, потврду о положеном теоријском испиту, личну карту, односно други документ са фотографијом уколико због старости не испуњава услов за издавање личне карте.

Час практичне обуке не може почети док се инструктор вожње не увери да су испуњени услови из става 1. овог члана.

7. Возила за оспособљавање возача

Члан 229.

Возило за обука кандидата за возаче возила Б категорије мора имати уграђене дупле ножне команде, осим команде за убрзавање, а возила категорије Ц и Д уместо дуплих команди могу имати уграђену команду помоћне-паркирне кочнице на дохват руке инструктора вожње.

Возило за обука кандидата за возаче возила Б категорије не може имати аутоматски мењач.

Моторно возило категорије Б, Ц1, Ц, Д1 и Д мора имати уграђен тахограф.

Члан 230.

Моторно и прикључно возило за обуку кандидата за возаче, када учествује у саобраћају, мора бити означено на прописан начин.

Ближе прописе о начину означавања возила из става 1. донеће Министарство унутрашњих послова. .

Члан 231.

Практична обука кандидата за возача, особа са посебним потребама, може се обављати на возилу произведеном или преправљеном у складу са његовим потребама, а

које није регистровано на правно лице из члана 207. став 1. и није обезбеђено по основу лизинга.

8. Возачки испит

Члан 232.

На возачком испиту се утврђује да ли је кандидат стекао теоријска и практична знања и вештине потребне за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Возачки испит се спроводи на српском језику, односно језицима националних мањина у складу са прописима о употреби језика.

Возачки испит се састоји из две целине: теоријског испита и практичног испита.

Кандидат је положио возачки испит када положи теоријски испит и практични испит.

О положеном теоријском испиту правно лице из члана 207. став 1. издаје потврду, најкасније у року од три дана од дана када је кандидат за возача положио теоријски испит.

Кандидату за возача који је положио возачки испит правно лице из члана 207. став 1. издаје уверење у року од три дана од дана када је положио возачки испит.

Ближе услове о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита и вођењу евиденција и роковима њиховог чувања прописује Министарство унутрашњих послова.

Члан 233.

Теоријски испит се полаже путем теста чија испитна питања обухватају садржај програма из члана 214. овог закона.

Практични испит се полаже из управљања возилом на уређеном полигону и у саобраћају на јавном путу и том приликом се утврђује да ли кандидат за возача има знања, вештину и поступања у складу са одредбама члана 215. овог закона.

Члан 234.

Испитна питања за теоријски испит су јавна и одређује их Министарство унутрашњих послова.

Комбинација испитних питања садржана у тесту је службена тајна и одређује је Министарство унутрашњих послова.

Члан 235.

Теоријском испиту може приступити кандидат за возача којем је издата потврда о завршеној теоријској обуци за возача одређене категорије.

Практичном испиту може да приступи кандидат за возача:

- 1) који је здравствено способан за возача одређене категорије;
- 2) који испуњава старосни услов за стицање права управљања возилом одговарајуће категорије;

- 3) коме је издата потврда о положеном теоријском испиту при чему од дана полагања теоријског испита не сме проћи више од једне године;
- 4) коме је издата потврда о завршеној практичној обуци одговарајуће категорије;
- 5) коме је издата потврда о положеном испиту из прве помоћи.

Кандидат за возача након завршене обуке подноси пријаву за полагање теоријског, односно практичног испита.

Кандидат за возача уз пријаву мора да поднесе доказе о испуњености услова из става 1. и 2. овог члана и члана 237. став 6.

Испуњеност услова за полагање испита из става 1. и 2. овог члана утврђује правно лице које обавља обуку возача.

Министарство унутрашњих послова поништиће теоријски испит или практични испит или возачки испит, ако нису били испуњени услови за излазак кандидата на испит и то:

- 1) теоријски испит у року од једне године од дана положеног теоријског испита;
- 2) практични испит, ако нису били испуњени услови из става 2. тачка 1. или тачке 2. или тачке 4. у року од једне године од дана положеног практичног испита;
- 3) возачки испит ако нису били испуњени услови из става 2. тачка 3. до навршених година прописаних за добијање возачке дозволе одговарајуће категорије, а тачке 5. без обзира када је положен возачки испит.

Члан 236.

Возачки испит организује и спроводи правно лице из члана 207. став 1. овог закона.

Возачки испит се полаже пред испитном комисијом која се састоји од два члана, од којих је један испитивач полицијски службеник, а други је испитивач из правног лица.

Испитивача полицијског службеника одређује надлежни старешина, у складу са одредбама члана 238, а испитивача из правног лица одговорно лице у правном лицу.

О полагању возачког испита испитна комисија сачињава записник у два примерка од којих се један чува у правном лицу, а други код територијално надлежне организационе јединице Министарства унутрашњих послова.

Правно лице из члана 207. став 1. је дужно да возачки испит организује и спроводи на прописан начин.

Кандидат је положио возачки испит ако оба испитивача дају позитивну оцену на теоријском и практичном испиту.

Члан 237.

Трошкове полагања возачког испита сноси кандидат за возача.

Цена полагања возачког испита се састоји из дела који кандидат плаћа правном лицу и дела који кандидат уплаћује министарству надлежном за унутрашње послове ради подмирења трошкова учешћа испитивача у испитној комисији.

Влада одређује најнижу цену за полагање возачког испита, односно делова цене из става 1. на предлог министарства надлежног за трговину и услуге и Министарства унутрашњих послова.

Правно лице не може одредити нижу цену за полагање возачког испита од цене одређене на начин из претходног става.

У укупну цену полагања возачког испита укључено је и издавање потврде о положеном теоријском испиту и уверења о положеном возачком испиту.

Кандидат за возача не може приступити полагању возачког испита док не измири обавезе према Министарству унутрашњих послова из става 1. овог члана.

9. Испитивач

Члан 238.

Испитивач мора да испуњава прописане услове и има дозволу (лиценцу) за испитивача.

Испитивач мора испуњавати следеће услове:

- 1) да има дозволу (лиценцу) за инструктора вожње одговарајуће категорије;
- 2) да је навршио најмање 23 године живота;
- 3) да има најмање вишу стручну спрему саобраћајне струке - друмски саобраћај, односно високу стручну спрему друге струке и најмање пет година радног искуства у области безбедности саобраћаја, односно за лица која обављају ове послове на дан ступања на снагу овог закона да имају најмање 2 године радног искуства на пословима инструктора вожње или испитивача;
- 4) да има положен стручни испит за испитивача;
- 5) да му за последње две године није изречена заштитна мера забране управљања возилом;
- 6) да у последње четири године није правоснажно осуђиван за кривична дела: тешка дела против безбедности јавног саобраћаја, из групе против живота и тела, против службене дужности, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела.

На теоријском испиту испитивач мора имати лиценцу за испитивача Б категорије, а на практичном делу оне категорије возила за коју кандидат за возача полаже испит.

Дозволу (лиценцу) из става 1. овог члана издаје Агенција.

Дозвола (лиценца) за испитивача има рок важења пет година.

Дозвола (лиценца) из става 1. ће се обновити испитивачу ако је присуствовао обавезним семинарима унапређења знања и положио испит провере знања.

Дозвола (лиценца) за испитивача одређене категорије важи само у време када и његова дозвола (лиценца) за инструктора вожње, односно возачка дозвола те категорије.

Ако је инструктору вожње, од датума подношења захтева за издавање дозволе за инструктора вожње, одузимана дозвола (лиценца) више од два пута за последњих 10 година, дозвола се неће издати.

Члан 239.

Програм за полагање стручног испита за испитивача обухвата садржаје из области:

- 1) саобраћајне етике;
- 2) саобраћајне психологије;
- 3) педагогије и андрагогије;
- 4) безбедности друмског саобраћаја;
- 5) прописа о безбедности саобраћаја, обуке возача и полагања возачких испита;
- 6) возила;
- 7) теорије извођења радњи са возилом у саобраћају на путу.

Програм за полагање стручног испита за испитивача, програм обавезних семинара унапређења знања, начин полагања стручног испита и полагања провере знања, роковима за одржавање семинара и изглед и садржај обрасца дозволе (лиценце) ближе ће прописати Министарство унутрашњих послове на предлог Агенције.

Агенција спроводи стручни испит за испитивача, организује семинаре унапређења знања, обавља проверу знања, прописује и води регистар издатих дозвола (лиценци) за испитивача.

10. Саобраћајни услови за одржавање практичног дела испита

Члан 240.

Насељено место у којем се обавља полагање практичног испита мора испуњавати прописане услове који омогућавају да испитна комисија може да утврди да ли кандидат има потребно знање и вештину за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу одговарајуће категорије возила.

Ближе услове из става 1. овог члана и евиденцијама из става 4. овог члана прописује Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Решење о испуњености услова доноси Министарство унутрашњих послова на предлог органа локалне самоуправе из члана 157. став 1. овог закона.

Евиденцију о местима која испуњавају прописане услове води Министарство унутрашњих послова.

XIII ОБУКА ИЗ ПРВЕ ПОМОЋИ

Члан 241.

Обуку из прве помоћи и организовање и спровођење испита обавља Црвени крст Србије, односно здравствена установа која испуњава прописане услове и која за то добије одговарајућу дозволу (овлашћење).

Ближе услове које мора да испуњава правно лице из става 1. овог члана, у погледу просторија, опреме и стручног кадра, као и програм обуке и начин организовања и спровођења испита и издавања потврде о положеном испиту, садржају, изгледу, начину њеног издавања и вођењу прописаних евиденција доноси министарство надлежно за послове здравља.

Члан 242.

Обуку и испит из прве помоћи могу да обављају само лица која испуњавају прописане услове и која за то добију одговарајућу дозволу (лиценцу) за предавача-испитивача коју издаје министарство надлежно за послове здравља. Дозвола (лиценца) се издаје на период од 5 година.

Ближе услове које мора да испуњава предавач - испитивач, начин стицања дозволе (лиценце), изглед и садржај дозволе (лиценце) предавача - испитивача, прописује министарство надлежно за послове здравља.

Правна лица из става 1. овог члана и предавачи – испитивачи из става 1. овог члана дужни су да обуку и испит из прве помоћи обављају на прописан начин.

XIV ТРАЈАЊЕ УПРАВЉАЊА МОТОРНИМ ВОЗИЛОМ ОДНОСНО СКУПОМ ВОЗИЛА

Члан 243.

Возач који управља теретним возилом највеће дозвољене масе већа од 3500 kg или скупом возила највеће дозвољене масе веће од 3500 kg или аутобусом не сме у току од 24 сата управљати тим возилом дуже од девет сати.

Возач возила односно скупа возила из става 1. овог члана мора након 4 сата и 30 минута управљања возилом направити паузу (прекид управљања возилом ради одмора) у трајању од најмање 45 минута.

Возач из става 1. овога члана може паузу из претходног става користити тако да начини више пауза у трајању од по најмање 15 минута распоређених током вожње с тим да између две паузе време управљања не сме бити дуже од 4 сата и 30 минута.

Укупно време управљања возилом не сме прећи 90 сати у раздобљу од две узастопне недеље.

Изузетно од става 1. 2 и 3. овога члана, возач аутобуса, тролејбуса и трамваја у јавном градском превозу путника, сме управљати возилом најдуже осам сати, уз услов да на полазним стајалиштима има прекид вожње од најмање пет минута.

Члан 244.

Током свака 24 сата возач из претходног члана мора имати непрекидан одмор од најмање 11 сати.

Када се у управљању возилом из члана 243. став 1. смењују два возача и ако се у возилу налази лежај који омогућује једном од њих одмор у лежећем положају, сваки возач мора имати непрекидни одмор у трајању од 8 сати током сваких 30 сати путовања.

Одмор из става 1. и 2. овог члана возач мора користити ван возила или у возилу када се оно не креће.

Током недеље возач мора имати најмање један непрекидан одмор од најмање 45 сати.

На возаче моторних возила регистрованих у иностранству, као и возаче возила регистрованих у Републици Србији када обављају међународни превоз, непосредно се примењују одредбе Европског споразума о раду посада на возилима која врше међународни транспорт (АЕТР).

Ближе прописе о трајању, управљању и одморима возача доноси министарство надлежно за послове саобраћаја уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

Члан 245.

Моторна возила која морају бити опремљена тахографом, морају имати исправан тахограф с правилно уложеним прописаним носачем података (тахографски листић или други начин памћења података) на којем су уписани прописани подаци.

Уређај из став 1. овог члана возила мора се користити на прописан начин.

Возач возила из става 1. овога члана мора код себе имати кључ тахографа и претходно коришћене носаче података из којих је видљива вожња или мировање возила којим је управљано у последњих шест дана, односно последњег недељног одмора и да податке пружи на увид лицу које врши контролу.

Привредно друштво, правно лице и предузетник дужни су да воде евиденцију о издатим и искоришћеним носачима података на којима су уписани прописани подаци, да исте чува најмање 2 године и да ове податке пружи на увид лицу које је у смислу овог Закона овлашћено да врши надзор.

Ближе прописе о начину употребе и коришћења уређаја из става 1. овог члана доноси министарство надлежно за послове саобраћаја.

XV ВОЗИЛА

1. Опште одредбе

Члан 246.

Возило у саобраћају на путу мора да испуњава прописане техничке услове и да буде технички исправно.

Возило је технички исправно ако има исправне све прописане уређаје и опрему и ако задовољава све техничке нормативе за возило.

Возила у саобраћају на путу не могу имати уређаје, склопове и опрему чија употреба може угрозити, ометати или изазвати забуну другог учесника у саобраћају.

Возила не смеју на предњој страни да имају уређаје или материје које дају односно одбијају светлост црвене боје, а на задњој страни које дају, односно одбијају светлост беле боје, изузев уређаја и материја предвиђених прописима из става 6. овог члана, као ни трепћуће светло које није предвиђено одредбама овог закона.

На возилу се не смеју налазити нити користити уређаји који дају односно одбијају светлост, видљиву учесницима у саобраћају у бојама које нису предвиђене прописима из става 6. овог члана .

Министарство надлежно за послове саобраћаја доноси ближе прописе о условима које морају да испуњавају возила у саобраћају на путу у погледу димензија, техничких услова и уређаја, склопова и опреме и техничких норматива.

Члан 247.

Власник односно корисник возила дужан је да, на захтев полицијског службеника, да податке о идентитету лица коме је дао возило на управљање односно коришћење.

Физичко лице осим предузетника, власник односно корисник возила не сме дати возило на управљање лицу које је под дејством алкохола, психоактивних супстанци или је у толикој мери уморно, односно болесно или је у таквом психичком стању да није способно да безбедно управља возилом, односно нема возачку дозволу одговарајуће категорије, односно ако је важност возачке дозволе истекла.

Члан 248.

Возила регистрована у иностранству могу да учествују у саобраћају на територији Републике Србије ако имају склопове, уређаје и опрему, прописане важећом међународном Конвенцијом о саобраћају на путевима и ако су у исправном стању.

Возила из става 1. у погледу димензија, највеће дозвољене укупне масе и осовинског оптерећења, морају испуњавати услове прописане за возила у Републици Србији.

Возила из става 1. овог члана морају бити осигурана у складу прописима Републике Србије о обавезном осигурању возила.

2. Испитивање возила

Члан 249.

Моторна и прикључна возила која се појединачно или серијски производе или преправљају, односно њихови уређаји, склопови и опрема, морају бити усаглашени са једнообразним техничким условима у складу са прописима о хомологацији.

Пре стављања у промет, односно пуштања у саобраћај возила из става 1. мора се утврдити и да ли ова возила испуњавају прописане услове у складу са овим законом.

Уверење (потврду) о испуњености услова из става 2. овог члана издаје Агенција.

Један примерак уверења из става 3. овог члана за појединачно произведено или преправљено возило мора се налазити у возилу, када возило учествује у саобраћају на путу, а возач је дужан да га покаже на захтев овлашћеног лица.

Ближе услове о поступку и начину испитивања возила, издавања уверења и потврда и вођењу евиденција о обављеним испитивањима доноси министарство надлежно за послове саобраћаја на предлог Агенције.

Члан 250.

У поступку издавања уверења из члана 249. став 3. за возило које се серијски производи и за које је издато уверење о усклађености са прописима о хомологацији Агенција утврђује да ли возило испуњава услове из става 2. тог члана.

У поступку издавања уверења из члана 249. став 3. за возило које се појединачно производи, а за које није издато уверење о усклађености са прописима о хомологацији Агенција утврђује да ли уређаји и склопови возила испуњавају услове из прописа о хомологацији и да ли возило у целини испуњава услове из става 2. тог члана.

Преправка возила, сем у случају уградње уређаја за погон на алтернативна погонска горива, мора бити извршена у складу са смерницама које одређује произвођач возила које се преправља или на начин за који је произвођач потврдио да се може извести на возилу.

Пре извршења преправке возила мора се сачинити техничка документација о преправци коју одобрава Агенција.

Агенција након увида у техничку документацију може исту одобрити и без испуњења услова из става 3, а посебно у случајевима када се таквим преправкама унапређује безбедност возила, техничка култура и проналазаштво, односно омогућава обављање одређених делатности за које се возило посебно не производи. Агенција на захтев привредног друштва, дугог правног лица или предузетника, који испуњава услове из члана 4. став 3. овог Закона, може одобрити техничку документацију за уградњу уређаја на погон на алтернативна погонска горива у возила одређене марке и типа, са идентичним начином припреме горива и смеше. У том случају није потребна овера техничке документације за појединачно возило те марке и типа под условом да је уградњу извршило лице коме је одобрена та техничка документација.

Преправку, односно појединачну производњу возила може да изврши привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник из члана 4. став 3. овог закона.

Агенција може одобрити да преправку возила на основу одобрене техничке документације, изврши и грађанин, само ако то чини за сопствене потребе, када се таквим преправкама унапређује безбедност возила, техничка култура и проналазаштво, односно омогућава обављање одређених делатности за које се возило посебно не производи.

Агенција у поступку утврђивања да ли моторна и прикључна возила која се појединачно или серијски производе или преправљају, испуњавају прописане услове из члана 249. став 1. и 2. може, након увида у техничку документацију, обављање појединих испитивања возила, односно уређаја на возилу, као и мерења, поверити одређеном привредном друштву или другом правном лицу које је материјално и стручно оспособљено да та испитивања, односно мерења изврши.

У случају из претходног става Агенција ће у захтеву за испитивање јасно одредити која поједина испитивања и мерења се том приликом морају обавити.

Уверење из члана 249. став 3. за возила која су преправљена може се издати само када се током испитивања утврди да су технички исправна.

Члан 251.

Када се на техничком прегледу или на други начин, за возила која су регистрована у Републици Србији или се увозе у Републику Србију, утврди неслагање података за возило, који су уписани у саобраћајну дозволу, са подацима из Базе података о моторним и прикључним возилима (коју обезбеђује Агенција) спровешће се пре продужења важности саобраћајне дозволе, односно њеног издавања, поступак утврђивања да ли возило испуњава

прописане услове из овог закона и том приликом утврдити стварно стање у погледу спорних техничких карактеристика.

Поступак утврђивања испуњености услова из претходног става обавља Агенција или друга стручна организација коју Агенција одреди.

Члан 252.

Уређаји за погон возила на гас који су уграђени у моторна возила морају се подвргавати периодичном прегледу код правног лица кога овласти Агенција.

Прегледи из претходног става морају се обављати у роковима који не могу бити дужи од 5 година.

О исправности уређаја правно лице из става 1. издаје потврду.

Правна лица из става 1. дужна су да преглед врше прописно и на савестан начин.

Возило у које су уграђени уређаји за погон на гас, не сме да учествује у саобраћају на путу, док се на прегледу из става 2. не утврди да су исти исправни .

Возач возила са уграђеним погоном на гас мора поседовати код себе потврду из претходног става и исту пружити на увид овлашћеном лицу.

3. Идентификациона ознака возила

Члан 253.

Идентификациона ознака возила, одређена од стране произвођача, једнозначно одређује свако поједино возило.

За возила која немају идентификациону ознаку, а која су произведена, или пуштена у саобраћај пре ступања на снагу прописа о обавези постојања идентификационе ознаке на возилу или за која тим прописима није одређена обавеза постојања идентификационе ознаке, број шасије утиснут на возилу сматра се идентификационом ознаком.

Када се на возилу оштети идентификациона ознака надлежни орган унутрашњих послова може, када на поуздан начин утврди о ком конкретном возилу се ради, дозволити да се на возилу утисне идентификациона ознака и одредити њен изглед и садржај.

Утискивање идентификационе ознаке возила, у случајевима из става 3. овог члана, обавља овлашћено правно лице које испуњава прописане услове и има дозволу за то.

Правно лице из претходног става дужно је да утискивање идентификационе ознаке врши на прописан начин и савесно.

Ближе услове које морају испуњавати овлашћена правна лица која утискују идентификационе ознаке, начин и поступак утискивања на возилу прописује Министарство унутрашњих послова.

Овлашћење за утискивање бројева правним лицима даје Министарство унутрашњих послова.

XVI ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД МОТОРНИХ И ПРИКЉУЧНИХ ВОЗИЛА

1. Опште одредбе

Члан 254.

Ради утврђивања техничке исправности моторних и прикључних возила врши се технички преглед тих возила.

На техничком прегледу се утврђује да ли је моторно, односно прикључно, возило технички исправно и да ли испуњава друге прописане услове за учешће у саобраћају.

Технички прегледи возила из става 1. овог члана могу бити: редовни, ванредни и контролни.

Министарство унутрашњих послова доноси прописе о техничком прегледу возила.

Члан 255.

Технички преглед возила је делатност од општег интереса, коју може да обавља само привредно друштво које испуњава прописане услове и које за то добије овлашћење.

Уколико привредно друштво обавља друге делатности осим техничког прегледа возила, односно ту делатност обавља ван седишта, оснива огранак привредног друштва у којем се искључиво обавља делатност техничког прегледа возила, који се у складу са прописима уписује у регистар привредних друштава.

Привредно друштво може технички преглед возила вршити у више грађевинских објеката, при чему се за сваки објекат оснива посебан огранак и за сваки се мора добити овлашћење.

Овлашћење из става 1. овог члана издаје Министарство унутрашњих послова.

Овлашћење из става 1. се у зависности од техничких карактеристика објекта за вршење техничког прегледа возила и уређаја и опреме којима располаже може дати за вршење техничких прегледа само појединих врста возила.

Дозволу из става 1. овог члана не може добити правно лице над којим је отворен поступак стечаја.

Ако је привредном друштву које врши технички преглед возила, од датума подношења захтева за добијање овлашћења, одузимано овлашћење више од два пута за последњих 10 година, овлашћење се неће издати.

Министарство унутрашњих послова води регистар привредних друштава, односно њихових огранака, за које је издало овлашћење. Регистар садржи најмање: број уписа у регистар - идентификациона ознака, пословно име привредног друштва, односно огранка, седиште привредног друштва, односно огранка, врсте возила чији технички преглед врши, датум издавања дозволе и датум одузимања дозволе.

Министарство унутрашњих послова доноси ближе прописе о начину вођења регистра из претходног става.

Члан 256.

Министарство унутрашњих послова доноси ближе прописе о условима које морају испуњавати привредна друштва која врше технички преглед возила.

Привредно друштво овлашћено за вршење техничког прегледа возила дужно је да обезбеди испуњеност прописаних услова за вршење техничког прегледа моторних возила.

Привредно друштво ће привремено престати са вршењем техничког прегледа возила, када престане да испуњава прописане услове за вршење техничког прегледа возила и о томе најкасније првог следећег радног дана обавестити орган који врши надзор. За време привременог престанка са радом овлашћено предузеће не сме вршити технички преглед возила.

Привремени престанак рада може трајати најдуже 3 месеца.

О завршетку привременог престанка рада, привредно друштво је дужно да обавести орган који врши надзор најкасније један дан пре почетка наставка са радом.

Члан 257.

Привредно друштво за вршење техничког прегледа возила мора да испуњава прописане услове у погледу:

- 1) грађевинског објекта са прилазним и излазним путевима;

- 2) уређаја и опреме за вршење техничког прегледа;
- 3) стручног кадра.

Грађевински објекат из става 1. тачка 1. овог члана мора бити у власништву привредног друштва које врши технички преглед или његово коришћење мора бити обезбеђено закљученим уговором у закупу.

Члан 258.

Привредно друштво овлашћено да врши технички преглед возила дужно је да обезбеди да уређаји и опрема помоћу којих се врши технички преглед возила буду увек у исправном стању.

Уређаји који се користе за вршење техничког прегледа возила, а представљају мерила, морају испуњавати све услове одређене метролошким прописима.

Привредно друштво дужно је да одмах престане са радом у случају неисправности уређаја и опреме помоћу којих се врши технички преглед возила или уколико престане да испуњава друге прописане услове за вршење техничког прегледа возила и најкасније првог наредног радног дана обавести орган који врши надзор. За време привременог престанка са радом овлашћено предузеће не сме вршити технички преглед возила.

Привремени престанак рада може трајати најдуже 3 месеца.

О завршетку привременог престанка рада, привредно друштво је дужно да обавести орган који врши надзор најкасније један дан пре почетка наставка са радом.

Члан 259.

Привредно друштво које је овлашћено за вршење техничког прегледа мора имати најмање два контролора техничког прегледа.

Контролори техничког прегледа морају бити у радном односу на одређено или неодређено време са пуним радним временом у привредном друштву из претходног става.

Члан 260.

У простору у којем се обавља технички преглед возила могу се вршити само послови везани за технички преглед возила и утврђивање техничких карактеристика возила у складу са одредбама овог закона.

Привредно друштво не сме обављати технички преглед возила која су регистрована на то привредно друштво или их је оно узело у закуп или лизинг, или на којима је вршило оправку у последњих 12 месеци.

Изузетно, технички преглед тролејбуса може вршити привредно друштво на које су тролејбуси регистровани, односно које их је узело у закуп или лизинг.

Члан 261.

Привредно друштво технички преглед возила врши у радно време, које мора бити видно истакнуто у објекту и мора бити претходно пријављено органу који врши надзор.

У току сваког радног дана радно време мора трајати најмање 8 сати.

Привредно друштво мора обезбедити да се технички преглед возила може обавити током целог радног времена.

Привредно друштво мора извршити технички преглед свих возила, осим возила из члана 260. став 2. овог закона.

Изузетно, привредно друштво дужно је да по потреби на захтев Министарства

унутрашњих послова, ради ван свог радног времена.

Члан 262.

Технички преглед возила мора се вршити савесно, на прописан начин и у складу са правилима струке.

Привредно друштво дужно је да обезбеди да се технички преглед возила врши савесно, на прописан начин и у складу са правилима струке.

За технички исправна возила привредно друштво овлашћено за вршење техничких прегледа возила оверава техничку исправност возила.

Привредно друштво овлашћено за вршење техничког прегледа возила не сме оверити технички преглед возила које није технички исправно.

2. Контролори техничког прегледа возила

Члан 263.

Технички преглед возила може обављати само контролор који испуњава прописане услове и има важећу дозволу (лиценцу).

Дозволу (лиценцу) за контролора техничког прегледа издаје Агенција.

Контрола техничког прегледа мора испуњавати следеће услове:

- 1) да има најмање завршену средњу стручну школу у четворогодишњем или трогодишњем трајању, струке машинске, образовног профила везаног за моторе и возила, и струке саобраћајне, образовног профила из области друмског саобраћаја;
- 2) да има возачку дозвола за управљање моторним возилима оне категорије возила чији преглед обавља;
- 3) да има завршену обуку за контролора техничког прегледа;
- 4) да има положен стручни испит за контролора техничког прегледа возила;
- 5) да у последње четири године није правоснажно осуђиван за кривична дела из групе против живота и тела, кривична дела против службене дужности, као и да се против њега не води истрага за ова кривична дела.

Ближе прописе о наставном програму обуке контролора техничког прегледа, начину организовања и спровођења стручног испита за контролора техничког прегледа, програм унапређења знања и вештина контролора техничког прегледа и начину организовања и спровођења провере знања и вештина контролора техничког прегледа, садржају и изгледу дозволе (лиценце) за контролора техничких прегледа, и начину вођења евиденција о издатим дозволама (лиценцама) доноси Министарство унутрашњих послова на предлог Агенције.

Дозвола (лиценца) има рок важења три године.

Дозвола (лиценца) за контролора техничког прегледа ће се обновити ако је контролор:

- 1) присуствовао семинарима за унапређење знања и вештина;
- 2) положио испит провере знања.

Агенција организује и спроводи обуку контролора техничког прегледа, стручни испит за контролора техничког прегледа, унапређење знања и вештина за контролора техничког прегледа и организује, спроводи проверу знања и вештина за контролора техничког прегледа и води евиденцију о издатим дозволама (лиценцама).

Контролор техничког прегледа не може, ни ван радног времена, обављати послове у вези: одржавања, поправки, осигурања и регистрације возила.

Ако је контролору техничког прегледа, од датума подношења захтева за издавање дозволе, одузима дозвола (лиценца) више од два пута за последњих 10 година, дозвола се неће издати.

3. Редовни технички прегледи

Члан 264.

Редовни технички прегледи су годишњи и шестомесечни.

Редовном годишњем техничком прегледу возило се подвргава пре издавања, односно продужења важности (обнове) саобраћајне дозволе. Овај технички преглед се може извршити до 30 дана пре подношења захтева за регистрацију, односно истека важности саобраћајне дозволе.

Изузетно од одредби става 2. овог члана новопроизведено возило након регистрације се подвргава следећем редовном техничком прегледу након две године.

Редовни шестомесечни технички преглед се мора обавити пре истека рока од 6 месеци од дана почетка важности саобраћајне дозволе, односно њеног продужења важности. Редовни шестомесечни технички преглед се може обавити најраније 15 дана пре истека напред наведеног рока.

Редовном шестомесечном техничком прегледу се морају подвргавати:

- 1) моторна и прикључна возила којима се обавља јавни превоз;
- 2) аутобуси;
- 3) моторна и прикључна возила за превоз опасних материја;
- 4) моторна и прикључна возила која се користе за обуку кандидата за возаче;
- 5) моторна возила која имају уграђене уређаје за давање посебних светлосних и звучних знакова или се употребљавају као возило из члана 106. и 108. овог Закона (возила под пратњом и возила са правом првенства пролаза);
- 6) моторна и прикључна возила чија је највеће дозвољена маса већа од 3.500 кг;
- 7) моторно односно прикључно возило за изнајмљивање без возача (рент -а - кар);
- 8) моторно возило старости преко 15 година (старост возила се утврђује у односу на годину производње).

У саобраћају на путу не сме учествовати возило из става 5. овог члана док се на редовном шестомесечном прегледу, у року из става 4, не утврди да је технички исправно.

Влада одређује најнижу цену редовног техничког прегледа возила, на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Правно лице не може одредити нижу цену за вршење редовног техничког прегледа возила од најниже цене одређене у смислу претходног става.

4. Ванредни технички прегледи возила

Члан 265.

Ванредни технички преглед обавља се након поправке и пре пуштања у саобраћај возила, код којег су у саобраћајној незгоди или на други начин оштећени витални склопови и уређаји битни за безбедно учествовање возила у саобраћају, односно које након тога није било у возном стању, као и возила које је искључено из саобраћаја због техничке неисправности утврђене на контролном техничком прегледу.

Трошкове ванредног техничког прегледа сноси власник односно корисник возила.

Влада одређује најнижу цену ванредног техничког прегледа возила, на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Правно лице не може одредити нижу цену за вршење ванредног техничког прегледа возила од најниже цене одређене у смислу става 3. овог члана

5. Контролни технички прегледи возила

Члан 266.

Контролни технички преглед се врши по налогу овлашћеног лица министарства надлежног за унутрашње послове односно инспектора за друмски саобраћај, ради контроле техничке исправности возила.

На контролни технички преглед може се упутити само возило које је у возном стању, односно возило код којег у саобраћајној незгоди није дошло до механичких оштећења уређаја и склопова од пресудног значаја за безбедно управљање возилом.

Члан 267.

Трошкове контролног техничког прегледа, у случају да је на контролном техничком прегледу утврђено да је возило неисправно, сноси власник возила или корисник возила, а у случају да је на контролном техничко прегледу утврђено да је возило исправно, орган чије је службено лице наложило контролни технички преглед.

Власник, односно корисник, који није на лицу места измирио трошкове контролног техничког прегледа, дужан је да то учини у року од 8 дана од дана вршења контролног техничког прегледа.

Уколико власник, односно корисник, возила не измири трошкове контролног техничког прегледа на лицу места, измирење трошкова ће се спровести принудним путем.

Влада одређује цену контролног техничког прегледа возила, на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Правно лице не може одредити вишу цену за вршење контролног техничког прегледа возила од најниже цене одређене у смислу става 4. овог члана

XVII РЕГИСТРАЦИЈА МОТОРНИХ И ПРИКЉУЧНИХ ВОЗИЛА

1. Опште одредбе

Члан 268.

За регистровано возило издаје се саобраћајна дозвола, регистарске таблице и регистрациона налепница. У саобраћају на путу могу да учествују само моторна и прикључна возила за које је издата саобраћајна дозвола, регистарске таблице и регистрациона налепница. Моторно и прикључно возило не сме да учествује у саобраћају на путу након истека рока важења регистрационе налепнице.

Изузетно од става 1. овог члана не морају се регистровати:

- 1) моторна и прикључна возила која су преправљена или поправљена, којима се обавља пробна вожња ради испитивања или приказивања својства;
- 2) новопроизведена возила која се крећу од произвођача до складишта;
- 3) возила која се крећу од места преузимања као нерегистрована до места у коме ће бити регистрована;
- 4) ради спровођења прописаног царинског поступка.

За возила из става 2. овог члана издају се таблице за привремено означавање и потврда о њиховом коришћењу са роком важења најдуже 15 дана.

Упис у јединствени регистар возила, издавање саобраћајне дозволе, регистарских таблица и регистрационе налепнице обавља територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, према месту пребивалишта односно седишта власника возила.

На возилу у саобраћају на путу, прописане регистарске таблице и регистрациона налепница морају бити постављане на прописан начин.

Регистрациону налепницу може издавати и правно лице које добије овлашћење од Министарства унутрашњих послова. Ако је правном лицу, од датума подношења захтева за добијање овлашћења за издавање регистрационих налепница, одузимано овлашћење за издавање регистрационих налепница више од два пута за последњих 10 година, овлашћење се неће издати.

Регистрацију моторних односно прикључних возила Војске Србије обавља надлежни орган министарства одбране и за регистрована возила издаје регистарске таблице.

Регистрациона налепница се издаје са роком важења од једне године.

Изузетно од одредби претходног става овог члана, на захтев власника или корисника, регистрациона налепница се издаје на краћи временски период који не може бити краћи од једног месеца:

- 1) возило од историјског значаја (олдтајмере), и
- 2) моторна или прикључна возила која нису првенствено намењена за учествовање у саобраћају.

Министарство унутрашњих послова ближе одређује садржину и начин вођења јединственог регистра возила, услове за упис возила у регистар, начин и услове за издавање саобраћајне дозволе, регистарских таблица и регистрационе налепнице и садржај, изглед и техничке карактеристике саобраћајне дозволе, регистарских таблица и регистрационе налепнице, начин постављања регистарских таблица, регистрационе налепнице, а за возила Војске Србије министарство надлежно за послове одбране.

Кад управља возилом возач мора имати код себе саобраћајну дозволу и дужан је да је покаже на захтев овлашћеног лица.

У саобраћају на путу не смеју учествовати возила која су искључена из саобраћаја у складу са одредбама овог закона.

Ближе услове које мора да испуњава правно лице које издаје регистрационе налепнице прописује Министарство унутрашњих послова.

Правно лице које издаје регистрационе налепнице дужно је да то ради савесно и на прописан начин.

Члан 269.

Изузетно у саобраћају на путу може да учествује регистровано возило након истека важности регистрационе налепнице, ради одласка на технички преглед, оправку, односно испитивање, ако је означено таблицама за привремено означавање и ако му је издата потврда о њиховом коришћењу.

Таблице за привремено означавање и потврду о њиховом коришћењу издаје територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова односно правно лице које добије овлашћење од територијално надлежне организационе јединице Министарства унутрашњих послова. Ако је правном лицу, од датума подношења захтева за добијање овлашћења за издавање таблица за привремено означавање и потврда о њиховом коришћењу, одузимано то овлашћење више од два пута за последњих 10 година, овлашћење се неће издати.

Министарство унутрашњих послова ближе одређује садржину и начин вођења евиденција о издатим таблицама за привремено означавање и потврдама о њиховом

коришћењу, начин и услове за издавање, садржај, изглед, техничке карактеристике, начин постављања таблица за привремено означавање и услове које мора да испуњава правно лице из става 2. овог члана.

Правно лице које издаје таблице за привремено означавање и потврде о њиховом коришћењу дужно је да то ради на прописан начин.

Возач коме су издате регистарске таблице за привремено означавање и потврда о њиховом коришћењу, мора означити на прописан начин возило тим таблицама и мора имати код себе потврду коју је дужан је да покаже на захтев овлашћеног лица, као и да се креће релацијом и у време означено у потврди.

Члан 270.

Моторно односно прикључно возило уписује се у јединствени регистар возила и издаје се саобраћајна дозвола и регистарске таблице, на захтев власника ако су испуњени следећи услови:

1) да постоје докази о пореклу и власништву возила у писаној форми, као и измиреним прописаним трошковима за регистрацију возила као и пореске и царинске обавезе за то возило;

2) да је на техничком прегледу утврђено да је возило технички исправно, односно да је издато уверење о испитивању појединачно произведеног или преправљеног возила којим се утврђује да возило испуњава прописане услове.

За моторно и прикључно возило уписано у јединствен регистар возила издаје се, на захтев власника односно корисника возила, регистрациона налепница ако су испуњени следећи услови:

1) да је на техничком прегледу утврђено да је возило технички исправно, односно да је издато уверење о испитивању појединачно произведеног или преправљеног возила којим се утврђује да возило испуњава прописане услове

2) да су приложени докази о обавезном осигурању возила,

3) да у измиреним прописани трошкови за издавање регистрационе налепнице;

За моторна и прикључна возила која не испуњавају прописане услове у погледу димензија (дужина, ширина, висина), односно чија је највећа дозвољена маса већа од дозвољене, односно чије осовинско оптерећење сопствене масе је веће од дозвољеног оптерећења, пре уписа у регистар се мора прибавити сагласност министарства надлежног за послове саобраћаја.

Члан 271.

Возило се региструје на име власника.

Ако је возило својина више лица, региструје се на име једног од власника, према њиховом споразуму.

Ако је возило предмет уговора о финансијском лизингу, односно закупу, поред података о власнику, у саобраћајну дозволу биће уписани и подаци о примаоцу лизинга односно закупу.

Члан 272.

Моторна и прикључна возила дипломатско-конзуларних преставништава и мисија страних држава и представништава међународних организација у Србији и странаца који раде у њима, могу да учествују у саобраћају само ако су регистрована у Србији.

Возила страних представништава у Србији, и странаца који раде у њима, странаца којима је издато одобрење за привремени боравак дужи од шест месеци или за стално настањење као и моторна и прикључна возила држављана Србије који се врате из иностранства у циљу сталног настањења, могу да учествују у саобраћају само ако су регистрована у Србији.

Изузетно од става 1, и 2. овог члана ова возила могу учествовати у саобраћају иако су регистрована у иностранству, а најдуже 3 месеца од дана уласка возила у Србију. Рок за возила власништво странаца којима је издато одобрење за привремени боравак дужи од шест месеци или за стално настањење почиње тећи након добијања овог статуса.

Члан 273.

Возилом регистрованим у иностранству на путевима у Србији, не могу управљати лица која имају пребивалиште у Републици Србији.

Изузетно од става 1 овог члана овим возилима могу управљати лица која имају пребивалиште у Републици Србији под условом да имају одобрено привремено боравиште у иностранству дуже од 6 месеци.

Члан 274.

Власник, односно корисник регистрованог возила, ако у року од 30 дана од дана истека важења регистрационе налепнице не поднесе захтев за издавање нове регистрационе налепнице, дужан је да врати регистарске таблице органу који је исте издао.

Власник, односно корисник возила дужан је да у року од 15 дана одјави возило ако је уништено или отписано или да пријави промену било ког податка који се уписује у саобраћајну дозволу.

Правно лице, предузетник односно физичко лице које није власник возила, не сме у саобраћају на путу користити возило које је предмет финансијског лизинга односно закупа, пре него што се податак о коришћењу не упише у саобраћајну дозволу у складу са одредбама члана 271. став 3. овог закона.

2. Регистарске таблице

Члан 275.

За возила која се региструју издаје се једна од следећих врста регистарских таблица:

- 1) регистарске таблице за моторна возила, осим за мотоцикле, мопеде, лаке и тешке трицикле, лаке четворицикле, тракторе, радне машине и мотокултиваторе;
- 2) регистарске таблице за мотоцикле, тешке трицикле;
- 3) регистарске таблице за мопеде, лаке трицикле и лаке четвороцикле;
- 4) регистарске таблице за мотокултиваторе;
- 5) регистарске таблице за тракторе и радне машине,
- 6) регистарске таблице за прикључна возила;
- 7) регистарске таблице прикључног возило за трактор;
- 8) регистарске таблице за моторна и прикључна возила дипломатско-конзуларних представништава и мисија страних држава и представништава међународних организација у Србији и њиховог особља;

- 9) регистарске таблице за моторна и прикључна возила стараних културних представништава, страних дописништава и њиховог особља, страних економских, трговинских, саобраћајних и других представништава и њиховог особља;
- 10) регистарске таблице за моторна и прикључна возила Војске Србије;
- 11) регистарске таблице за привремено регистрована моторна и прикључна возила;
- 12) привремене регистарске таблице за возила која се одвозе из Републике Србије;
- 13) регистарске таблице за моторна и прикључна возила органа унутрашњих послова;
- 14) регистарске таблице за моторна и прикључна возила која не испуњавају прописане услове у погледу димензија (дужина, ширина, висина), односно чија је највећа дозвољена маса већа од дозвољене односно чије осовинско оптерећење сопствене масе је веће од дозвољеног оптерећења.

Све врсте регистарских таблица из става 1. овог члана једнообразне су на целој територији Србије.

Члан 276.

У случају губитка или нестанка регистарске таблице односно регистрационе налепнице, власник односно возач је дужан да одмах о томе обавести најближу организациону јединицу Министарства унутрашњих послова.

У случају да је до губитка или нестанка регистарске таблице односно регистрационе налепнице дошло ван места у којем је возило регистровано, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова издаће на захтев власника, односно корисника возила потврду о изгубљеној регистарској таблици и таблице за привремено означавање и потврду о њиховом коришћењу у којој ће бити одређена маршрута, која важи до доласка у место у којем је возило регистровано.

У случају да су изгубљене или нестале регистарске таблице за возило регистровано у иностранству, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова унутрашњих послова издаће на захтев власника односно корисника возила потврду о изгубљеној регистарској таблици, привремене регистарске таблице за возила која се одвозе из Републике Србије и потврду о привременој регистрацији возила која се одвозе из Републике Србије која даје право коришћења возила на путу и може да важи највише 15 дана.

Таблице за привремено означавање и потврда о њиховом коришћењу важе само на територији Србије, не могу се добити два или више пута за редом, осим у случају њиховог губитка или нестанка у року за које су издати, и морају се предати територијално надлежној организационој јединици Министарства унутрашњих послова код које се возило води у евиденцији, а најкасније у року од 7 дана од истека важности потврде о коришћењу.

3. Привремена регистрација

Члан 277.

Привремено се региструју моторна и прикључна возила увезена из иностранства или набављена у Србији, чији су власници странци који у Србији привремено бораве на основу важеће путне исправе или држављани Србије који привремено бораве у иностранству, моторна и прикључна возила која се користе на основу уговора о пословној сарадњи или уговора о закупу закљученог између домаћег и страног превозника, као и моторна и прикључна возила ради учешћа на сајмовима и спортским такмичењима.

На путевима Србије не може у саобраћају учествовати возило са страним регистарским таблицама на којима ознаке и број нису у складу са одредбама ратификованих међународних уговора, а такво возило мора се привремено регистровати и означити регистарским таблицама за возила која се одвозе из Републике Србије.

Привремена регистрација возила врши се највише на период од једне године, према одобрењу надлежног царинског органа о привременом увозу, уз испуњење услова за упис возила у јединствени регистар возила и издавање регистрационе налепнице.

За привремено регистрована возила издају се регистарске таблице за привремено регистрована моторна и прикључна возила, потврда о привременој регистрацији са роком важења из претходног става.

Правно лице, предузетник односно физичко лице, не сме у саобраћају на путу користити возило регистровано у иностранству, пре него што се возило привремено региструју у складу са ставом 1. овог члана.

XVIII ПОСЕБНЕ МЕРЕ И ОВЛАШЋЕЊА

1. Опште одредбе

Члан 278.

Посебне мере и овлашћења предузимају се ради спречавања угрожавања безбедности учесника у саобраћају односно омогућавања одвијања саобраћаја.

Посебне мере, односно овлашћења из става 1. овог члана су:

- 1) искључење возача из саобраћаја;
- 2) задржавање возача;
- 3) упућивање возача на контролни лекарски преглед;
- 4) утврђивање присуства алкохола, опојних дрога и забрањених лекова код учесника у саобраћају;
- 5) заустављање, односно упућивање ради заустављања возила на безбедном месту или укључивања на пут за ту врсту или категорију возила;
- 6) искључење возила из саобраћаја;
- 7) налагање мера ради отклањања односно спречавања настанка опасности на путу;
- 8) снимање саобраћаја и учесника у саобраћају коришћењем одговарајућих средстава као и документовање прекршаја и других деликата у саобраћају;
- 9) привремено одузимање предмета прекршаја;
- 10) одузимање обрасца стране возачке дозволе када возач поседује више од једне возачке дозволе;
- 11) упућивање на контролни технички преглед возила;
- 12) уклањање односно премештање возила;
- 13) мерење осовинског оптерећења возила и укупне масе возила.

Мере и овлашћења из става 2. тач. 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11. и 12. овог члана налаже и предузима полицијски службеник приликом контроле саобраћаја, мере и овлашћења из тачке 2, 3, 7, 8. налаже и предузима територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова или други орган овлашћен овим законом. Мере из тачке 13. налажу и предузимају полицијски службеник приликом контроле саобраћаја односно овлашћено лице министарства надлежног за саобраћај.

Посебне мере и овлашћења из ове главе, које се односе на возача, сходно се примењују на инструктора вожње, на лице које надзире возача са пробном возачком дозволом, кандидата за возача и испитивача на практичном делу возачког испита.

Министарство унутрашњих послова ће прописати начин, поступак и средства спровођења као и вођење обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења.

2. Искључење возача из саобраћаја

Члан 279.

Полицијски службеник ће привремено искључити возача из саобраћаја:

- 1) ако је због телесног односно душевног стања очигледно смањена његова способност за управљање возилом (умор, болест, повреде и сл.);
- 2) ако је под дејством алкохола које је недозвољено овим законом;
- 3) ако је под дејством опојних дрога или лекова који се не смеју употребљавати пре и за време вожње;
- 4) ако одбије да се подвргне испитивању, односно стручном прегледу;
- 5) ако захтева анализу крви односно урина у смислу овог закона;
- 6) ако не поштује ограничења која су му наложена или одређена;
- 7) ако прекорачи време дозвољеног трајања управљања возилом у току 24 сата;
- 8) ако се насилнички понаша у саобраћају (насилничка вожња);
- 9) који нема возачку дозволу за категорију возила којим управља, односно ако управља возилом након истека рока важности возачке дозволе, односно пробне дозволе;
- 10) који користи страну возачку дозволу из чијег садржаја се не може утврдити да ли возач има право на управљање тим возилом;
- 11) који управља возилом за време трајања заштитне или мере безбедности;
- 12) возач који је затечен да управља возилом у саобраћају за време трајања искључења.

У случајевима искључења из тачке 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, искључење траје 24 сата, а у осталим случајевима док трају разлози због којих је возач искључен.

Изузетно од одредби претходног става искључење возача који је благо односно умерено алкохолисан траје 12 сати.

Искључење возача се спроводи на основу наредбе овлашћења полицијског службеника.

3. Утврђивање присуства алкохола, опојних дрога и забрањених лекова код учесника у саобраћају

Члан 280.

Ради утврђивања присуства у организму алкохола, опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње (у даљем тексту: забрањени лекови), полицајац може возача да подвргне испитивању помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрога тест и др).

Полицијски службеник може ради утврђивања присуства алкохола или опојних дрога у организму, да пешака који непосредно угрожава безбедност саобраћаја подвргне испитивању помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрога тест и др).

Возач, односно пешак је дужан да без одлагања поступи по налогу овлашћеног лица и омогући вршење испитивање помоћу одговарајућих средстава из става 1.

Уколико се из очигледно оправданих разлога не може извршити испитивање прописано у ст. 1. или 2. овог члана, полицијски службеник може лице да доведе ради стручног прегледа у одговарајућу здравствену установу. Учесник у саобраћају дужан је да се подвргне таквом прегледу.

Учеснику у саобраћају из ст. 1. и 2. овог члана, који након извршеног испитивања помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрогатаст и др.) оспорава добијене резултате, може захтевати да се изврши анализа крви односно крви и урина или других телесних материја, у одговарајућој установи, о сопственом трошку. Захтев се подноси у писаној форми, на лицу места, у записник у коме су утврђени резултати испитивања.

Ближе прописе у вези наплате трошкова овог члана, доноси Влада на предлог министарства надлежним за послове здравља.

Ако је утврђивањем спроведеним према одредбама овог члана утврђено да је под дејством алкохола, опојних дрога, или забрањених лекова, трошкове утврђивања сноси учесник у саобраћају из ст. 1. и 2. овог члана.

Анализу крви односно крви и урина или других телесних материја у циљу утврђивања садржаја алкохола, опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње у организму може вршити само здравствена установа која добије овлашћење за то од министарства надлежног за здравље.

Здравствена установа из претходног става дужна је да анализира крви односно крви и урина или других телесних материја врши законито по правилима струке и на савестан начин.

Министарство надлежно за послове здравља прописује услове које у погледу стручних кадрова, опреме и других услова морају испуњавати здравствене установе које врше анализу крви и урина у циљу утврђивања садржаја алкохола, опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње у организму и начин узимања крви и утврђивања садржине алкохола у крви односно у урину односно опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње.

Члан 281.

Стручни преглед учесника у саобраћају у смислу овог закона, јесте преглед којим се утврђују знаци поремећености у понашању који могу да проузрокују небезбедно понашање у саобраћају.

На стручном прегледу стручно лице може одредити да се изврши анализа телесних материја, ради утврђивања присуства алкохола, опојне дроге или забрањених лекова.

Здравствена установа односно лабораторија о резултатима извршене анализе из става 2. овог члана мора најкасније у року од три дана од дана анализе, дати писмени налаз.

О извршеном стручном прегледу, здравствена организација је дужна, без одлагања дати писмени налаз и мишљење полицијском службенику и лицу над којим је вршен преглед.

Ако здравствена организација није у могућности да у потпуности изврши анализу, стручно обезбеђене телесне материје ће се доставити службеним путем најближој овлашћеној здравственој установи односно лабораторији где се може извршити даља анализа.

Ако је стручним прегледом спроведеним према одредбама овог члана утврђено да показује знаке поремећености у понашању који могу да проузрокују небезбедно понашање у саобраћају, трошкове прегледа сноси учесник у саобраћају.

4. Премештање возила

Члан 282.

Полицијски службеник може преместити возило односно наложити да се возило којим је управљао возач који је искључен из саобраћаја, односно возило које је искључено из саобраћаја премести, ако исто омета несметано и безбедно одвијање саобраћаја.

У случају из става 1. овог члана полицијски службеник може ангажовати привредни субјекат који је оспособљен за обављање ових послова, да о трошку возача, власника или корисника, премести возило.

Власник или корисник возила дужан је да накнади трошкове премештања, складиштења и чувања возила и преузме возило одмах по престанку разлога за премештање, а најкасније у року од 24 сата.

Висину накнада за премештање возила доноси Влада.

5. Задржавање возача који су искључени због психофизичког стања

Члан 283.

Возач који је под дејством алкохола код кога је утврђена садржина алкохола у крви од најмање 1,20 mg/ml или је под дејством психоактивних супстанци, задржаће се по наредби полицијског службеника до отрежњења, а најдуже дванаест сати.

Мера из става 1. овог члана може се применити на возача под дејством алкохола код кога је утврђена и мања садржина алкохола у крви ако изражава намеру односно ако постоји опасност да ће наставити са управљањем возилом након што је искључен из саобраћаја.

Задржавање је обавезно и за возача који одбије да се подвргне испитивању на присуство алкохола, односно других психоактивних супстанци.

Ближе прописе о условима које мора испуњавати просторија за задржавање прописује министар надлежан за послове здравља уз сагласност министра за унутрашње послове.

6. Задржавање возача код кога постоји намера за даље чињење прекршаја, и мере за обезбеђење присуства возача који може избећи одговорност за прекршај

Члан 284.

Возач који је затечен у чињењу прекршаја и који изражава намеру за даље чињење прекршаја, односно који је наставио са чињењем тог прекршаја, довешће се надлежном органу за прекршаје.

Ако се довођење из става 1. овог члана не може извршити одмах, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова ће ово лице задржати најдуже 24 сата.

У циљу осигурања извршења казне или заштитне мере односно мере безбедности, као и обезбеђења присуства у прекршајном поступку, за прекршаје предвиђене овим законом, полицијски службеник може лицу које нема пребивалиште или стални боравак у Републици Србији, односно лицу које би одласком у иностранство на дуже време избегло одговорност за прекршај прописан овим законом, привремено одузети путну или другу исправу за прелазак државне границе.

Задржавање исправе из претходног става може трајати до престанка разлога, а најдуже 5 дана.

7. Одузимање обрасца старане возачке дозволе

Члан 285.

Уколико се у контроли саобраћаја затекне возач који осим српске поседује и инострану возачку дозволу, полицијски службеник ће на лицу места одузети инострану возачку дозволу.

Уколико се у контроли саобраћаја затекне возач који поседује две или више иностраних возачких дозвола полицијски службеник ће одузети возачке дозволу која је касније издата.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова ће одузету возачку дозволу доставити министарству надлежном за спољне послове ради враћања органу који је одузету возачку дозволу издао.

8. Снимање саобраћаја и учесника у саобраћају коришћењем одговарајућих средстава

Члан 286.

Орган надлежан за послове саобраћаја и територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова могу снимати саобраћај и учеснике у саобраћају ради документовања прекршаја и других деликата у саобраћају, праћења саобраћајних услова, безбедности саобраћаја и понашања учесника у саобраћају.

У циљу откривања и доказивања прекршаја полицијски службеници могу користити возила са или без спољних обележја полиције, са уграђеним уређајима за утврђивање прекршаја у саобраћају (возило - пресретач).

На возило - пресретач се, док врши утврђивање прекршаја и других деликата и њихово документовање, не односе одредбе овог закона о ограничењу брзине кретања, под условом да тиме не угрожава безбедност саобраћаја.

Возило - пресретач је возило са првенством пролаза када даје прописане посебне светлосне и звучне знаке, најмање једно плаво трепћуће или ротационо светло и звучни знак променљиве фреквенције. Исти се дају након што прекршај буде откривен и документован у циљу заустављања и даљег процесуирања учиниоца прекршаја односно другог деликта.

Ближе прописи о начину употребе средства за снимање и њиховим техничким карактеристикама прописује министарство надлежно за послове саобраћаја уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

9. Упућивање возила на контролни технички преглед односно ради мерења осовинског оптерећења односно укупне масе

Члан 287.

Полицијски службеник који посумња у техничку исправност возила може упутити возило на контролни технички преглед.

Полицијски службеник одредиће где ће се контролни технички преглед извршити водећи рачуна о врсти возила и овлашћењу за вршење техничког прегледа које има привредно друштво, а посебно о удаљености објекта за вршење техничког прегледа.

Возач је дужан да без одлагања поступи по налогу овлашћеног лица и омогући вршење контролног техничког прегледа.

Полицијски службеник мора присуствовати вршењу контролног техничког прегледа, ради предузимања одговарајућих мера и радњи, у случају када се на том прегледу утврди да је возило технички неисправно.

Привредно друштво овлашћено за вршење техничког прегледа возила дужно је да о резултату контролног техничког прегледа без одлагања обавести орган чији је службеник упутио возило на контролни технички преглед.

Возило на контроли технички преглед може упутити и овлашћено лице органа надлежног за послове саобраћаја.

Члан 288.

Полицијски службеник који посумња да возило не испуњава прописане услове у погледу осовинског оптерећења и укупне масе возила извршиће, односно наредиће да се изврше мерења ових карактеристика возила.

Полицијски службеник одредиће где ће се мерење извршити, водећи рачуна о мерном опсегу уређаја за мерењу и очекиваних вредности мерења.

Возач је дужан да без одлагања поступи по налогу овлашћеног лица и омогући мерења.

Полицијски службеник мора присуствовати мерењу ради предузимања одговарајућих мера и радњи, у случају када се мерењем утврди да возило не испуњава прописане услове из става 1.

Возило на мерење може упутити и овлашћено лице органа надлежног за послове саобраћаја.

Трошкове мерења, у случају да је на мерењу утврђено да возило не испуњава прописане услове из става 1. овог члана, сноси власник односно корисник возила, а у случају да је на мерењу утврђено да возило испуњава услове, орган чије је службено лице наложило мерење.

10. Искључење возила из саобраћаја

Члан 289.

Полицијски службеник ће искључити из саобраћаја возило:

- 1) које у већој мери угрожава или омета друге учеснике у саобраћају својом техничком неисправношћу следећих уређаја: за управљање, за заустављање, за осветљавање пута ноћу и у условима смањене видљивости, за означавање возила ноћу и у условима смањене видљивости, за вучу прикључног возила када вуче прикључно возило и др, као и у погледу састава издувних гасова односно кад ствара прекомерну буку;
- 2) које има неправилно смештен, обележен или причвршћен терет и тиме у већој мери угрожава или омета друге учеснике у саобраћају;
- 3) које је оптерећено преко своје носивости и тиме у већој мери угрожава безбедно кретање возила;
- 4) ако не обавља ванредни превоз у складу са условима наведеним у одобрењу о ванредном превозу и тиме у већој мери угрожава безбедно кретање возила;
- 5) којим се врши пробна возња супротно условима датим у дозволи и тиме у већој мери угрожава или омета друге учеснике у саобраћају;
- 6) које се вуче на непрописан начин и тиме у већој мери угрожава или омета друге учеснике у саобраћају;
- 7) које не испуњавају услове у погледу димензија, највеће дозвољене укупне масе или осовинског оптерећења, односно које са теретом премашује највеће дозвољене димензије (дужина, ширина и висина) за поједине врсте возила, односно када нема посебну дозволу;
- 8) возило које има, супротно одредбама овог закона, уграђене уређаје за давање посебних светлосних и звучних знакова, а возач исте не уклони у року којим му је то одређено наредбом полицијског службеника;
- 9) које није уписано у јединствени регистар возила или му је истекао рок важења регистрационе налепнице односно потврде о коришћењу таблица за привремено означавање;
- 10) које је уместо регистарским таблицама означено непрописним таблицама;
- 11) којим се обавља пробна возња без дозволе;
- 12) које је регистровано у иностранству а није осигурано у складу прописима Републике Србије о обавезном осигурању возила;
- 13) које није подвргнуто контролном техничком прегледу;
- 14) које није подвргнуто мерењу осовинског оптерећења односно укупне масе на које је упућено;
- 15) које је појединачно произведено или преправљено а није извршено испитивање и издато уверење о испитивању;
- 16) које је претходно искључено из саобраћаја за време док искључење траје;

Трошкове смештаја путника и обезбеђења возила и терета сноси власник односно корисник возила које је искључено из саобраћаја.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова дужна је да води евиденције о возилима искљученим из саобраћаја и одузетим регистарским таблицама.

Полицијски службеник који је одузео регистарске таблице због искључења возила, дужан је да возачу изда потврду о одузимању регистарских таблица.

Територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова чији је полицијски службеник одузео регистарске таблице дужна је вратити регистарске таблице власнику односно кориснику возила када утврди да су престали разлози због којих је возило искључено.

Ако возач односно власник возила не отклони разлоге и не захтева враћање регистарских таблица, орган унутрашњих послова чији је полицијски службеник одузео регистарске таблице, након истека рок од 30 дана од дана истека важности саобраћајне дозволе, одузете регистарске таблице вратиће органу код којег се возило води у евиденцији.

Члан 290.

Полицијски службеник ће наредити возачу који се креће на путу на коме кретање те врсте возила односно том возилу није дозвољено, да без одлагања најкраћим путем напусти тај пут.

Возач мора поступати по наредби из претходног става .

Уколико возач не поступи по наредби из претходног става, полицијски службеник искључиће возило из саобраћаја.

Ако исто угрожава или омета безбедност саобраћаја односно када се ради о предузимању изузетно хитних мера ради обезбеђења јавног реда и мира и безбедности или ради отклањања непосредне опасности за живот и здравље људи или опасности за имовину односно животну средину, полицијски службеник ће предузети мера да се возило уклони о трошку власника односно корисника.

Члан 291.

Полицијски службеник наредиће возачу који се креће по путу или делу пута на коме је обавезна употреба зимске опреме односно ланаца за снег, а исте не употребљава, и тиме угрожава или може угрозити несметано и безбедно одвијање саобраћаја, да их употреби.

Возач мора поступати по наредби из претходног става.

Уколико возач не поступи по наредби из претходног става полицијски службеник искључиће возило из саобраћаја односно, по могућности, упутиће га на пут где употреба зимске опреме није неопходна.

Члан 292.

Искључивање возила, односно отклањање разлога за искључење, обавља се на месту и на начин да се не омета саобраћај односно угрожава безбедност саобраћаја.

Уколико је разлог за искључење настао на делу пута где није могуће остварити услове из става 1. овог члана, полицијски службеник ће наредити возачу да одвезе возило до најближег места где је то могуће, под надзором полицијског службеника.

Искључење возила траје до престанка разлога за искључење.

Када је возило искључено из саобраћаја због техничке неисправности утврђене на контролном техничком прегледу, ванредни технички преглед се по правилу обавља у привредном друштву у ком је извршен контролни технички преглед. Изузетно територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих, послова може дозволити да се ванредни технички преглед изврши и у другом привредном друштву овлашћеном за вршење техничког прегледа, када је то због околности случаја целисходно односно оправдано.

Полицијски службеник који искључи возило одузеће регистарске таблице, а возач је дужан да му исте преда. Полицијски службеник, уз пристанак возача, може скинути регистарске таблице.

Уколико возач не изврши наредбу из претходног става, полицијски службеник ће возача довести надлежном органу за прекршаје и ангажовати стручно лице, да о трошку возача, скине регистарске таблице.

Уколико се довођење из претходног става не може извршити одмах, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова ће ово лице задржати најдуже 24 сата.

Уколико искључено возило угрожава или омета безбедност саобраћаја односно када се ради о предузимању изузетно хитних мера ради обезбеђења јавног реда и безбедности или ради отклањања непосредне опасности за живот и здравље људи или имовине, односно животне средине, а возач одбије или није у могућности да уклони возило, полицијски службеник ће предузети мера да се возило уклони о трошку власника односно корисника.

Члан 293.

Полицијски службеник може, за разумно време а најдуже 30 минута, привремено да забрани кретање возила или групе возила, иза којих се, због споре вожње, створила колона возила.

Возач из претходног става дужан је да поступи по наредби полицијског службеника из претходног става.

Возила из претходног става морају бити заустављена на месту где не угрожавају и не ометају одвијање саобраћаја на путу, а по правилу ван коловоза.

11. Отклањање односно спречавање настанка опасности на путу

Члан 294.

Када у контроли саобраћаја утврди постојање непосредне опасности по учеснике у саобраћају, орган надлежан за унутрашње послове наредиће управљачу пута да предузме мере за отклањање непосредне опасности по учеснике у саобраћају на путу, одмах по сазнању о постојању такве опасности и о томе обавестити орган надлежан за надзор над стањем путева.

Орган који врши надзор над стањем путева дужан је да се стара да се отклоне настале опасности на путу у складу са својим надлежностима.

Управљач пута, дужан је да без одлагања поступи по наредби из става 1. овог члана и предузме мере за отклањање опасности, а ако насталу опасност није могуће отклонити у кратком року предузети мере да се спречи настајање опасности по учеснике у саобраћају.

О предузетим мерама и извршеним радњама управљач пута дужан је да извести орган који је наредбу издао.

12. Привремено одузимање предмета односно доказа о учињеном прекршају

Члан 295.

Полицијски службеник може ради обезбеђења доказа у прекршајном или другом поступку, привремено одузети од возача носач података из тахографа.

Полицијски службеник може у контроли саобраћаја односно у вршењу надзора, ради документовања и доказивања прекршаја и других деликата, привремено а најдуже 24 сата, од учиниоца прекршаја односно другог деликта, одузети исправу подобну за доказивање противправног понашања.

Одузету исправу из претходног става територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, након истека рока из става 2. овог члана, без одлагања доставља правном, односно физичком лицу од кога је одузета исправа по прописима који важе за лично достављање.

13. Уклањање непрописно заустављених односно паркираних возила

Члан 296.

Ако полицијски службеник у контроли саобраћаја затекне возило паркирано или заустављено супротно одредбама овог закона, наредиће возачу, уколико је присутан да одмах уклони возило, под претњом принудног извршења.

Уколико возач није присутан на лицу места из става 1. полицијски службеник ће донети решење у писаној форми којим ће наложити уклањање возила у року који не може бити краћи од 3 минута. Примерак решења о налагању уклањања возила поставља се на видно место возила и тиме се сматра да је исто уручено возачу. Накнадно уклањање или уништење овог решења не утиче на ваљаност његове доставе.

Уколико возач, у року одређеним решењем из претходног става, не уклони возило, полицијски службеник ће уклонити возило на за то одређено место, о трошку возача или власника односно корисника возила.

Полицијски службеник односно инспектор органа локалне самоуправе надлежан за послове саобраћаја, на начин предвиђен у претходним ставовима овог члана, поступиће и када у контроли саобраћаја на путу односно месту на коме је дозвољено заустављање и паркирање возила затекне одбачено возило.

Обављање послова уклањања возила из става 1. овог члана орган локалне самоуправе може поверити правном лицу или предузетнику који испуњава прописане услове за то.

Правно лице односно предузетник из претходног става су одговорни за све настале штете од започињања уклањања до преузимања возила од стране возача или власника односно корисника возила.

Уклањање возила ће се прекинути ако се возач појави на лицу места и прихвати да уклони возило.

У случају из претходног става возач сноси трошкове претходно предузетих радњи.

Ближе прописе о условима које мора да испуњава правно лице које врши уклањање возила из овог члана, као и о начину уклањања и чувања возила, прописаним евиденцијама о уклоњеним возилима и предузетим радњама на уклањању доноси министарство надлежно за послове саобраћаја уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

Влада одређује висину накнаде за уклањање возила на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Правно лице која врши уклањање односно премештање возила не сме одредити већу висину накнаде за уклањање возила него је то прописано одлуком Владе.

ХІХ ОРГАНИЗАЦИЈА ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ДРУГИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА, ДРЖАВНОМ ОДНОСНО ОРГАНУ ЛОКАЛНЕ САОМОУПРАВЕ И КОД ПРЕДУЗЕТНИКА

Члан 297.

Привредно друштво или друго правно лице, односно државни орган и орган самоуправе и предузетник који врши превоз у друмском саобраћају, дужно је да организује и обавља контролу над испуњеношћу услова за учешће у саобраћају на путу њихових возила и возача, условима у погледу времена управљања и одмора возача, као и услова предвиђених другим прописима од којих зависи безбедност саобраћаја и води прописане евиденције и обезбеди да ти услови буду испуњени.

Начин организовања послова саобраћаја у привредном друштву или другом правном лицу, односно државном органу и органу самоуправе и предузетник који врши превоз у друмском саобраћају, као и вођење евиденција о овим пословима ближе прописује Министарство унутрашњих послова.

ХХ НАДЗОР

Члан 298.

У вршењу надзора надлежна министарства у оквиру свог делокруга предузимају и предлажу мере за остваривање и заштиту јавног интереса, права и обавеза предузећа и других правних лица и грађана у области безбедности саобраћаја на путевима, сарађују са другим државним органима и локалном самоуправом, међународним организацијама и органима других држава, стручним организацијама у области саобраћаја на путевима, удружењима грађана и грађанима и разматрају њихове иницијативе за решавање проблема у безбедности саобраћаја на путевима.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона из надлежности јединица локалне самоуправе врши надлежни орган локалне самоуправе у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 299.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона, непосредну контролу, регулисање саобраћаја и предузимање посебних и других мера на успостављању безбедности саобраћаја обавља министарство унутрашњих послова, осим ако законом није другачије одређено.

Члан 300.

Министарство надлежно за послове саобраћаја обавља надзор над спровођењем закона и других прописа у вези: стања пута у погледу услова за безбедно одвијање саобраћаја, техничког регулисања саобраћаја, управљања саобраћајем, безбедности пута у процесу пројектовања, изградње, реконструкције и одржавања, поштовања прописа у вези дозвола за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ), обуке и полагања испита за

стручно оспособљавање за обављање послова возача као и други инспекцијски надзор поверен законом.

Члан 301.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор за безбедност саобраћаја је дужан и овлашћен да:

- 1) забрани овлашћеном лицу, органу или организацији управљање саобраћајем које се изводи противно закону и другим прописима, техничким нормативима и стандардима, нормама квалитета и употребе материјала;
- 2) предложи органу надлежном за техничко регулисање саобраћаја забрану саобраћаја или саобраћаја одређене врсте возила, на државном путу, његовом делу или путном објекту;
- 3) нареди отклањање недостатака у утврђеном року, ако утврди да се приликом производње и употребе материјала при производњи, постављању и употреби саобраћајне сигнализације, не примењују технички прописи, технички нормативи и стандарди и норме квалитета, а ако се у утврђеном року недостаци не отклоне, забрани, односно обустави даљу употребу и постављање саобраћајне сигнализације;
- 4) искључи из саобраћаја возача због непоштовања прописима у вези дозвола за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ).

Министарство надлежно за послове саобраћаја може одузети дозволу за превоз привредном друштву које у већој мери не поштује прописе у вези дозвола за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ).

Члан 302.

Надзор над радом Агенције за безбедност саобраћаја обавља Влада.
Влада решава по жалбама изјављеним на решења Агенције.

Члан 303.

Министарство надлежно за послове здравља обавља инспекцијски надзор над радом правних лица која обављају обуку и испит из прве помоћ, овлашћених здравствених установа за вршење здравствених прегледа возача, здравствених установа које врше анализу крви односно крви и урина или других телесних материја у циљу утврђивања садржаја алкохола, опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње у организму, у погледу законитости и провере квалитета стручног рада у складу са прописима и правилима струке, обављају друге послове у складу са овим законом.

Уколико се приликом надзора над радом правног лица из претходног става утврди да је престало да испуњава прописане услове, односно да наведене послове не обавља савесно и на прописан начин орган из става 1. овог члана може одузети дозволу.

Уколико се приликом надзора утврди да је предавач-испитивач из области обуке из прве помоћи престао да испуњава прописане услове, односно да обуку и испит не спроводи савесно и на прописан начин, орган из става 1. овог члана може одузети дозволу.

Члан 304.

Министарство надлежно за трговину и услуге врши надзор у спровођењу овог закона у погледу одредби које се односе на цену обуке за возаче, возачког испита, техничког прегледа, уклањања возила, накнада које наплаћује Агенција и друге послове у складу са овим законом.

Члан 305.

Надзор над одвијањем саобраћаја на путевима, регулисање саобраћаја, контролу учесника и возила у саобраћају, привремене саобраћајне сигнализације на месту где се изводе радови или су настале препреке које угрожавају несметано и безбедно одвијање саобраћаја, у погледу поштовања овог закона и прописа донетих на основу овог закона, по правилу обавља Министарство унутрашњих послова.

Члан 306.

Полицијски службеник је дужан да пружи одговарајућу помоћ учесницима у саобраћају на путу у складу са својим могућностима, датим условима и околностима и на начин којим неће угрозити своју и безбедност других учесника у саобраћају.

Приликом контроле и регулисања саобраћаја, полицијски службеник има право да заустави возило, да даје прописане знаке и да издаје наредбе учесницима у саобраћају и примењује посебне мере и овлашћења прописана овим Законом, на начин да не угрози безбедност саобраћаја.

Приликом контроле, возач и путници не смеју да напусте возило осим ако им полицијски службеник то не дозволи.

Возач сме да се укључи у саобраћај тек када му полицијски службеник то дозволи.

Члан 307.

Министарство унутрашњих послова обавља надзор над поштовањем прописа из области оспособљавања кандидата за возаче.

Ако се у надзору утврди да правно лице не испуњава прописане услове територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, наложиће решењем отклањање недостатака, одредити рок и привремено забранити обављање оспособљавања возача у складу са одредбама којим је прописано да је правно лице дужно да само привремено прекине са радом сходно одредбама члана 210. став 3. 4. и 5.

Жалба на решење из претходног става не одлаже извршење.

Правно лице коме је привремено забрањен рад може наставити са радом тек када орган који је донео решење изврши надзор и утврди да су недостаци отклоњени.

Уколико се утврди да у остављеном року нису испуњени прописани услови, орган који је издао дозволу исту ће одузети.

Ако се у надзору утврди да правно лице које врши оспособљавање кандидата за возаче исту не обавља на савестан и прописан начин, да се прописане евиденције не воде тачно и на прописан начин или да се возачки испит не организује и не спроводи на савестан и прописан начин, орган из става 1. овог члана може одузети дозволу.

Орган из става 1. овог члана одузеће дозволу правном лицу које обавља оспособљавање кандидата за возаче ако оно обавести у писаном облику тај орган да је престало да обавља обуку кандидата за возаче, или ако се приликом надзора утврди да оспособљавање кандидата за возаче правно лице не обавља у трајању од најмање 6 месеци непрекидно, или ако се приликом надзора утврди да након истека привременог престанка са радом није испунило прописане услове.

Орган из става 1. овог члана одузеће дозволу правном које врши оспособљавање кандидата за возаче ако утврди да је над тим правним лицем отворен поступак стечаја.

Орган из става 1. може поништити возачки испит или његове поједине делове ако се приликом надзора утврди да возачки испит, односно његови поједини делови нису спроведени савесно и на прописан начин у мери да то битно утиче на одлуку испитне комисије, односно на могућност да испитна комисија утврди да ли кандидат има потребно знање и вештину за управљање возилом у саобраћају на путу.

Решење из претходног става може се донети у року од две године од дана полагања испита. Изузетно ово решење може бити донето и након истека наведеног рока ако је полагање возачког испита последица извршеног кривичног дела.

Решење из става 9. овог члана се може донети и на захтев кандидата за возача који мора бити поднет најкасније 30 дана од дана полагања испит. У случају да се том приликом утврди да је кандидат за возача положио возачки испит, а да испитна комисија то није утврдила, решењем ће се наложити правном лицу да изда уверење односно потврду.

Уколико орган из става 1. надзором утврди да инструктор вожње или испитивач обављају своју делатност на непрописан или несавестан начин, доставиће предлог Агенцији за одузимање лиценце, која може одузети лиценцу том инструктору или испитивачу.

Жалба изјављена против решења о одузимању дозволе (лиценце) из претходног става не одлаже извршење решења.

Члан 308.

Надзор над радом привредног друштва овлашћеног за вршење техничког прегледа возила врши Министарство унутрашњих послова.

Уколико се приликом надзора утврди да је привредно друштво престало да испуњава прописане услове, да су уређаји и опрема помоћу којих се врши технички преглед возила неисправни или не испуњавају друге прописане услове, или да се технички преглед возила не врши савесно и на прописан начин, Министарство унутрашњих послова може одузети овлашћење за вршење техничког прегледа возила.

Орган из става 1. овог члана одузеће дозволу привредном друштву овлашћеном за вршење техничког прегледа возила, ако утврди да је над њим отворен поступак стечаја.

Министарство унутрашњих послова одузеће овлашћење за вршење техничког прегледа привредном друштву овлашћеном за вршење техничког прегледа возила, ако оно обавести у писаном облику то министарство да је престало да обавља техничке прегледе возила, или ако се приликом надзора утврди да технички преглед возила привредно друштво не обавља у трајању од 3 месеци непрекидно, или да након истека привременог престанка са радом из чланова 256. и 258. није испунило прописане услове.

Ако се приликом надзора утврди да контролор техничког прегледа врши технички преглед возила на непрописан или несавестан начин, доставиће доказ о томе Агенцији која може одузети лиценцу том контролору.

Жалба изјављена против решења о одузимању дозволе (лиценце) из претходног става не одлаже извршење решења.

Члан 309.

Надзор над поштовањем прописа о организацији обављања послова безбедности саобраћаја у привредним друштвима, другим правним лицима и државним органима и органима локалне самоуправе и код предузетника и поштовања прописа из области безбедности саобраћаја у привредним друштвима, другим правним лицима и државним органима и органима локалне самоуправе и код предузетника, који обављају превоз у друмском саобраћају, обавља Министарство унутрашњих послова.

Приликом надзора над радом правних лица из става 1. овог члана утврђује се увидом у прописане евиденције да ли то правно лице поштује одредбе овог закона.

Члан 310.

Министарство унутрашњих послова врши надзор над спровођењем прописа о пробним вожњама, издавање регистрационе налепнице, издавањем таблица за привремено означавање и утискивању идентификационе ознаке возила.

Уколико се приликом надзора утврди да правно лице не обавља послове издавања регистрационих налепница савесно и на прописан начин Министарство унутрашњих послова може одузети овлашћење.

Уколико се приликом надзора утврди да правно лице не обавља послове издавања таблица за привремено означавање савесно и на прописан начин Министарство унутрашњих послова може одузети овлашћење.

Уколико се приликом надзора утврди да правно лице не обавља пробну вожњу на прописан начин и у складу са одобрењем, Министарство унутрашњих послова може забранити даље вршење пробне вожње.

Уколико се приликом надзора утврди да правно лице не обавља послове утискивање идентификационе ознаке возила на савестан и прописан начин Министарство унутрашњих послова може одузети овлашћење.

Министарство унутрашњих послова врши надзор над радом правног лица коме су поверени послови издавања међународних возачких дозвола.

Члан 311.

Овлашћено лице које обавља надзор према одредбама овог Закона саставиће записник о извршеном надзору и примерак овог записника ће уручити правном лицу или органу, предузетнику односно физичком лицу код којих је извршен преглед.

Привредна друштва, друга правна лица, органи у којима се обавља надзор из става 1. овог члана, као и предузетници дужни су да овлашћеном лицу омогуће вршење надзора, ставе на располагање одговарајућу документацију и да дају све потребне податке, документацију и обавештења.

XXI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Посебне надлежности у прекршајном поступку

Члан 312.

За повреде одредби овог закона за чије спровођење је надлежно министарство за унутрашње послове, за које је одредбама о прекршајима предвиђена само новчана казна, а које учине правна лица и предузетници, прекршајни поступак се води пред органом државне управе надлежним за спровођења овог закона.

Члан 313.

За прекршаје којима је овим законом предвиђена новчана казне у фиксном износу, наплата те казне ће се извршити тако што ће учинилац уплатити предвиђени износ на одговарајући рачун у року од 8 дана.

Полицијски службеник ће учиниоцу прекршаја издати налог за плаћање те казне и обавештење да ће се у случају да казна не буде плаћена у остављеном року, против њега покренути прекршајни поступак пред органом државне управе надлежним за спровођење овог закона.

Члан 314.

Уколико се веродостојна исправа из члана 322. став 1. тачка 1. овог Закона, користи за доказивање прекршаја за који је прописана новчана казна у фиксном износу, а учинилац прекршаја није затечен на лицу места, орган ће позвати власника односно корисника возила да пружи податке о идентитету лица које је управљало возилом.

Након прикупљања података из претходног става, територијално надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова приступиће наплати казне на начин прописан у члану 313.

2. Посебне одредбе о одговорности за прекршаје

Члан 315.

Под условом реципроцитета, против возача који има пребивалиште у Републици Србији, а у иностраној земљи учини саобраћајни прекршај по прописима те земље, покренуће се у Републици Србији прекршајни поступак ако то захтева надлежни страни орган, а возач за исти прекршај може бити кажњен по домаћим прописима ако за тај прекршај није био кажњен у земљи у којој је прекршај учињен.

Члан 316.

Уколико је моторно односно прикључно возило предмет уговора о финансијском лизингу, закупу, односно пословно техничкој сарадњи а тај податак је уписан у саобраћајну дозволу, одредбе о прекршајној одговорности власника возила предвиђене овим законом, сходно се примењују на лице које је користи возило по наведеним основима.

Уколико податак о коришћењу финансијског лизинга, закупа, односно пословно техничкој сарадњи није уписан у саобраћајну дозволу, у за то предвиђеним случајевима у складу са одредбама овог закона, одговора физичко односно правно лице које је уписано у саобраћајну дозволу као власник односно корисник возила.

Члан 317.

За повреде Европског споразума о раду посада на возилима која врше међународни транспорт које су учинила домаћа физичка и правна лица у међународном превозу, ван територије Републике Србије, наведена лица су одговорна као да су их учинила на територији Републике Србије.

Члан 318.

Ако дете учини прекршај прописа о безбедности саобраћаја на путевима, казниће се новчаном казном прописаном за учињени прекршај родитељ, усвојилац, односно старалац детета, као да је сам учинио прекршај.

Уколико је за одређени прекршај предвиђено изрицање заштитне мере односно казних поена, родитељу, усвојоцу, односно стараоцу исте се неће изрећи.

За прекршај предвиђен овим законом, који учини малолетник (лице које је навршило 14 година а није навршило 18 година) казниће се и његов родитељ, усвојилац, односно старалац уколико је учињени прекршај последица пропуштања дужног надзора над малолетником, а били су у могућности да такав надзор врше.

Уколико је за одређени прекршај предвиђено изрицање заштитне мере односно казних поена, родитељу, усвојоцу, односно стараоцу исте се неће изрећи.

Члан 319.

Инструктор вожње под чијим се надзором кандидат за возача обучава у управљању моторним возилом у саобраћају на путу, односно лице које надзире возача који возилом управља на основу пробне возачке дозволе, казниће се за прекршај који учини кандидат за возача, осим ако није био у стању да спречи прекршај.

Уколико је за одређени прекршај предвиђено изрицање заштитне мере односно казних поена, инструктору вожње односно лицу које надзире возача који возилом управља на основу пробне возачке дозволе, исте се неће изрећи, осим у случају када је инструктор вожње односно лице које надзире возача са пробном дозволом под дејством алкохола или психоактивних супстанци.

Члан 320.

Уколико је уређајима за утврђивање прекршаја у саобраћају задокументован неки од прекршаја предвиђених овим законом, а возач тог возила није идентификован, власник односно корисник возила, је одговоран што је омогућио да се његовим возилом учини прекршај.

Изузетно од одредби става 1. овог члана, у случају неовлашћене употребу тог возила, власник односно корисник возила неће одговарати.

3. Обавезе органа који су одлучивали о повредама одредби овог закона

Члан 321.

Орган који изрекне казну, односно заштитну меру, дужан је да о изреченој казни, односно мери обавести орган који је поднео захтев за покретање поступка.

Суд који је донео правноснажну осуђујућу пресуду по кривичним делима против безбедности саобраћаја које су учинили возачи моторних возила дужан је да о томе обавести територијално надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова на чијем подручју осуђени има пребивалиште у време правноснажности пресуде.

Када суд изрекне меру безбедности забране управљања моторним возилом лицу које има страну возачку дозволу о тој чињеници обавестиће територијално надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова на чијем подручје је то кривично дело учињено.

Податке о изреченим казнама заштитним мерама и мерама безбедности могу да користе правосудни органи, органи који воде прекршајни поступак, органи унутрашњих послова, министарство надлежно за послове саобраћаја, здравствена предузећа, органи и организације који се баве питањима безбедности саобраћаја, као и органи и организације који врше јавни превоз или превоз за сопствене потребе и то за возаче који су запослени у тим органима односно организацијама.

4. Веродостојна исправа о прекршају

Члан 322.

Веродостојна исправа којом се доказује извршење прекршаја, јесте у смислу овог закона:

- 1) видео или фото запис на коме се јасно могу видети: возило којим је извршен прекршај, регистарски број тог возила, и битна обележја прекршаја;

- 2) тахографски уложак или други запис са тахографског уређаја, на коме се јасно може видети: ком возилу тахографски запис припада, којом се брзином возило кретало, односно у ком времену се возило кретало тј. мотор возила је био стављен у погон;
- 3) записник о извршеној контроли учесника у саобраћају сачињен у складу са Законом о општем управном поступку;
- 4) записник о извршеном увиђају саобраћајне незгоде;
- 5) записник о надзору извршеном на основу овог закона;
- 6) записник о извршеном контролном техничком прегледу;
- 7) записник о извршеном мерењу масе и осовинског оптерећења;
- 8) извештај о анализи крви односно урина на садржај алкохола, дрога и других психоактивних супстанци у крви односно урину.

5. Казнени поени

Члан 323.

Возачу којем је возачка дозвола односно пробна возачка дозвола издата у Републици Србији, изричу се казнени поени за прекршаје одређене овим законом.

За поједине прекршаје предвиђене овим законом утврђују се казнени поени од 1 до 18 у зависности од тежине прекршаја.

Члан 324.

У случају стицаја прекршаја, казнени поени се одређују за сваки прекршај појединачно и изриче јединствена казна која представља збир појединачно изречених казнених поена.

6. Привредни преступи

Члан 325.

Новчаном казном у износу од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице које поступи супротно одредбама:

- 1) члана 4. став 3. и 4.
- 2) члана 29. став 2.
- 3) члана 112. став 1. тачке 2. и 3,
- 4) члана 123. став 1,
- 5) члана 188. став 1,
- 6) члана 204. став 1,
- 7) члана 207. став 1,
- 8) члана 218. став 2,
- 9) члана 232. став 5, уколико изда потврду лицу које није положило теоријски испит,
- 10) члана 237. став 4,
- 11) члана 241. став 1,
- 12) члана 249. став 2, уколико ставља у промет,
- 13) члана 250. став 6,
- 14) члана 252. став 1, уколико нема овлашћење Агенције за вршење прегледа тих уређаја,
- 15) члана 253. став 4,
- 16) члана 255. став 1, 3. и 5,
- 17) члана 264. став 8,
- 18) члана 265. став 4,

- 19) члана 267. став 5,
- 20) члан 268. став 6.
- 21) члана 269. став 2,
- 22) члана 296. став 11.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 200.000 динара одговорно лице у правном лицу.

7. Прекршајне казне за правно лице

Члан 326.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које поступи супротно одредбама:

- 1) члана 4. став 1. и 2.
- 2) члана 45. став 2,
- 3) члана 106. став 5,
- 4) члана 108. став 5,
- 5) члана 111. став 2. тачке 1. и 2,
- 6) члана 112. став 1. тачка 1,
- 7) члана 112. став 3. тачке 1. и 4,
- 8) члана 115. став 4,
- 9) члана 116. став 1,
- 10) члана 121. став 1. и 2,
- 11) члана 122. став 1,
- 12) члана 124. став 5,
- 13) члана 127. став 1. и 2,
- 14) члана 130. став 1,
- 15) члана 131. став 2,
- 16) члана 132. став 1. и 2,
- 17) члана 133. став 2. и 3,
- 18) члана 134. став 1. и 2,
- 19) члана 153. став 1, 3, 4. и 5,
- 20) члана 154. став 1, 4. и 5,
- 21) члана 156. став 1. и 2,
- 22) члана 158. став 5,
- 23) члана 159. став 1. и 2,
- 24) члана 163. став 4,
- 25) члана 165. став 3,
- 26) члана 173. став 1,
- 27) члана 177. став 3,
- 28) члана 178. став 1, осим у случају када је истекао рок важења возачке дозволе;
- 29) члана 186. став 5,
- 30) члана 187. став 2, за уколико је возач тешко, веома тешко или потпуно алкохолисан, односно под дејством психоактивних супстанци,
- 31) члана 188. став 4,
- 32) члана 190. став 2. и 3,
- 33) члана 203. став 8,
- 34) члана 204. став 3,
- 35) члана 205. став 1, ако трамвајем управља возач трамваја без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање трамвајем, осим у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења,

- 36) члана 209,
- 37) члана 211. став 1, уколико евиденције нису тачне и веродостојне,
- 38) члана 212. став 1,
- 39) члана 214. став 3,
- 40) члана 215. став 3,
- 41) члана 216. став 1,
- 42) члана 216. став 2,
- 43) члана 217. став 1,
- 44) члана 218. став 3,
- 45) члана 219. став 3,
- 46) члана 220. став 2,
- 47) члана 221. став 1,
- 48) члана 224. став 1,
- 49) члана 224. став 6, осим када је возачкој дозволи истекао рок важења,
- 50) члана 226. став 1,
- 51) члана 227. став 1, 2. и 4,
- 52) члана 229,
- 53) члана 235. став 5,
- 54) члана 236. став 5,
- 55) члана 237. став 5. и 6,
- 56) члана 238. став 3. и 7, на практичном делу испита
- 57) члана 242. став 1,
- 58) члана 243. став 1, 2, и 5,
- 59) члана 244. став 1, 4. и 5,
- 60) члана 245,
- 61) члана 246. став 1. за возило које је технички неисправно у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика и уређаја за спајање вучног и прикључног возила,
- 62) члана 246. став 3,
- 63) члана 246. став 4. и 5, уколико има уграђене уређаје и користи их,
- 64) члана 247. став 1,
- 65) члана 249. став 2, уколико возило учествује у саобраћају
- 66) члана 252. став 4,
- 67) члана 253. став 5,
- 68) члана 256. став 2,
- 69) члана 258. став 1. и 2,
- 70) члана 261. став 3. и 4,
- 71) члана 262. став 2. и 4,
- 72) члана 263. став 1,
- 73) члана 268. став 1, уколико је возило није уписано у јединствени регистар возила,
- 74) члана 268. став 12,
- 75) члана 268. став 14,
- 76) члана 269. став 4,
- 77) члана 274. став 3,
- 78) члана 277. став 5,
- 79) члана 280. став 8,
- 80) члана 294. став 3,
- 81) члана 297. став 1,
- 82) члана 311. став 2,

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 6.000 до 50.000 динара одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 6.000 до 50.000 динара одговорно лице у државном органу односно органу локалне самоуправе.

Члан 327.

Новчаном казном у износу од 60.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице које поступи супротно одредбама:

- 1) члана 26. став 3,
- 2) члана 30. став 2,
- 3) члана 45. став 3.
- 4) члана 69. став 1, 3, 4. и 5,
- 5) члана 70. став 1,
- 6) члана 71. став 1,
- 7) члана 72,
- 8) члана 85,
- 9) члана 111. став 1. и 5,
- 10) члана 112. став 3. тачке 2, 3, 5. и 6. и став 4,
- 11) члана 113. став 1, 2. и 3,
- 12) члана 114,
- 13) члана 117. став 1,
- 14) члана 122. став 5. и 7,
- 15) члана 125. став 1,
- 16) члана 128. став 1. и 2,
- 17) члана 129. став 1. и 2,
- 18) члана 131. став 4. и 6,
- 19) члана 134. став 3. и 4,
- 20) члана 151. став 2. и 3,
- 21) члана 154. став 2,
- 22) члана 155. став 1,
- 23) члана 160. став 2.
- 24) члана 161. став 3,
- 25) члана 162. став 2,
- 26) члана 163. став 1,
- 27) члана 166. став 6,
- 28) члана 169. став 2. и 3,
- 29) члана 173. став 2,
- 30) члана 177. став 1,
- 31) члана 178. став 1, када је истекао рок важења возачкој дозволи,
- 32) члана 187. став 1,
- 33) члана 187. став 2, уколико је возач лако или средње алкохолисан, односно возач из става 4. благо, лако или средње алкохолисан,
- 34) члана 188. став 3,
- 35) члана 189. став 3,
- 36) члана 193. став 1,
- 37) члана 205. став 1, ако трамвајем управља возач трамваја без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање трамвајем, у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења,
- 38) члана 208. став 1,
- 39) члана 210. став 6. и 8,
- 40) члана 211. став 1, ако се евиденције не воде на прописан начин и уредно,
- 41) члана 217. став 2,

- 42) члана 226. став 3,
- 43) члана 227. став 3,
- 44) члана 228. став 1. и 3,
- 45) члана 230. став 1,
- 46) члана 232. став 5, уколико потврду изда након предвиђеног рока,
- 47) члана 235. став 4,
- 48) члана 238. став 3, на теоријском делу испита,
- 49) члана 242. став 3,
- 50) члана 243. став 4,
- 51) члана 244. став 2,
- 52) члана 246. став 1, осим у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика, уређаја за спајање вучног и прикључног возила, тахографа и граничника брзине,
- 53) члана 246. став 4. и 5, уколико има уграђене уређаје а не користи их.
- 54) члана 252. став 5,
- 55) члана 256. став 3. и 5,
- 56) члана 258. став 3. и 5,
- 57) члана 259. став 2,
- 58) члана 260. став 1. и 2,
- 59) члана 261. став 1, 2. и 5,
- 60) члана 262. став 3,
- 61) члана 264. став 6,
- 62) члана 268. став 1, уколико је истекао рок важења регистрационе налепнице,
- 63) члана 265. став 5, уколико нема прописане регистарске таблице,
- 64) члана 274. став 1. и 2,
- 65) члана 276. став 1,
- 66) члана 281. став 3. и 4,
- 67) члана 287. став 5,
- 68) члана 294. став 4.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 3.000 до 30.000 динара одговорно лице у правном лицу.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 3.000 до 30.000 динара одговорно лице у државном органу односно органу локалне самоуправе.

8. Прекршајне казне за предузетнике

Члан 328.

Новчаном казном у износу од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник који поступи супротно одредбама:

- 1) члана 4. став 3. и 4.
- 2) члана 29. став 2,
- 3) члана 112. став 1. тачке 2. и 3,
- 4) члана 123. став 1,
- 5) члана 188. став 1,
- 6) члана 204. став 1,
- 7) члана 207. став 1,
- 8) члана 241. став 1,
- 9) члана 249. став 2, уколико ставља у промет,
- 10) члана 250. став 6,
- 11) члана 250. став 1,

- 12) члана 253. став 4,
- 13) члана 255. став 1.
- 14) члана 269. став 2.

Новчаном казном у износу од 50.000 до 200.000 динара казниће се за прекршај предузетник који поступи супротно одредбама:

- 1) члана 4. став 1. и 2,
- 2) члана 45. став 2,
- 3) члана 106. став 5,
- 4) члана 108. став 5,
- 5) члана 111. став 2. тачке 1. и 2,
- 6) члана 112. став 1. тачка 1,
- 7) члана 112. став 3. тачке 1. и 4,
- 8) члана 115. став 4,
- 9) члана 116. став 1,
- 10) члана 121. став 1. и 2,
- 11) члана 122. став 1,
- 12) члана 131. став 2,
- 13) члана 132. став 1. и 2,
- 14) члана 133. став 2. и 3,
- 15) члана 134. став 1. и 2,
- 16) члана 153. став 1, 3, 4. и 5,
- 17) члана 154. став 1, 4. и 5,
- 18) члана 156. став 1. и 2,
- 19) члана 158. став 5,
- 20) члана 159. став 1. и 2,
- 21) члана 163. став 4,
- 22) члана 165. став 3,
- 23) члана 177. став 3,
- 24) члана 178. став 1, осим у случају када је истекао рок важења возачкој дозволи,
- 25) члана 187. став 2, уколико је возач тешко, веома тешко или потпуно алкохолисан, односно под дејством психоактивних супстанци,
- 26) члана 203. став 8,
- 27) члана 205. став 1, ако трамвајем управља возач трамваја без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање трамвајем, осим у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења,
- 28) члана 243. став 1, 2, и 5,
- 29) члана 244. став 1, 4. и 5,
- 30) члана 245,
- 31) члана 246. став 1 за возило које је технички неисправно у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика и уређаја за спајање вучног и прикључног возила,
- 32) члана 246. став 3,
- 33) члана 246. став 4. и 5, уколико има уграђене уређаје и користи их,
- 34) члана 247. став 1,
- 35) члана 249. став 2, уколико возило учествује у саобраћају,
- 36) члана 252. став 4,
- 37) члана 268. став 1, уколико је возило није уписано у јединствени регистар возила,
- 38) члана 268. став 6. и 12,
- 39) члана 274. став 3,
- 40) члана 277. став 5,
- 41) члана 280. став 8,

- 42) члана 294. став 3,
- 43) члана 297. став 1,
- 44) члана 311. став 2.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај предузетник који поступи супротно одредбама:

- 1) члана 26. став 3,
- 2) члана 30. став 2,
- 3) члана 45. став 3,
- 4) члана 69. став 1, 3. и 5.
- 5) члана 70. став 1,
- 6) члана 71. став 1,
- 7) члана 72,
- 8) члана 85,
- 9) члана 111. став 1. и 5,
- 10) члана 112. став 3. тачке 2, 3, 5. и 6. и став 4,
- 11) члана 113. став 1, 2. и 3,
- 12) члана 114,
- 13) члана 117. став 1,
- 14) члана 122. став 5. и 7,
- 15) члана 131. став 4. и 6,
- 16) члана 134. став 3. и 4,
- 17) члана 151. став 2. и 3,
- 18) члана 154. став 2,
- 19) члана 155. став 1,
- 20) члана 160. став 2.
- 21) члана 161. став 3,
- 22) члана 162. став 2,
- 23) члана 163. став 1,
- 24) члана 166. став 6,
- 25) члана 169. став 2. и 3,
- 26) члана 177. став 1,
- 27) члана 178. став 1, када је истекао рок важења возачкој дозволи,
- 28) члана 187. став 1,
- 29) члана 187. став 2, уколико је возач лако или средње алкохолисан, а возач из став 4. благо, лако или средње алкохолисан,
- 30) члана 205. став 1, ако трамвајем управља возач трамваја без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање трамвајем, у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења,
- 31) члана 243. став 4,
- 32) члана 246. став 1, осим у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика, уређаја за спајање вучног и прикључног возила, тахографа и граничника брзине,
- 33) члана 252. став 5,
- 34) члана 268. став 1, уколико је истекао рок важења регистрационе налепнице,
- 35) члана 268. став 5, уколико нема прописане регистарске таблице,
- 36) члана 274. став 1. и 2,
- 37) члана 276. став 1,
- 38) члана 281. став 3. и 4,
- 39) члана 294. став 4.

9. Прекршајне казне за физичко лице

Члан 329.

Казном затвора од 30 до 60 дана и 15 казних поена, казниће се возач који у саобраћају поступа у грубој супротности са правилима саобраћаја, при чему не показује обзир према безбедности осталих учесника у саобраћају (насилничка возња).

Уколико је возач приликом насилничке возње проузроковао саобраћајну незгоду, казниће се казном затвора од 45 до 60 дана и 18 казних поена.

Возачу из става 1. овог члана ће се изрећи и заштитна мера забране управљања моторним возилом у трајању од најмање 9 месеци, а у случају из става 2. изрећи ће се заштитна мера забране управљања моторним возилом у трајању од 12 месеци.

Члан 330.

Казном затвора од најмање 15 дана и 14 казних поена казниће се за прекршај возач који:

1. управља возилом без возачке дозволе оне категорије којом управља, осим у случају када је возачкој дозволи истекао рок важења;
2. управља туристичким возом без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање туристичким возом, осим у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења;
3. управља трамвајем без возачке дозволе и посебне дозволе за управљање трамвајем, осим у случају када је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења;
4. управља возилом под дејством алкохола више од 2,00 mg/ml, као и инструктор возње, лице које надзире возача са пробном возачком дозволом и испитивач на практичном делу возачког испита када учествује у саобраћају;
5. одбије да се подвргне утврђивању присуства у организму алкохола, опојних дрога и забрањених лекова помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрога тест и др.), односно стручном прегледу из члана 280. став 4, као и инструктор возње, лице које надзире возача са пробном возачком дозволом и испитивач на практичном делу возачког испита када учествује у саобраћају;
6. је искључен из саобраћаја а затечен је у управљању возилом за време трајања тог искључења;
7. управља возилом у време трајања искључења тог возила из саобраћаја;
8. управља моторним возилом за време трајања заштитне мере односно мере безбедности забране управљања моторним возилом;
9. се на путу у насељу креће брзином која је преко 70 km/h већа од дозвољене;
10. се на путу ван насеља креће брзином која је преко 80 km/h већа од дозвољене, као и возач из члана 45. став 1. тачка 4, који се на путу ван насеља креће брзином која је преко 70 km/h већа од дозвољене;
11. се у зони "успореног саобраћаја" креће брзином која је преко 50 km/h већа од дозвољене;
12. се у зони "30" и зони "школе" креће брзином која је преко 60 km/h већа од дозвољене;
13. ноћу управља возилом на путу, а нема укључено ниједно светло за осветљавање пута нити предње позиционо светло;
14. не заустави возило испред пешачког прелаза на коме се налази најмање један пешак, када му је светлосним саобраћајним знаком или знаком овлашћеног службеног лица пролаз забрањен;

15. се не заустави пред прелазом пута преко железничке пруге уколико је уређај за затварање саобраћаја спуштен или је почео да се спушта, или ако се дају светлосни или звучни знаци који упозоравају да ће тај уређај почети да се спушта, односно да се прелазу пута преко железничке пруге приближава воз, у случајевима када се у возилу превози дете млађе од 12 година, или управља аутобусом којим се превозе путници односно другим возилом којим се врши јавни превоз путника;
16. као учесник саобраћајне незгоде у којој је неко лице задобило телесне повреде, односно погинуло, или је настала велика материјална штета, није зауставио возило, односно није обавестио полицију и остао на месту незгоде до доласка полиције и завршетка увиђаја;
17. инструктор војње који обавља практичну обуку кандидата за возаче за време трајања заштитне мере односно мере безбедности забране управљања моторним возилом, односно који је изгубио право управљања моторним возилом одређене категорије, односно коме је возачка дозвола одузета.

Уколико је возач приликом извршења прекршаја из став 1. овог члана проузроковао саобраћајну незгоду, казниће се казном затвора од најмање 45 дана, и 16 казних поена.

Возачу из става 1. овог члана ће се изрећи и заштитна мера забране управљања моторним возилом од најмање 8 месеци, а у случају из става 2. у трајању од најмање 10 месеци.

Члан 331.

Новчаном казном у износу од 15.000 до 30.000 динара или казном затвора у трајању до 30 дана казниће се за прекршај лице које поступи супротно одредбама:

- 1) члана 29. став 1, ако се уређај користи,
- 2) члана 29. став 2, за лице које није предузетник,
- 3) члана 31. казниће се возач или лице које седи на седишту у предњем реду и држи у крилу дете млађе од 12 година,
- 4) члана 35. став 1,
- 5) члана 36. став 1, 2. и 3,
- 6) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, који се у насељу креће брзином које је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 7) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, возач који се ван насеља креће брзином које је од 61 km/h до 80 km/h већа од дозвољене,
- 8) члана 45. став 1. тачка 4, возач који се у, односно ван насеља, креће брзином које је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 9) члана 53. став 1, 2. и 3,
- 10) члана 55. став 1. и став 3. тачка 4, 5, 7, 8, 10, 14. и 15,
- 11) члана 72. став 4,
- 12) члана 74,
- 13) члана 77. став 2, возач који не користи ни дуга ни оборена светла а користи само позициона светла,
- 14) члана 78. став 2,
- 15) члана 89. став 2,
- 16) члана 95. став 1. и 2, казниће се водич уколико колону чине претежно деца млађа од 12 година,
- 17) члана 97. став 1. и 2, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 18) члана 98, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 19) члана 99. став 1, 5., и 6,

- 20) члана 100. став 1, уколико се у возилу налази дете млађе од 12 година или уколико управља аутобусом којим се превозе путници или другим возилом којим се врши јавни превоз путника,
- 21) члана 101, казниће се возач,
- 22) члана 101, казниће се пешак који са собом води дете млађе од 12 година,
- 23) члана 102, уколико се возило креће аутопутем,
- 24) члана 103. став 1,
- 25) члана 105. став 1, уколико је возило заустављено у саобраћајној траци,
- 26) члана 105. став 2, уколико возач врши полукружно окретање,
- 27) члана 106. став 5, казниће се власник односно возач,
- 28) члана 107. став 1,
- 29) члана 108. став 5, казниће се власник односно возач,
- 30) члана 109. став 1. и 2,
- 31) члана 110,
- 32) члана 112. став 1. тачка 3,
- 33) члана 118. став 2,
- 34) члана 120. став 2, у случају када су путници деца млађа од 12 година,
- 35) члана 121. став 2, казниће се возач чијој је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења више од 6 месеци,
- 36) члана 134. став 1. и 2,
- 37) члана 142. став 2,
- 38) члана 145. став 4,
- 39) члана 146. став 6, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 40) члана 147. став 5,
- 41) члана 161. став 2, казниће се возач који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 42) члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином које је од 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 43) члана 163. став 2, возач који се креће брзином која је од 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 44) члана 166. став 1,
- 45) члана 171. став 2,
- 46) члана 174. став 1,
- 47) члан 178. став 1, казниће се возач чијој је возачкој дозволи истекао рок важења више од 6 месеци,
- 48) члана 182. став 3,
- 49) члана 183. став 2. и 3,
- 50) члана 187. став 1,
- 51) члана 187. став 2. и 4, казниће се лице под дејством психоактивних супстанци,
- 52) члана 187. став 2. и 4, казниће се лица у стању тешке и веома тешке алкохолисаности,
- 53) члана 203. став 1,
- 54) члана 205. став 1, када је возачкој дозволи, односно посебној дозволи истекао рок важења више од 6 месеци,
- 55) члана 207. став 1,
- 56) члана 211. став 1, казниће се инструктор вожње који евиденције не води тачно и веродостојно,
- 57) члана 212. став 1, казниће се инструктор вожње,
- 58) члан 212. став 2, казниће се кандидат за возача,
- 59) члана 215. став 3, казниће се инструктор вожње,
- 60) члана 216. став 1. и 2,

- 61) члана 217. став 1,
- 62) члана 221. став 1,
- 63) члана 224. став 1,
- 64) члана 224. став 6, осим када је возачкој дозволи истекао рок важења,
- 65) члана 226. став 1,
- 66) члана 227. став 1, 2. и 4,
- 67) члана 238. став 3. и 7, казниће се испитивач,
- 68) члана 242. став 1,
- 69) члана 245. став 3,
- 70) члана 246. став 4. и 5, уколико има уграђене уређаје и користи их,
- 71) члана 247,
- 72) члана 248. став 3,
- 73) члана 250. став 6,
- 74) члана 262. став 1. и 4,
- 75) члана 263. став 1,
- 76) члана 268. став 1, уколико је возило није уписано у јединствени регистар возила,
- 77) члана 268. став 5. уколико нема прописане регистарске таблице,
- 78) члана 273. став 1,
- 79) члана 274. став 3,
- 80) члана 277. став 5,
- 81) члана 280. став 3. и 4, казниће се пешак,
- 82) члана 287. став 3,
- 83) члана 288. став 3,
- 84) члана 290. став 2,
- 85) члана 293. став 2,
- 86) члана 306. став 4.

Уколико је лице извршењем прекршаја из става 1. овог члана изазвало непосредну опасност за другог учесника у саобраћају, или проузроковало саобраћајну незгоду односно прибавило себи или другом противправну имовинску или другу корист, казниће се новчаном казном у износу од 30.000 до 50.000 динара или казном затвора до 60 дана.

Члан 332.

Новчаном казном у износу од 6.000 до 20.000 динара казниће се за прекршај лице које поступи супротно одредбама:

- 1) члана 22. став 2. и 5,
- 2) члана 25. став 3,
- 3) члана 26. став 1,
- 4) члана 29. став 1. ако се уређај налази у возилу,
- 5) члана 33. став 1,
- 6) члана 36. став 4,
- 7) члана 42. став 1,
- 8) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, који се у насељу креће брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 9) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, возач који се ван насеља креће брзином која је од 21 km/h до 40 km/h већа од дозвољене,
- 10) члана 45. став 1. тачка 4, возач који се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 11) члана 47,
- 12) члана 50,
- 13) члана 51. став 5,

- 14) члана 54. став 2,
- 15) члана 55. став 2,
- 16) члана 55. став 3. тачке 1, 2, 6. и 12,
- 17) члана 55. став 4,
- 18) члана 57. став 1,
- 19) члана 58. став 1,
- 20) члана 61. став 1. тачка 3,
- 21) члана 66. став 1. тачке 4. и 5,
- 22) члана 67. став 1. тачка 3,
- 23) члана 69. став 1,
- 24) члана 71. став 1,
- 25) члана 72. став 1, 2. и 3,
- 26) члана 75. став 2,
- 27) члана 79. став 1, возач који за време магле не укључи светла за осветљавање пута,
- 28) члана 80. став 1,
- 29) члана 81. став 1. тачка 4, уколико колону пешака чине претежно деца млађа од 12 година,
- 30) члана 81. став 1. тачка 5, уколико се бициклиста креће путем ван насеља,
- 31) члана 81. став 1. тачка 6,
- 32) члана 85,
- 33) члана 86. став 1,
- 34) члана 88,
- 35) члана 90. став 1. тачка 1, за возача моторног возила,
- 36) члана 91. став 2, за возача моторног возила,
- 37) члана 93. став 1, 2. и 4, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 38) члана 94, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 39) члана 95. став 2, казниће се водич колоне
- 40) члана 96. став 1. и 3, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 41) члана 97. став 3, уколико са собом води дете млађе од 12 година,
- 42) члана 98,
- 43) члана 99. став 2, 3. и 6,
- 44) члана 99. став 4, уколико су пешаци деца млађа од 12 година,
- 45) члана 100. став 1,
- 46) члана 102, уколико се возило креће мотопутем,
- 47) члана 103. став 2. тачка 2,
- 48) члана 105. став 1. уколико је возило заустављено у зауставној траци,
- 49) члана 105. став 2, уколико се возач креће возилом уназад,
- 50) члана 111. став 1,
- 51) члана 111. став 2. тачке 1. и 2.
- 52) члана 111. став 4. и 5,
- 53) члана 112. став 1. тачке 1, 2. и става 3. тачке 1. и 4,
- 54) члана 113. став 2,
- 55) члана 115. став 4,
- 56) члана 116. став 1,
- 57) члана 117. став 1,
- 58) члана 120. став 2,
- 59) члана 121. став 2, казниће се возач чијој је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења не више од 6 месеци,
- 60) члана 134, став 3. и 4,
- 61) члана 143. став 2,
- 62) члана 144. став 3,

- 63) члана 160. став 1,
- 64) члан 161 став 2, казниће се возач који се креће брзином која је од 11 km/h до 30 km/h већа од дозвољене,
- 65) члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 66) члана 163. став 2, казниће се возач који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 67) члана 167,
- 68) члана 168. став 1. тачке 2, 3, 4, 5. и 6, став 2. и став 4,
- 69) члана 172. став 1. и 2,
- 70) члана 177. став 1,
- 71) члана 178. став 1, казниће се возач коме је истекао рок важења возачке дозволе највише 6 месеци и возач коме након истека пробне возачке дозволе није издата возачка дозвола,
- 72) члана 178. став 3,
- 73) члана 182. став 4, казниће се у случају вожње ноћу,
- 74) члана 182. став 5,
- 75) члана 183. став 5,
- 76) члана 187. став 2. и 4, казниће се лице у стању средње алкохолисаности,
- 77) члана 190. став 4,
- 78) члана 205. став 1, казниће се возач трамваја коме је истекао рок важења возачке дозволе највише 6 месеци односно посебне дозволе за управљање трамвајем,
- 79) члана 205. став 6,
- 80) члана 211. став 1, казниће се инструктор вожње ако евиденције не води на прописан начин и уредно,
- 81) члана 214. став 3,
- 82) члана 217. став 2,
- 83) члана 224. став 6, у случају да је важност возачке дозволе истекла,
- 84) члана 226. став 3,
- 85) члана 227. став 3,
- 86) члана 230. став 1,
- 87) члана 242. став 3,
- 88) члана 243. став 1, 2, 4. и 5,
- 89) члана 244,
- 90) члан 245. став 1. и 2,
- 91) члана 246. став 1, казниће се возач који управља возилом које је технички неисправно у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика и уређаја за спајање вучног и прикључног возила,
- 92) члана 246. став 1, казниће се власник возила које је технички неисправно у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика и уређаја за спајање вучног и прикључног возила, осим ако је возач тог возила лице са којим живи у брачној или трајној ванбрачној заједници, крвни сродник по правој линији, брат, сестра, усвојилац односно усвојеник,
- 93) члана 246. став 3,
- 94) члана 246. став 4. и 5, уколико има уграђене уређаје а не користи их,
- 95) члана 249. став 2,
- 96) члана 252. став 5,
- 97) члана 259. став 2,
- 98) члана 263. став 8,
- 99) члана 264. став 6,
- 100) члана 268. став 1, уколико је истекао рок важења регистрационе налепнице,

- 101)члана 269. став 5,
- 102)члана 274. став 1. и 2,
- 103)члана 276,
- 104)члана 277. став 2,
- 105)члана 291. став 2,
- 106)члана 320. став 1.

Уколико је лице извршењем прекршаја из става 1. овог члана изазвало непосредну опасност за другог учесника у саобраћају, или проузроковало саобраћајну незгоду односно прибавило себи или другом противправну имовинску или другу корист, казниће се новчаном казном у износу од 10.000 до 40.000 динара или казном затвора до 45 дана.

Члан 333.

Новчаном казном у износу од 5.000 казниће се за прекршај лице који поступи супротно одредбама:

- 1) члана 21,
- 2) члана 22. став 4,
- 3) члана 25. став 1. и 2,
- 4) члана 26. став 2. и 3, казниће се возач,
- 5) члана 27,
- 6) члана 28. став 1. и 3,
- 7) члана 30. став 1,
- 8) члана 31,
- 9) члана 32. став 1, 2. и 3,
- 10) члана 33. став 2,
- 11) члана 34,
- 12) члана 37. став 2,
- 13) члана 38,
- 14) члана 42. став 2,
- 15) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 возач који се у насељу креће брзином која је од 11 km/h до 20 km/h већа од дозвољене,
- 16) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 возач који се ван насеља креће брзином која је од 21 km/h до 40 km/h већа од дозвољене,
- 17) члана 45. став 1. тачка 4, возач који се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 11 km/h до 20 km/h већа од дозвољене,
- 18) члана 45. став 2. и 3. казниће се возач,
- 19) члана 46,
- 20) члана 48.
- 21) члана 49,
- 22) члана 51. став 1, 2. 3, и 4,
- 23) члана 55. став 3. тачке 3, 9, 11. и 13. и став 6,
- 24) члана 56,
- 25) члана 59. став 1. тачка 2, став 2. и став 3,
- 26) члана 62,
- 27) члана 63,
- 28) члана 64,
- 29) члана 66. став 1. тачке 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. и 17,
- 30) члана 67. став 1. тачке 1. и 2,
- 31) члана 68. став 1. тачка 4,
- 32) члана 69. став 3, 4. и 5,
- 33) члана 70. став 1,

- 34) члана 71. став 2,
- 35) члана 73,
- 36) члана 76,
- 37) члана 77. став 2. возач који уместо дугих користи оборена светла,
- 38) члана 77. став 3,
- 39) члана 79. став 1, возач који за време магле уместо оборених или светала за маглу користи дуга светла,
- 40) члана 80. став 2,
- 41) члана 81. став 1. тачка 1, уколико пешак са собом води дете млађе од 12 година,
- 42) члана 81. став 1. тачка 7,
- 43) члана 82,
- 44) члана 83. став 1,
- 45) члана 86. став 2,
- 46) члана 89. ставови 3. и 4,
- 47) члана 90, став 1. тачке 3, 4, 5. и 6. за возаче моторног возила,
- 48) члана 91. став 1,
- 49) члана 91. став 2, за возача бицикла,
- 50) члана 92,
- 51) члана 93. ставови 1. и 5,
- 52) члана 94,
- 53) члана 95. став 1. и 3, казниће се водич колоне,
- 54) члана 96. став 1. и 3,
- 55) члана 97,
- 56) члана 99. став 4,
- 57) члана 100. став 2,
- 58) члана 101, казниће се пешак,
- 59) члана 103. став 2. тачка 1 и став 3,
- 60) члана 104. став 1, 2, 4, и 5,
- 61) члана 105. став 2, уколико се возач креће возилом уназад зауставном траком,
- 62) члана 105. став 3,
- 63) члана 106. став 6.
- 64) члана 107. став 2.
- 65) члана 108. став 6,
- 66) члана 109. став 3,
- 67) члана 111. став 2. тачке 3. и 4,
- 68) члана 112. став 3. тачке 2, 3, 5, 6. и став 4,
- 69) члана 113. ставови 1. и 3,
- 70) члана 114,
- 71) члана 116. став 3, казниће се возач трактора,
- 72) члана 118. став 1,
- 73) члана 119. став 1.2. и 4,
- 74) члана 120. став 1,
- 75) члана 121. став 1,
- 76) члана 122. став 1. и 5,
- 77) члана 131. став 6, казниће се возач који не користи зимску опрему на прописан начин,
- 78) члана 132. став 3, осим када је то овим законом на другачији начин прописано (светлосни саобраћајни знакови, саобраћајни знакови ограничења брзине кретања, забране претицања, прелажења преко неиспрекидане уздужне линије у траку намењену за саобраћај возила из супротног смера у сврху претицања и др.),
- 79) члана 146. став 6,

- 80) члана 155. став 2,
- 81) члана 160. став 3, казниће се возач који се не придржава одредби из дозволе,
- 82) члан 161. став 2, казниће се возач који омета кретање пешака и бициклиста у зони успореног саобраћаја,
- 83) члана 161 став 2. казниће се возач који се креће брзином које је до 10 km/h већа од дозвољене,
- 84) члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином која је од 11 km/h до 30 km/h већа од дозвољене,
- 85) члана 163. став 2, казниће се возач који се креће брзином која је од 11 km/h до 30 km/h већа од дозвољене,
- 86) члана 164. став 1. и 4,
- 87) члана 166. став 6,
- 88) члана 182. став 4, казниће се возач који користи телефон,
- 89) члана 184. став 2,
- 90) члана 187. став 2. казниће се возач у стању умерене алкохолисаности,
- 91) члана 187. став 4, казниће лице у стању благе и умерене алкохолисаности,
- 92) члана 190. став 5,
- 93) члана 228. став 1. и 3,
- 94) члан 228. став 2, казниће се кандидат за возача,
- 95) члана 246. став 1, осим у погледу уређаја за заустављање, за управљање, пнеуматика, уређаја за спајање вучног и прикључног возила, тахографа и граничника брзине,
- 96) члана 249. став 4,
- 97) члана 252. став 6,
- 98) члана 272. став 3,
- 99) члана 306. став 3,

Уколико је лице извршењем прекршаја из става 1. овог члана изазвало непосредну опасност за другог учесника у саобраћају, или проузроковало саобраћајну незгоду казниће се новчаном казном у износу од 6.000 до 18.000 динара.

Члан 334.

Новчаном казном у износу од 3.000 казниће се за прекршај лице који поступи супротно одредбама:

- 1) члана 22. став 3,
- 2) члана 28. став 2.
- 3) члана 30. став 2.
- 4) члана 35. ставови 2, 3. и 4,
- 5) члана 36. став 5,
- 6) члана 37. став 1,
- 7) члана 40,
- 8) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, возач који се у насељу креће брзином до 10 km/h већом од дозвољене,
- 9) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3, возач који се ван насеља креће брзином до 20 km/h већом од дозвољене,
- 10) члана 45. став 1. тачка 4, возач који се у, односно ван насеља, креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене,
- 11) члана 45. став 1. тачке 5. и 6, возач који се у, односно ван насеља, креће брзином већом од дозвољене,
- 12) члана 52,
- 13) члана 54. став 1,

- 14) члана 59. став 1. тачке 1. и 3,
- 15) члана 61. став 1. тачке 1, 2, 4, 5. и 6,
- 16) члана 65. став 1,
- 17) члана 65. став 2,
- 18) члана 67. став 2, 3, 4. и 5,
- 19) члана 68. став 1. тачке 1, 2, 3. и 5,
- 20) члана 75. став 1,
- 21) члана 77. став 1,
- 22) члана 78. став 3,
- 23) члана 79. став 2,
- 24) члана 81. став 1. тачке 1, 2, 3. и 4,
- 25) члана 81. став 1. тачка 5. када се бициклиста креће путем у насељу где постоји улична расвета,
- 26) члана 86. став 3,
- 27) члана 87,
- 28) члана 89. став 1,
- 29) члана 90. став 1. тачка 7. за возача моторног возила,
- 30) члана 90. за возача бицикла,
- 31) члана 93. ставови 2, 3, 4. и 7,
- 32) члана 96. став 2,
- 33) члана 104. став 6,
- 34) члана 116. став 3, казниће се возач мотокултиватора,
- 35) члана 116. став 4,
- 36) члана 117. став 3,
- 37) члана 122. став 7,
- 38) члана 128. став 1,
- 39) члана 129,
- 40) члана 131. став 6, казниће се возач који не поседује зимску опрему,
- 41) члана 155. став 1,
- 42) члана 158. став 4,
- 43) члана 162 став 1. казниће се возач који се креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене,
- 44) члана 163 став 2. казниће се возач који се креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене,
- 45) члана 164. став 2. и 3,
- 46) члана 182. став 6, казниће се возач и лице које га надзире,
- 47) члана 184. став 1,
- 48) члана 205. став 3,
- 49) члана 226. став 2,
- 50) члана 268. став 5, уколико таблице односно регистрациона налепница нису постављене на прописана начин или су нечитљиве,
- 51) члана 268. став 11.

Уколико је лице извршењем прекршаја из става 1. овог члана изазвало непосредну опасност за другог учесника у саобраћају, или проузроковало саобраћајну незгоду казниће се новчаном казном у износу од 5.000 до 15.000 динара.

Члан 335.

За повреде одредби из следећих чланова изрећиће се кумулативно и казнени поени:

- 1) члана 25. став 3.- 2 казнена поена,
- 2) члана 26. став 1. - 2 казнена поена,

- 3) члана 29. став 1. - 3 казнена поена ако се уређај налази у возилу,
- 4) члана 29. став 1. - 6 казнених поена ако се уређај користи,
- 5) члана 31. - 6 казнених поена возачу или лицу које седи на седишту у предњем реду и држи у крилу дете млађе од 12 година,
- 6) члана 35. став 1. - 6 казнених поена,
- 7) члана 36. став 1, 2. и 3. - 6 казнених поена,
- 8) члана 36. став 4. - 2 казнена поена,
- 9) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 - 4 казнена поена возачу који се креће у насељу брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 10) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 - 7 казнених поена, возачу који се креће у насељу брзином која је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 11) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 - 3 казнена поена возачу који се креће ван насеља брзином која је од 41 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 12) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3 - 6 казнених поена возачу који се креће ван насеља брзином која је од 61 km/h до 80 km/h већа од дозвољене,
- 13) члана 45. став 1. тачка 4. - 7 казнених поена возачу који се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 14) члана 45. став 1. тачка 4, - 4 казнена поена возачу који се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 15) члана 47. - 3 казнена поена,
- 16) члана 50. - 2 казнена поена,
- 17) члана 53. став 1. - 6 казнених поена,
- 18) члана 53. став 2. и 3. - 5 казнених поена,
- 19) члана 54. став 2. - 4 казнена поена,
- 20) члана 55. став 1, став 3. тачке 4, 5, 7, 8, 10, 14. и 15. - 6 казнених поена,
- 21) члана 55. став 2, став 3. тачке 1, 2, 6. и 12. и став 4. - 2 казнена поена,
- 22) члана 57. став 1. - 2 казнена поена,
- 23) члана 58. став 1. - 3 казнена поена,
- 24) члана 61. став 1. тачка 3. - 2 казнена поена,
- 25) члана 66. став 1. тачке 4. и 5. - 2 казнена поена,
- 26) члана 67. став 1. тачка 3. - 2 казнена поена,
- 27) члана 71. став 1. - 2 казнена поена,
- 28) члана 72. став 4. - 4 казнена поена,
- 29) члана 74. - 6 казнених поена,
- 30) члана 77. став 2, - 6 казнених поена возачу који не користи ни дуга ни оборена светла а користи само позициона светла,
- 31) члана 78. став 2. - 6 казнених поена,
- 32) члана 79. став 1. - 4 казнена поена,
- 33) члана 80. став 1. - 2 казнена поена,
- 34) члана 85. - 2 казнена поена,
- 35) члана 89. став 2. - 6 казнених поена, осим возачу бицикла,
- 36) члана 91. став 2. - 2 казнена поена за возача моторног возила,
- 37) члана 99. став 1. - 6 казнених поена,
- 38) члана 99. став 2. - 3 казнена поена,
- 39) члана 99. став 3. - 3 казнена поена,
- 40) члана 99. став 5. - 4 казнена поена,
- 41) члана 99. став 6. - 4 казнена поена,
- 42) члана 100. став 1. - 4 казнена поена,
- 43) члана 100. став 1. - 6 казнених поена уколико се у возилу налазе деца млађа од 12 година или управља аутобусом којим се превозе путници, односно другим возилом којим се врши јавни превоз путника,

- 44) члана 101. - 6 казнених поена за возача,
- 45) члана 102. 3 казнена поена уколико се возило креће аутопутем а 2 казнена поена уколико се возило креће мотопутем,
- 46) члана 103. став 1. - 6 казнених поена
- 47) члана 103. став 2. тачка 2. - 3 казнена поена,
- 48) члана 105. став 2. - 6 казнених поена уколико се возач полукружно окреће возилом,
- 49) члана 105. став 2. - 3 казнена поена уколико се возач креће уназад саобраћајном траком,
- 50) члана 107. став 1. - 6 казнених поена,
- 51) члана 109. став 1. и 2. - 6 казнених поена,
- 52) члана 110. - 8 казнених поена,
- 53) члана 112. став 1. тачка 1. - 2 казнена поена,
- 54) члана 112. став 1. тачка 2. - 3 казнена поена,
- 55) члана 112. став 1. тачка 3. - 4 казнена поена,
- 56) члана 112. став 3. тачке 1. и 4. - 2 казнена поена,
- 57) члана 116. став 1. - 3 казнена поена,
- 58) члана 117. став 1. - 2 казнена поена,
- 59) члана 118. став 2. - 6 казнених поена,
- 60) члана 120. став 2. - 4 казнена поена у случају када су путници деца млађа од 12 година,
- 61) члана 120. став 2. - 2 казнена поена,
- 62) члана 121. став 2, - 2 казнена поена возачу чијој је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења не више од 6 месеци,
- 63) члана 121. став 2. - 5 казнених поена возачу чијој је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења више од 6 месеци,
- 64) члан 142. став 2. - 6 казнених поена,
- 65) члана 143. став 2. - 2 казнена поена,
- 66) члана 144. став 3. - 2 казнена поена,
- 67) члана 145. став 4. - 7 казнених поена,
- 68) члана 147. став 5. - 6 казнених поена,
- 69) члана 160. став 1. - 2 казнена поена,
- 70) члана 161. став 2. - 4 казнена поена возачу који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 71) члана 161. став 2. - 2 казнена поена возачу који се креће брзином која је од 11 km/h до 30 km/h већа од дозвољене,
- 72) члана 162. став 1. - 4 казнена поена возачу који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 73) члана 162. став 1. - 6 казнених поена возачу који се креће брзином која је од 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 74) члана 163. став 2. - 4 казнена поена возачу који се креће брзином која је од 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 75) члана 163. став 2. - 6 казнених поена возачу који се креће брзином која је од 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 76) члан 166. став 1. - 6 казнених поена,
- 77) члан 171. став 2. - 5 казнених поена,
- 78) члана 172. став 1. и 2. - 2 казнена поена,
- 79) члана 174. став 1. - 10 казнених поена,
- 80) члан 178. став 1. - 2 казнена поена возачу коме је истекла важност возачке дозволе до 6 месеци,

- 81) члан 178. став 1. - 5 казнених поена возачу коме је истекла важност возачке дозволе више од 6 месеци и возачу коме након истека пробне возачке дозволе није издата возачка дозвола,
- 82) члана 182. став 3. - 5 казнених поена,
- 83) члан 182. став 4. - 2 казнена поена у случају ноћне вожње,
- 84) члана 183. став 3. - 3 казнена поена,
- 85) члана 187. став 1. - 2 казнена поена,
- 86) члана 187. став 2. - 8 казнених поена возачу који је под дејством психоактивних супстанци,
- 87) члана 187. став 2. и 4. - 6 казнених поена лицу у стању средње алкохолисаности,
- 88) члана 187. став 2. и 4. - 10 казнених поена лицу у стању тешке алкохолисаности,
- 89) члана 187. став 2. и 4. - 12 казнених поена лицу у стању веома тешке алкохолисаности,
- 90) члана 190. став 4. - 2 казнена поена,
- 91) члана 205. став 1. - 2 казнена поена возачу трамваја коме је истекао рок важења возачке дозволе односно посебне дозволе за управљање трамвајем највише 6 месеци;
- 92) члана 205. став 1. - 5 казнених поена возачу трамваја коме је истекао рок важења возачке дозволе односно посебне дозволе за управљање трамвајем више од 6 месеци,
- 93) члана 243. став 1, 2. и 5. - 2 казнена поена,
- 94) члана 245. став 3. - 2 казнена поена,
- 95) члана 264. став 6. - 2 казнена поена,
- 96) члана 268. став 1. - 6 казнених поена, уколико је возило није уписано у јединствени регистар возила
- 97) члана 268. став 1. - 2 казнена поена, уколико је истекао рок важења регистрационе налепнице,
- 98) члана 268. став 5. - 2 казнена поена, возачу који нема прописане регистарске таблице,
- 99) члана 269. став 5. - 2 казнена поена,
- 100) члана 276. став 1. и 2. - 2 казнена поена,
- 101) члана 287. став 3. - 6 казнених поена,
- 102) члана 288. став 3. - 6 казнених поена,
- 103) члана 290. став 2. - 6 казнених поена,
- 104) члана 291. став 2. - 2 казнена поена,
- 105) члана 293. став 2. - 6 казнених поена,
- 106) члана 306. став 4. - 5 казнених поена,

Члан 336.

Уколико је за прекршај из члана 331 овог закона предвиђено изрицање казнених поена, у случају када је извршењем тог прекршаја проузрокована саобраћајна незгода, обавезно ће се прописани број казнених поена за тај прекршај повећати за 3.

Уколико је за прекршај из члана 332 овог закона предвиђено изрицање казнених поена, у случају када је извршењем тог прекршаја проузрокована саобраћајна незгода, обавезно ће се прописани број казнених поена за тај прекршај повећати за 1.

Уколико је извршењем прекршаја изазвана саобраћајна незгода а одредбама овог закона за основни облик тог прекршаја није предвиђено изрицање казних поена, приликом одлучивања о одговорности обавезно ће се изрећи најмање 2 казена поена.

Уколико се у време извршења прекршаја у возилу учиниоца прекршаја за које је предвиђено обавезно изрицање казних поена, налази дете млађе од 12 година, осим у аутобусу када се не врше организован превоз деце, као и у случају чињења прекршаја из поглавља "Обавезе возача према пешацима", учиниоцу прекршаја ће се предвиђени број казних поена за тај прекршај увећати за 2.

Уколико возач приликом извршења прекршаја управљања под дејством алкохола у стању средње тешке, веома тешке односно потпуне алкохолисаности управља аутобусом када се њим превозе путници, возилом којим се врши јавни превоз путника односно превоз опасних материја, односно ванредни превоз, односно возилом са правом првенства пролаза или под пратњом, возачу ће се поред прописаних казних поена за тај прекршај обавезно изрећи и додатна 2 казена поена.

Члан 337.

Уколико је одредбама овог закона за извршење појединих прекршаја предвиђено обавезно изрицање казних поена, а поступајући судија изрекне опомену, предвиђени казни поени се морају изрећи.

Прописана казна у погледу казних поена се не може ублажити.

Члан 338.

Заштитна мера забране управљања моторним возилом изрећиће се кумулативно возачу за повреде следећих одредби:

- 1) члана 29. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца ако се уређај користи,
- 2) члана 31. - у трајању од најмање 3 месеца возачу који држи у крилу дете млађе од 12 година,
- 3) члана 35. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 4) члана 36. став 1, 2. и 3. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 5) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3. - у трајању од најмање 30 дана уколико се у насељу креће брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 6) члана 43. став 1. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3. - у трајању од најмање 4 месеца, уколико се у насељу креће брзином која је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 7) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3. - у трајању од најмање 30 дана, возачу који се ван насеља креће брзином која је од 41 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 8) члана 44. и 45. став 1. тачке 1, 2. и 3. - у трајању од најмање 3 месеца, уколико се ван насеља креће брзином која је од 61 km/h до 80 km/h већа од дозвољене,
- 9) члана 45. став 1. тачка 4. - у трајању од најмање 4 месеца уколико се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 51 km/h до 70 km/h већа од дозвољене,
- 10) члана 45. став 1. тачка 4. - у трајању од најмање 30 дана возачу који се у, односно ван насеља, креће брзином која је од 21 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 11) члана 53. став 1, 2. и 3, - у трајању од најмање 3 месеца,
- 12) члана 54. став 2, - у трајању од најмање 30 дана,
- 13) члана 55. став 1, став 3. тачке 4, 5, 7, 8, 10, 14. и 15, - у трајању од најмање 3 месеца,
- 14) члана 55. став 2. и став 3. тачке 1. и 2, - у трајању од најмање 30 дана,

- 15) члана 57. став 1, - у трајању од најмање 30 дана,
- 16) члана 58. став 1.- у трајању од најмање 30 дана,
- 17) члана 74. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 18) члана 77. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца возачу који не користи ни дуга ни оборена светла а користи само позициона светла,
- 19) члана 78. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 20) члана 79.- у трајању од најмање 30 дана,
- 21) члана 89. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 22) члана 99. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 23) члана 99. став 5. и 6. - у трајању од најмање 2 месеца,
- 24) члана 100. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца уколико се у возилу налазе деца млађа од 12 година или управља аутобусом којим се превозе путници, односно другим возилом којим се врши јавни превоз путника,
- 25) члана 101. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 26) члана 102. - у трајању од најмање 30 дана уколико се возило креће аутопутем,
- 27) члана 103. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 28) члана 105. став 2. - у трајању од 3 најмање месеца уколико се возач полукружно окреће возилом,
- 29) члана 105. став 2. - у трајању од најмање 30 дана уколико се креће уназад саобраћајном траком,
- 30) члана 107. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 31) члана 109. став 1. и 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 32) члана 110. - у трајању од најмање 6 месеци,
- 33) члана 112. став 1. тачка 3. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 34) члана 118. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 35) члана 120. став 2. - у трајању од најмање 30 дана,уколико су путници деца млађа од 12 година,
- 36) члана 121. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца казниће се возач чијој је возачкој дозволи односно посебној дозволи истекао рок важења више од 6 месеци,
- 37) члана 142. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 38) члана 143. став 2. - у трајању од најмање 30 дана,
- 39) члана 144. став 3. - у трајању од најмање 30 дана,
- 40) члана 145. став 4. - у трајању од најмање 4 месеца,
- 41) члана 147. став 5. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 42) члана 161. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца, возачу који се креће брзином која је за 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 43) члана 162. став 1. - у трајању од најмање 2 месеца, возачу који се креће брзином која је за 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 44) члана 162. став 1. - у трајању од најмање 5 месеци возачу који се креће брзином која је за 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 45) члана 163. став 2. - у трајању од најмање 2 месеца возачу који се креће брзином која је за 31 km/h до 50 km/h већа од дозвољене,
- 46) члана 163. став 2. - у трајању од најмање 5 месеци возачу који се креће брзином која је за 51 km/h до 60 km/h већа од дозвољене,
- 47) члана 166. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 48) члана 171. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 49) члана 174. став 1. - у трајању од најмање 6 месеци,
- 50) члана 178. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца возачу коме је истекао рок важења возачке дозволе више од 6 месеци, возачу коме након истека пробне возачке дозволе није издата возачка дозвола,

- 51) члана 182. став 3. - у трајању од најмање 30 дана,
- 52) члана 182. став 4. - у трајању од најмање 30 дана у случају ноћне вожње,
- 53) члана 183. став 3 - у трајању од најмање 30 дана,
- 54) члана 187. став 2. - у трајању од најмање 6 месеци за возача под дејством психоактивних супстанци,
- 55) члана 187. став 2. и 4. - у трајању од најмање 3 месеца казниће се лице у стању средње алкохолисаности,
- 56) члана 187. став 2. и 4. - у трајању од најмање 6 месеци за лица у стању тешке алкохолисаности,
- 57) члана 187. став 2. и 4. - у трајању од најмање 8 месеци за лице у стању веома тешке алкохолисаности,
- 58) члана 205. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца, возачу трамваја коме је истекла важност возачке дозволе односно посебне дозволе за управљање трамвајем за више од 6 месеци,
- 59) члана 268. став 1. - у трајању од најмање 3 месеца, уколико је возило није уписано у јединствени регистар возила,
- 60) члана 287. став 3. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 61) члана 288. став 3. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 62) члана 290. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца,
- 63) члана 293. став 2. - у трајању од најмање 3 месеца.

Заштитна мера забране управљања моторним возилом може се изрећи и за друге прекршаје за које се поступак води пред органом за прекршаје.

Уколико је извршењем прекршаја изазвана саобраћајна незгода а одредбама овог закона је за основни облик тог прекршаја предвиђено изрицање заштитне мере забране управљања моторним возилом, трајање те заштитне мере ће се продужити за 2 месеца а највише до 12 месеци.

Уколико се у време извршења прекршаја у возилу учиниоца прекршаја за које је предвиђено обавезно изрицање заштитне мере забране управљања моторним возилом, налази дете старости до 12 година, осим у аутобусу када се не врше организован превоз деце, као и у случају чињења прекршаја из поглавља "Обавезе возача према пешацима" учиниоцу прекршаја ће се предвиђена заштитна мера увећати за 2 месеца.

Уколико возач приликом извршења прекршаја управљања под дејством алкохола у стању средње тешке, веома тешке односно потпуне алкохолисаности управља аутобусом када се њим превозе путници, возилом којим се врши јавни превоз путника, односно превоз опасних материја, односно ванредни превоз, односно возилом са правом првенства пролаза или под пратњом, возачу ће се прописано трајање заштитне мере забране управљања моторним возилом за тај прекршај увећати за 2 месеца.

XXII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 339.

Влада ће образовати Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима и именовати чланове Тела у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице територијалне аутономије, односно локалне самоуправе, основаће тела за координацију (комисија, савет и сл) и именовати чланове у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 340.

Влада ће образовати Агенцију за безбедност саобраћаја најкасније у року од три месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће у року од 2 месеца предложити надлежном министарству следеће подзаконске акте:

- 1) на основу члана 121 о обуци, начину спровођења испита и начину вођења евиденција за возача туристичког воза;
- 2) на основу члана 204. о условима које мора да испуњава правно лице које врши обуку и проверу знања и вештина за стицање дозволе за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ), као и о обуци, начину спровођења испита и начину вођења евиденција;
- 3) на основу члана 205. о обуци, начину спровођења испита и начину вођења евиденција за возача трамваја;
- 4) на основу члана 222. програм за полагање стручног испита за предавача теоријске наставе, програма обавезних семинара унапређења знања, начин полагања стручног испита и начин полагања провере знања, роковима за одржавање семинара и изгледу и садржају обрасца дозволе (лиценце) и начину вођења евиденција о издатим дозволама и лиценцама;
- 5) на основу члана 225. о семинарима унапређења знања, обављања провере знања, начин полагања провере знања, роковима за одржавање семинара и изгледу и садржају обрасца дозволе (лиценце) и начину вођења евиденција о издатим дозволама и лиценцама;
- 6) на основу члана 239. о програму за полагање стручног испита за испитивача, програму обавезних семинара унапређења знања, начину полагања стручног испита и полагању провере знања, роковима за одржавање семинара и изгледу и садржају обрасца дозволе (лиценце);
- 7) на основу члана 240. о условима које мора да испуњава насељено место у коме се обавља полагање практичног дела возачког испита;
- 8) на основу члана 263. о наставном програму обуке контролора техничког прегледа, начину организовања и спровођења стручног испита за контролора техничког прегледа, програм унапређења знања и вештина контролора техничког прегледа и начину организовања и спровођења провере знања и вештина контролора техничког прегледа, садржају и изгледу дозволе (лиценце) за контролора техничких прегледа, и начину вођења евиденција о издатим дозволама (лиценцама);

Члан 341.

Ближе прописе за спровођење овог закона доноси министар унутрашњих послова у року од шест месеци:

- 1) на основу члана 2. о начину вршења контроле и регулисања саобраћаја на путевима;
- 2) на основу члана 121 о обуци, начину спровођења испита и вођењу евиденција,

- 3) на основу члан 166. о знаковима и наредбама које даје полицијски службеник, о њиховом значењу и начину давања;
- 4) на основу члана 183. о поступку издавања, изгледу, садржини, карактеристикама обрасца возачке дозволе и пробне возачке дозволе и начину вођења евиденција о возачима којима су издате те дозволе;
- 5) на основу члана 186. о поступку и начину издавања и вођењу евиденција издатих међународних возачких дозвола;
- 6) на основу члана 197. о начину вођења казних поена и евиденција о казним поенима возила и о одузетим возачким дозволама;
- 7) на основу члана 202. о начину и поступку извршења заштитних мера, односно мера безбедности, вођењу евиденција као и изгледу обрасца којим се возач у писаној форми обавештава о времену трајања изречене мере;
- 8) на основу члана 205. о обуци, начину спровођења испита и вођењу евиденција на предлог Агенције;
- 9) на основу члана 207. и 210. о вођењу регистра привредних друштава, односно њихових огранака, односно средњих стручних школа;
- 10) на основу члана 211. о садржају начину вођења и роковима чувања евиденција о кандидатима који се оспособљавају за возаче;
- 11) на основу члана 213, 214. и 215. о наставном програму и плану теоријске и практичне обуке за возаче, као и о начину спровођења;
- 12) на основу члана 222. и члана 225. о програму за полагање стручног испита за предавача теоријске наставе, програму обавезних семинара унапређења знања, начину полагања стручног испита и полагању провере знања, роковима за одржавање семинара и изгледу и садржају обрасца дозволе (лиценце);
- 13) на основу члана 230. о ознакама за моторно и прикључно возило за обуку кандидата за возаче;
- 14) на основу члана 232. о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита и вођењу евиденција и роковима њиховог чувања;
- 15) на основу члана 239. о програму за полагање стручног испита за испитивача, програму обавезних семинара унапређења знања, начину полагања стручног испита и полагању провере знања, роковима за одржавање семинара и изгледу и садржају обрасца дозволе (лиценце);
- 16) на основу члана 240. о условима које мора испуњавати насељено место у којем се обавља полагање практичног испита и евиденцијама о местима која испуњавају прописане услове;
- 17) на основу члана 253. о условима које морају испуњавати овлашћена правна лица која утискују идентификационе ознаке, начин и поступак утискивања на возилу;
- 18) на основу члана 254. о техничком прегледу возила;
- 19) на основу члана 255. о начину вођења регистра привредних друштава овлашћених за вршење техничких прегледа;
- 20) на основу члана 256. о условима које морају испуњавати привредна друштва која врше технички преглед возила;
- 21) на основу члана 263. о наставном програму обуке контролора техничког прегледа, начину организовања и спровођења стручног испита за контролора техничког прегледа, програму унапређења знања и вештина контролора техничког прегледа и начину организовања и спровођења провере знања и вештина контролора техничког прегледа, садржају и изгледу дозволе (лиценце) за контролора техничких прегледа, и начину вођења евиденција о издатим дозволама (лиценцама) на предлог Агенције;
- 22) на основу члана 268. о садржини и начину вођења јединственог регистра возила, условима за упис возила у регистар, начину и услову за издавање саобраћајне дозволе и

- регистарских таблица и садржају, изгледу и техничким карактеристикама саобраћајне дозволе и регистарских таблица, начину постављања регистарских таблица
- 23) на основу члана 278. о начину, поступку и средствима спровођења као и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења;
- 24) на основу члана 297. о начину организовања послова саобраћаја у привредном друштву или другом правном лицу, односно државном органу и органу самоуправе и предузетника који врши превоз у друмском саобраћају, као и вођењу евиденција о овим пословима.

Члан 342.

Ближе прописе за спровођење овог закона доноси министар надлежан за послове саобраћаја у року од шест месеци:

- 1) на основу члана 2. о начину вршења регулисања саобраћаја на путевима на делу на коме се изводе радови;
- 2) на основу члана 7. о подели моторних и прикључних возила;
- 3) на основу члана 26. о означавању возила којима се врши организован превоз деце, као и о изгледу и начину постављања посебног знака;
- 4) на основу члана 121. о условима у погледу коришћења и техничких карактеристика туристичког воза;
- 5) на основу члана 131. о начину, времену поседовања и коришћења зимске опреме на возилу у саобраћају на путевима.
- 6) на основу члана 153. у погледу врсте, изгледа, техничких карактеристика и начина постављања и местима на којима се морају поставити браници или полубраници уређаја за давање светлосних, звучних знакова и начину њихове употребе;
- 7) на основу члана 154. о привременој саобраћајној сигнализацији, начину извођења радова на путу, изгледу, техничким карактеристикама, начину постављања и употребе браника и других средстава за обезбеђење места на коме се изводе радови;
- 8) на основу члана 156. у условима које морају испуњавати јавни путеви ван насељеног места, као и у насељеном месту, у погледу безбедности саобраћаја;
- 9) на основу члана 158. о начину и поступку доношења решења као и условима за доношење решења којим се појединим корисницима одобрава да приликом учешћа у саобраћају одступе од појединачних одредби режима саобраћаја при чему се не сме ометати и угрозити безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путу;
- 10) на основу члана 166. о изгледу, начину давања знакова које дају одређена лица које изводе радове на местима где је настала препрека која се не може одмах уклонити;
- 11) на основу члана 182. о изгледу, техничким карактеристикама и начину постављања посебне ознаке на возила којим управља лице са пробном возачком дозволом;
- 12) на основу члана 204. о програму обуке и семинара унапређења знања и вештина, начину полагања испита, изгледу и садржају обрасца дозволе за обављање послова професионалног возача (ЦПЦ), и уверењу о успешно завршеној провери знања и вештина за обављање послова возача, на предлог Агенције;
- 13) на основу члана 244. о трајању, управљању и одморима возача уз сагласност Министарства унутрашњих послова;
- 14) на основу члана 245. о начину употребе и коришћења тахографа;
- 15) на основу члана 246. о условима које морају да испуњавају возила у саобраћају на путу у погледу димензија, техничких услова и уређаја, склопова и опреме и техничких норматива;
- 16) на основу члана 286. о начину употребе средства за снимање и њиховим техничким карактеристикама - уз сагласност Министарства унутрашњих послова;

- 17) на основу члана 296. о условима које мора да испуњава правно лице које врши уклањање возила из овог члана, као и о начину уклањања и чувања возила, прописаним евиденцијама о уклоњеним возилима и предузетим радњама на уклањању - уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

Члан 343.

Ближе прописе за спровођење овог закона доноси министар надлежан за послове здравља у року од шест месеци:

- 1) на основу члана 179. о здравственим прописима које морају да испуњавају возачи одређених категорија моторних возила;
- 2) на основу члана 188. о условима које мора да испуњава правно лице овлашћено за вршење здравственог прегледа у погледу кадрова, простора и опреме као и начину обављања здравственог прегледа, начину и поступку издавања уверења и вођења евиденција о обављеним прегледима и издатим уверењима;
- 3) на основу члана 194. о саставу, начину рада и поступку пред другостепеном комисијом;
- 4) на основу члана 199. о здравственим условима које мора да испуни возач којем је возачка дозвола одузета због несавесности, начину и поступку обављања тих здравствених прегледа и вођењу евиденције о тим здравственим прегледима;
- 5) на основу члана 241. о условима које мора да испуњава правно лице које врши обуку из прве помоћи у погледу просторија, опреме и стручног кадра, као и програму обуке и начин организовања и спровођења испита и издавања потврде о положеном испиту, садржају, изгледу, начину њеног издавања и вођењу прописаних евиденција;
- 6) на основу члана 242. о условима које мора да испуњава предавач - испитивач из области прве помоћи, начину стицања дозволе (лиценце), изгледу и садржају дозволе (лиценце) предавача - испитивача;
- 7) на основу члана 280. прописује услове које у погледу стручних кадрова, опреме и других услова морају испуњавати здравствене установе које врше анализу крви и урина у циљу утврђивања садржаја алкохола, опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње у организму и начин узимања крви и утврђивања садржине алкохола у крви односно у урину односно опојних дрога и лекова који су забрањени за употребу пре и за време вожње;
- 8) на основу члана 283. о условима које мора испуњавати просторија за задржавање прописује - уз сагласност Министарства унутрашњих послова.

Члан 344.

Ближе прописе за спровођење овог закона доноси министар надлежан за послове одбране у року од шест месеци:

- 1) на основу члана 2. о начину вршења контроле и регулисања саобраћаја војних возила на путевима;
- 2) на основу члана 207. о васпитању и образовању војних лица за возаче моторних возила;
- 3) на основу члана 268. о регистрацији возила Војске Србије.

Члан 345.

Ближе прописе о програму, условима и начину образовања и полагања испита за инструктора вожње на основу члана 223. овог закона, доноси министар надлежан за послове образовања, у року од шест месеци.

Члан 346.

Влада, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси акте којима одређује:

- 1) удео који се издваја Агенцији из средстава наплаћених новчаних казни за прекршаје у области безбедности саобраћаја;
- 2) висину посебних накнада за обављање послова које врши Агенција, као и накнада за издавање дозвола (лиценци) и других послова унапређења безбедности саобраћаја у надлежности Агенције;
- 3) најнижу цену теоријске и практичне обуке на предлог министарства надлежног за трговину и услуге;
- 4) најнижу цену за полагање возачког испита на предлог министарства надлежног за трговину и услуге и Министарства унутрашњих послова;
- 5) најнижу цену редовног и ванредног техничког прегледа возила, на предлог министарства надлежног за трговину и услуге;
- 6) цену контролног техничког прегледа возила;
- 7) висину накнада за вршење здравствених услуга из члана 280;
- 8) висину накнаде за премештање возила;
- 9) висину накнаде за уклањање непрописно паркираног возила на предлог министарства надлежног за трговину и услуге.

Члан 347.

Прописи донети на основу Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима ("Службени лист СФРЈ", бр. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90, 11/91, "Службени лист СРЈ", бр. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96 и 3/2002) и Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник СРС", бр. 58/82, 15/84, 5/86 и 21/90, "Службени гласник РС", бр. 28/91, 53/93, 67/93, 48/94 и 25/97) примењују се до доношења нових подзаконских прописа, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 348.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важе Закон о основама безбедности саобраћаја на путевима ("Службени лист СФРЈ", бр. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90 и 11/91, "Службени лист СРЈ", бр. 34/92, 13/93, 24/94, 41/94, 28/96 и 3/02), осим у погледу следећих чланова (који се примењују до доношења подзаконских аката из чланова 341, 342, 343, 344. и 345. овог закона):

- 1) 195. до члана 206;
- 2) 207. и 208;
- 3) 165. до 169,
- 4) 171. до 182,
- 5) 194,

као и казнене одредбе које се односе на повреде одредби из тачака 1. до 5. овог става.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важе Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник СРС" број 53/82, 15/84, 5/86 и 21/90, "Службени гласник

РС", бр. 28/91, 53/93, 67/93, 48/94 и 25/97), осим у погледу следећих чланова (који се примењују до доношења подзаконских аката из чланова 341, 342, 343, 344. и 345 овог закона):

- 1) 132. до 142;
- 2) 143 до 147,
- 3) 83. до 110,
- 4) 111. до 120,
- 5) 130. и 131,

као и казнене одредбе које се односе на повреде одредби из тачака 1. до 5. овог става.

Члан 349.

Одредбе овог закона које се тичу казnenих поена, примењиваће се даном почетка примене прописа о прекршајима којим се уређује изрицање казnenих поена.

Члан 350.

Решења којима се привредна друштва за вршење техничког прегледа овлашћују престају да важе након истека једне године од ступања на снагу подзаконског акта којим ће бити уређено питање вршења техничких прегледа на основу овог закона.

Решења којима се утврђује испуњеност услова за рад центара за обуку возача престају да важе након истека једне године од ступања на снагу подзаконских акта којим ће бити уређено питање оспособљавања на основу овог закона.

Решења о овлашћењу за испитивање возила престају да важе ступањем на снагу подзаконских аката којим ће бити уређено питање испитивање возила.

Постојеће возачке дозволе важе до истека рока важења назначеног у возачкој дозволи, а најкасније до пет година од ступања на снагу овог закона.

Постојеће потврде о познавању саобраћајних прописа престају да важе након истека једне године од ступања на снагу подзаконског акта којим ће бити уређено питање издавања возачких дозвола.

Постојеће дозволе за возаче трактора престају да важе након истека једне године од ступања на снагу подзаконског акта којим ће бити уређено питање издавања возачких дозвола.

Постојеће саобраћајне дозволе, односно потврде о привременој регистрацији возила, односно потврде о регистрацији трактора намењеног за учешће у јавном саобраћају и прикључног возила које вуче овај трактор, важе до истека рока важења назначеног у саобраћајној дозволи односно потврди.

Потврде о регистрацији возила на моторни погон издате за радну машину, мотокултиватор, бицикл са мотором и потврда о регистрацији трактора намењеног за обављање пољопривредних радова и прикључно возило које вуче овај трактор, престају да важе након истека једне године од ступања на снагу подзаконског акта којим ће бити уређено питање вршења техничких прегледа на основу овог закона.

Члан 351.

Прекршаји и привредни преступи учињени пре ступања на снагу овог закона, водиће се по одредбама закона који су важили у време извршења прекршаја односно привредног преступа, уколико су повреде тих одредби кажњиве и по овом закону.

Започети прекршајни поступци који до ступања на снагу овог закона не буду

правноснажно решени наставиће се по одредбама закона који су важили у време извршења прекршаја односно подношења захтев за покретање прекршајног поступка, уколико су повреде тих одредби кажњиве и по овом закону.

Поступак за повреде одредби Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима ("Службени лист СФРЈ", бр. 50/88, 63/88, 80/89, 29/90, 11/91) које су учињене до дана ступања на снагу овог закона а представљају привредне преступе, уколико су повреде тих одредби кажњиве и по овом закону, водиће се као прекршајни поступци у складу са надлежностима прописаним овим законом, водећи рачуна о роковима застарелости за вођење прекршајног поступка.

Члан 352.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".